

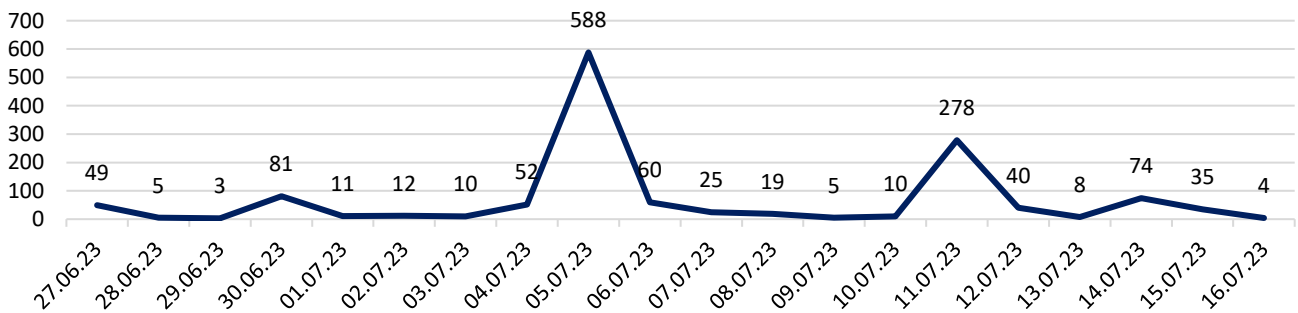
Додаток 3
до Стратегії

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ СТОРІН

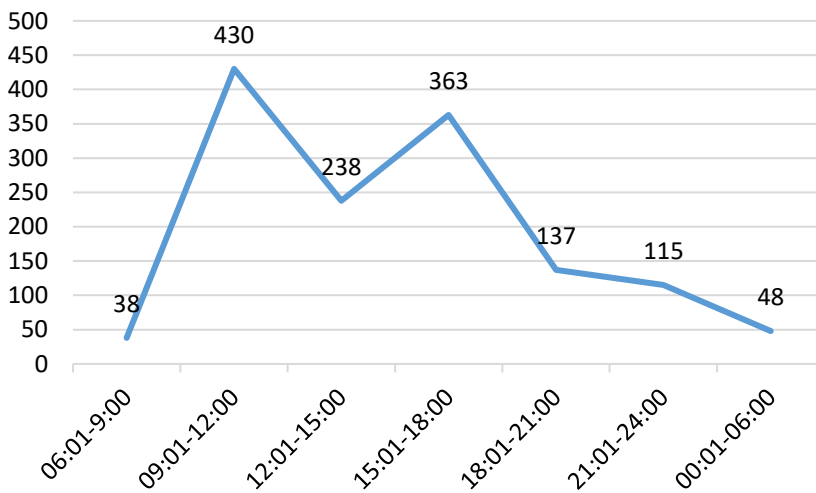
Результати опитування заінтересованих сторін

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ/АНКЕТУВАННЯ МЕШКАНЦІВ МИКОЛАЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Опитування проводилося з 27.06.2023 по 16.07.2023 шляхом заповнення електронних анкет на відповідних інформаційних майданчиках, розповсюдження яких забезпечувала громада. В опитуванні взяло участь 1369 респондентів. Найбільша активність мешканці була зафіксована 05.07.2023 у кількості 588 заповнених анкет після розміщення відповідного повідомлення у телеграм-каналі «Сенкевич Online». Середній показник заповнення анкет -68,5 анкет протягом дня. Якщо визначити, що загальна кількість мешканців громади станом на початок опитування складає 300,0 тис.осіб, то участь у голосуванні взяло близько 0,45 % від загальної кількості мешканців громади.

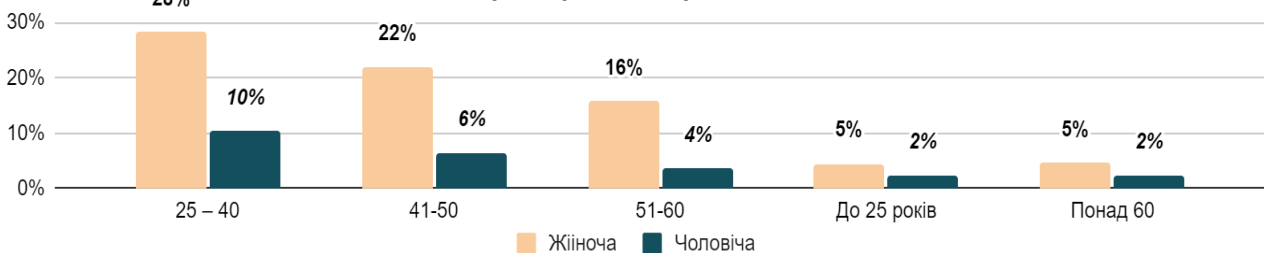
Активність респондентів по годинах

Найбільша активність респондентів протягом дня відзначається у період з 09:00 до 12:00, у зазначеному часі взяли участь 430 респондентів або швидкість заповнення склала 2,4 анкети в хвилину, наступним піковим часом заповнення анкет можна відзначити період 15:00 до 18:00 де у зазначений час взяли участь 363 респонденти із швидкістю заповнення 2 анкети в хвилину. Найменша активність респондентів зафіксована у період з 06:00-09:00 із кількістю 38 заповнених анкет та швидкістю 0,2 анкети в хвилину.

Гендерний розподіл респондентів за віком та статусом

Гендерний розподіл респондентів

Вкажіть Вашу стать:	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
Жіноча	386	301	215	62	63	1027
Чоловіча	141	87	49	32	33	342
Всього	527	388	264	94	96	1369

Із зазначеної інформації вбачається, що найбільш активну участь під час опитування взяли жінки міста Миколаєва у кількості 1027 осіб або 75% від загальної кількості опитуваних респондентів. У свою чергу чоловіки були менш активними, їх проголосувало лише 342 особи або 25% від загальної кількості опитуваних респондентів.

Активність жінок відзначається по всіх вікових групах, зазначених під час опитування, найбільш активними були жінки у віці 25-40 років та проголосувало їх 386 осіб від загальної кількості жінок, які взяли участь у голосуванні.

Цікавим фактом є те, що кількість жінок у віці до 25 років та понад 60 років майже однакова. У такій категорії жінок проголосувало 62 та 63 особи відповідно.

Активними були чоловіки у віці 25-40 років, їх проголосувало 141 особа, або 10% від загальної кількості чоловіків.

Вкажіть Ваш статус	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
Фрілансер	2	0	0	0	0	2
Внутрішньо переміщена особа	5	3	0	1	0	9
Учасник бойових дій	9	9	2	0	2	22
Керівник	9	17	12	0	5	43
Безробітний	22	15	11	3	1	52
Студент	3	0	0	50	0	53
Інші	42	25	12	4	1	84
Пенсіонер		3	18	0	73	94
Підприємець	81	35	24	5	4	149
Тимчасово не працюю	99	59	36	9	0	203
Службовець	68	84	71	1	5	229
Найманий працівник	187	138	78	21	5	429
Всього	527	388	264	94	96	1369

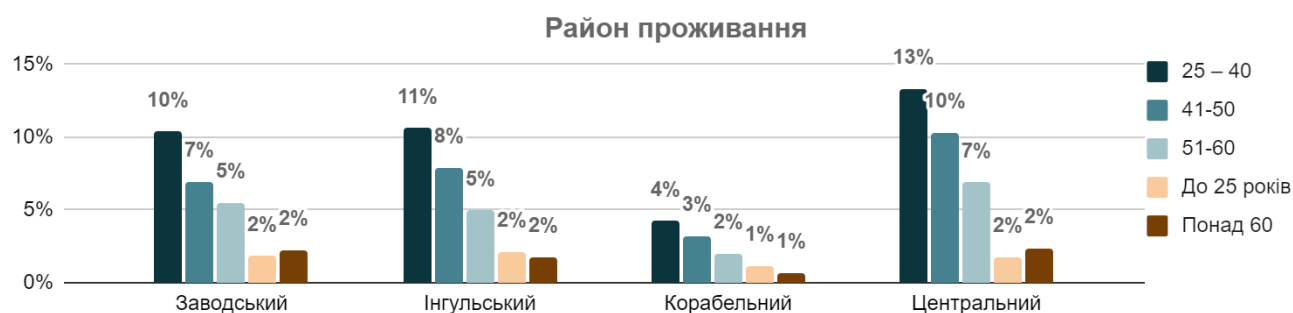
Із опитаних респондентів найбільша кількість респондентів взяла участь у статусі найманих працівників- 429 осіб, або 31,3 % від загальної кількості опитуваних. Найбільш активними були представники у віці від 25-40 років -187 осіб та 41-50 років -138 осіб. Також взяло участь 229 (16,7%) службовців, тимчасово непрацюючих -203 (14,8%) особи. Зазначені категорії респондентів значно перевищують всі інші, що становить понад 60,0% від загальної кількості респондентів. Також в опитуванні взяли участь 43 керівники або 3,1%, 149 підприємців або 10,8%, 94 пенсіонери або 6,8%, 53 студенти або 3,8%. Можна говорити, що опитуванням максимально охоплено жителів майже всіх сфер життєдіяльності громади.

Приналежність та ставлення до громади, майбутнє у громаді

Приналежність до громади	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
Зареєстрований та проживаю в громаді	415	345	243	77	92	1172
Зареєстрований, але не проживаю	69	33	18	9	3	132
Не зареєстрований, але проживаю на постійній основі в громаді	42	10	3	7	1	63
Не місцевий	1			1		2
Всього	527	388	264	94	96	1369

1172 особи респондентів, або 85,6 % від загальної кількості опитуваних, зареєстровані та проживають у громаді. Зазначена аудиторія максимально активна у віці від 25 до 50 років та складає 55,5 % від загальної кількості опитуваних. Крім цього, в опитуванні взяли участь мешканці, які не проживають в громаді, але зареєстровані - 132 особи або 9,6 % і навпаки, мешканці, які проживають, але не зареєстровані – 63 особи або 4,6 %. Таким чином, у зазначеному опитуванні максимально взяли участь місцеві жителі громади, які проживають на її території.

Район проживання	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
Заводський	142	95	75	25	31	368
Інгульський	145	108	68	29	24	374
Корабельний	58	44	27	16	9	154
Центральний	182	141	94	24	32	473
Всього	527	388	264	94	96	1369

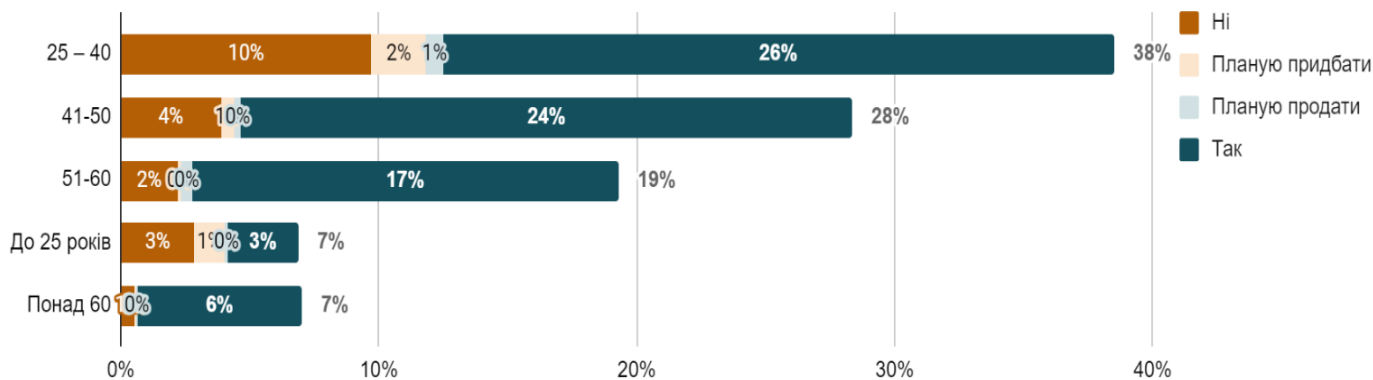
Найбільш активними були респонденти Центрального району міста Миколаєва, які заповнили 34,6 % від загальної кількості анкет або 473 шт., найменша кількість анкет надійшла від мешканців Корабельного району міста Миколаєва – 11,2% або 154 шт. Мешканці Заводського та Інгульського районів міста миколаєва заповнили майже однакову кількість анкет 368 шт. та 374 шт. відповідно. Максимально активними залишаються аудиторії у віці від 25-40 років та 41-50 років по різних районах міста Миколаєва. Майже однакова кількість заповнених анкет надійшла від мешканців у віці понад 60 років.

Яким із нижче запропонованих тверджень Ви б охарактеризували Миколаївську міську територіальну громаду (до війни)

Достатньо позитивно миколаївці характеризують свою громаду. Так, на твердження «Мені тут комфортно жити» зазначено у 739 відповідях або 54% від загальної кількості відповідей, на твердження «Я хочу, щоб тут жили мої діти» позитивно зазначено у 366 відповідях або 26,7% від загальної кількості відповідей. 9,6 % або 132 відповіді зазначають, що «Тут є де і як себе реалізувати». Загальна кількість позитивних відповідей складає 1237, водночас є мешканці, які зазначають «Я просто змушений тут жити» - 281 відповідь або 20,5%, «Тут не має перспектив для розвитку» - 434 відповіді або 31,7%.

Наявність власної нерухомості

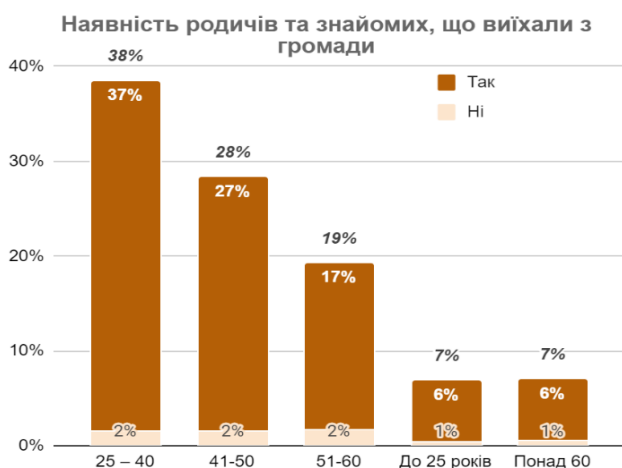
Наявність власної нерухомості	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
Так	356	324	226	37	87	1030
Планую придбати	29	7	2	16	1	55
Планую продати	9	4	6	2	1	22
Ні	133	53	30	39	7	262
Всього	527	388	264	94	96	1369
Наявність власної	Заводський р-н	Інгульський р-н	Корабельний р-н	Центральний р-н	Всього	

нерухомості					
Ні	68	69	29	96	262
Планую придбати	13	14	6	22	55
Планую продати	3	12	4	3	22
Так	284	279	115	352	1030
Всього	368	374	154	473	1369

Про наявність нерухомості заявляють 1030 респондентів або 75,2 % від загальної кількості респондентів, більшість - 352 особи або 25,7 % володіють нерухомістю та зареєстровані у Центральному районі міста Миколаєва, найменше у Корабельному районі міста Миколаєва – 115 осіб або 8,4 %. Найбільше осіб, які зазначають про наявність нерухомості, перебувають у віці 25-50 років, де їх кількість складає 680 осіб або майже 50 % від загальної кількості респондентів.

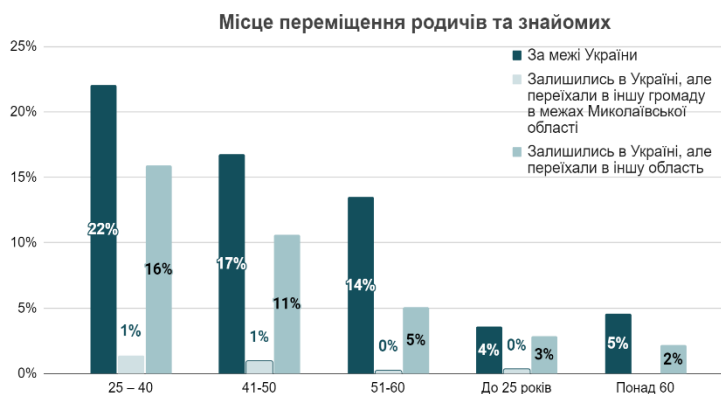
Позитивним є наявність намірів придбати нерухомість у 55 мешканців, у тому числі 29 осіб, які перебувають у віковому діапазоні до 40 років. Найбільшу кількість придбання нерухомості очікуються від мешканців, які зареєстровані у Центральному та Інгуському районах міста Миколаєва. Водночас, позбутись нерухомості шляхом продажу планують у 2,5 раза менше мешканців або 22 особи, більшість яких перебуває

у віці 25-60 років. Найбільше продати нерухомість планують мешканці, що перебувають у Інгульському районі міста Миколаєва – 12 осіб.

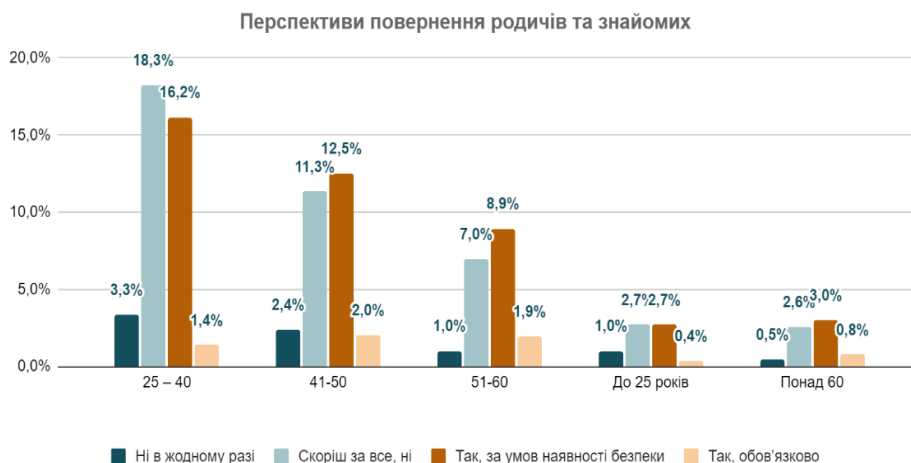
На питання про наявність родичів та знайомих, що виїхали з території громади респонденти у кількості 1283 особи або 93,7% від загальної кількості позитивно відповіли на зазначене питання. Найбільше таких родичів та знайомих має аудиторія у віці 25-40 років та складає 37% від загальної кількості учасників. Незначною залишається група респондентів у кількості 86 осіб, у яких немає таких родичів та знайомих, що виїхали за межі громади.

Респонденти, які позитивно відповіли на попереднє запитання, повідомили, що більшість їх знайомих та родичів виїхали за межі України, про що зазначили 779 респондентів або 60 % від кількості опитаних, що позитивно відповіли на попереднє питання. Найбільше таких знайомих у аудиторії 25-50 років, про що зазначили 500 респондентів. 37 % респондентів, які позитивно відповіли на попереднє запитання додатково зазначили про те їх знайомі та родичі виїхали з громади, але перебувають на території України. Загалом про залишення громади знайомими та родичами повідомило 97 % респондентів.

Чи планують вони повертатись?	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
-------------------------------	---------------	-------------	-------------	-------------	----------------	--------

Ні в жодному разі	43	31	13	13	6	106
Скоріш за все ні	235	146	90	35	33	539
Так, за умов наявності безпеки	208	161	115	35	39	558
Так, обов'язково	18	26	25	5	10	84
Всього	504	364	243	88	88	1287

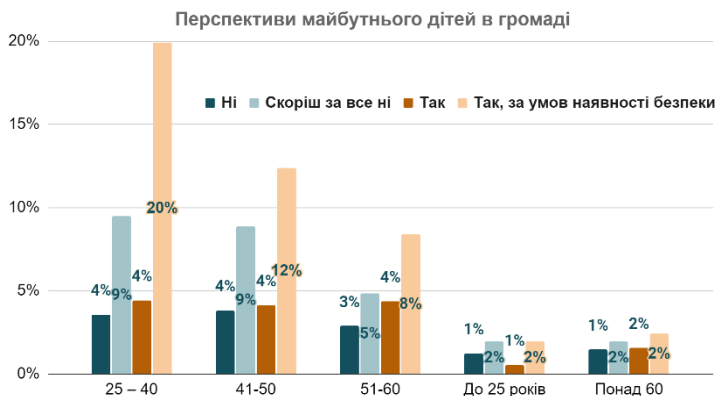

43,4 % опитаних респондентів заявляють, що планують повернутись при наявності безпеки, водночас 41,9% на аналогічне питання повідомляють, що скоріш за все ні. Взагалі загальна ситуація щодо повернення/неповернення виглядає 50 % на 50%. Можна зробити висновок, що орієнтовно 50% мешканців, що залишили громаду вже не повернуться.

Що стосується зазначених показників у національних масштабах, то понад 75% — біженців і внутрішньо переміщених осіб (ВПО), як і раніше, сподіваються повернутись додому в майбутньому, проте найближчим часом це планують зробити лише приблизно 15% із них, повідомляє (УВКПЛ ООН). Зазначають, що 14% біженців і 15% ВПО повідомили про плани повернутися на постійне проживання додому вже в найближчі три місяці.

Біженці, які мешкають у сусідніх з Україною країнах, більше хочуть повернутись, ніж інші. Найбільше таких людей серед тих, хто родом із Миколаївської та Чернігівської областей, а також серед ВПО з Миколаївської, Київської області та Києва. Втім, їх набагато менше серед ВПО, які прибувають зі сходу України (за винятком Харківської області). Крім цього, у майбутньому хочуть повернутися 62% біженців і 67% ВПО. Надія на повернення вища серед ВПО родом із Запорізької, Херсонської та Дніпропетровської областей.

Чи планують Ваші діти своє майбутнє в громаді?	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
Ні	46	49	37	16	19	167
Скоріш за все ні	122	114	62	25	25	348
Так	57	53	56	7	20	193
Так, за умов наявності безпеки	256	159	108	25	31	579
Всього	481	375	263	73	95	1287

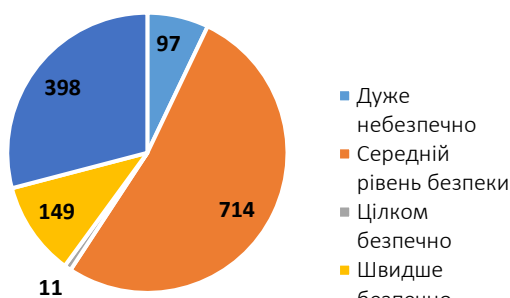
Більшість респондентів на питання щодо перспектив майбутнього дітей в громаді повідомляють позитивно, але за умов наявності безпеки, про що зазначило 579 осіб або 45 % від загальної кількості опитаних. Безумовно планують майбутнє своїх дітей 193 мешканця або 15%.

Не планують майбутнє своїх дітей в місті Миколаєві 515 батьків або 40%, про що зазначають в своїх відповідях «ні», «скоріше за все ні». Найбільш активними залишається група батьків у віковому діапазоні 25-50 років.

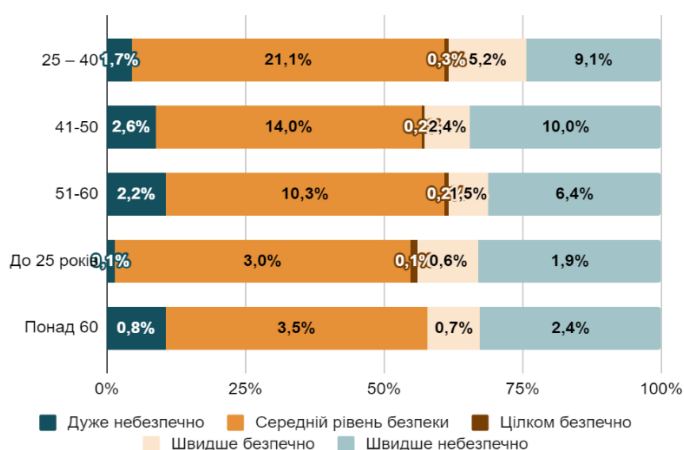
Рівень безпеки в громаді

Про рівень небезпеки в громаді респонденти зазначають наступне. Дуже небезпечно себе відчують 97 осіб або 7% респондентів їх найбільша аудиторія перебуває у віковій групі 41-60 років. «Швидше небезпечно» - про це зазначає 398 респондентів або 29,0% від загальної кількості. Найбільша кількість респондентів 714 осіб або 52,1% відзначає середній рівень безпеки в громаді, їх аудиторія найбільше зосереджена у віковій групі 25-40 років.

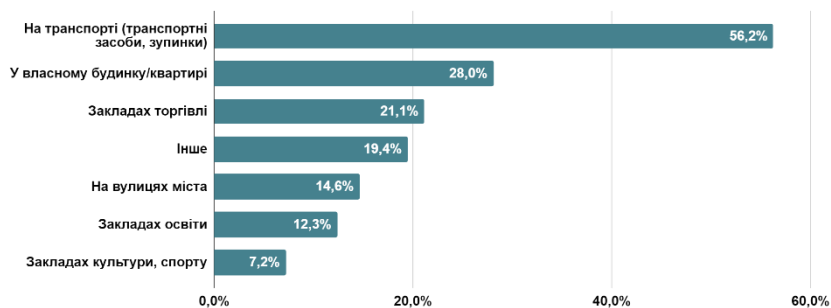
Рівень небезпеки в громаді

Оцінка рівня безпеки у Вашій громаді

Найбільше відчуття небезпеки

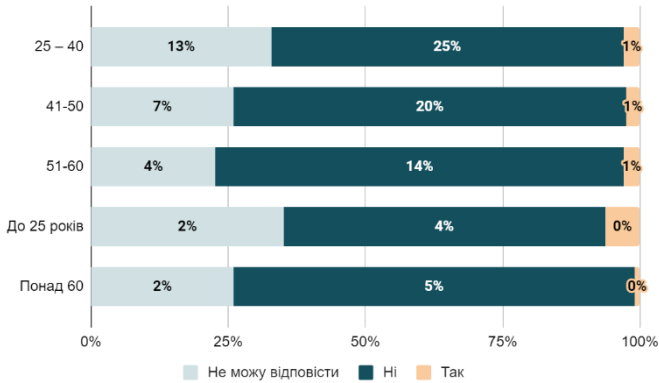
Найбільше відчуття небезпеки мешканці Миколаївської міської територіальної громади відчують «на транспорті», про що зазначає 770 респондентів. Наступним за рівнем небезпеки місцеві жителі відзначають власний будинок – 384 та заклади торгівлі – 289. 26 респондентів зазначають про небезпеку повсюди, 90 відчувають виключно на вулиці.

Чи достатньо в громаді укриттів/сховищ, обладнаних відповідно до встановлених стандартів

	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
Не могу відповісти	173	101	60	33	25	392

Ні	338	277	196	55	70	936
Так	16	10	8	6	1	41
Всього	527	388	264	94	96	1369

Достатність в громаді укриттів/сховищ, обладнаних відповідно до встановлених стандартів

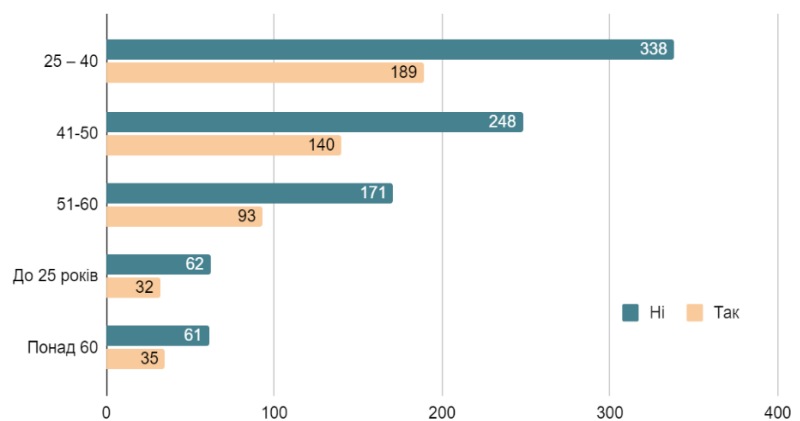

Від початку повномасштабного російського вторгнення українці стикнулися з нестачею укриттів, захисних споруд, бомбосховищ. Ті, що були в наявності, здебільшого мали незадовільний стан, були захаращені, непідготовлені або взагалі недоступні для людей.

На питання про достатність укриттів/сховищ в Миколаївській міській територіальній громаді відповіли негативно 936 осіб або 68,4%, ще 392 респонденти або 28,6% не змогли відповісти на це питання. Задоволеною кількістю безпечних місць перебування є 41 особа або 3% від опитуваних респондентів.

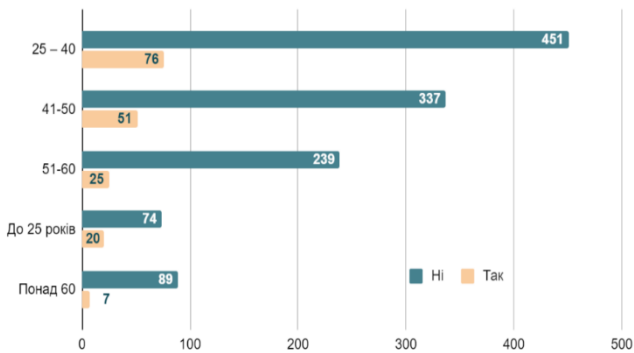
При відповіді на запитання щодо наявності безперешкодного доступу до укриттів мешканці міста Миколаїв повідомляють, що не мають безперешкодного доступу до укриттів 880 опитаних респондентів або 64,2 %, водночас навпаки мають безперешкодний доступ 489 осіб або 35,8%. Найбільш активними респондентами залишаються мешканці у віці 25-40 років.

Чи маєте Ви безперешкодний доступ до укриттів

Наявність безперешкодного доступу до укриттів	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
Ні	338	248	171	62	61	880
Так	189	140	93	32	35	489
Всього	527	388	264	94	96	1369

Чи задоволені Ви станом та облаштування укриттів

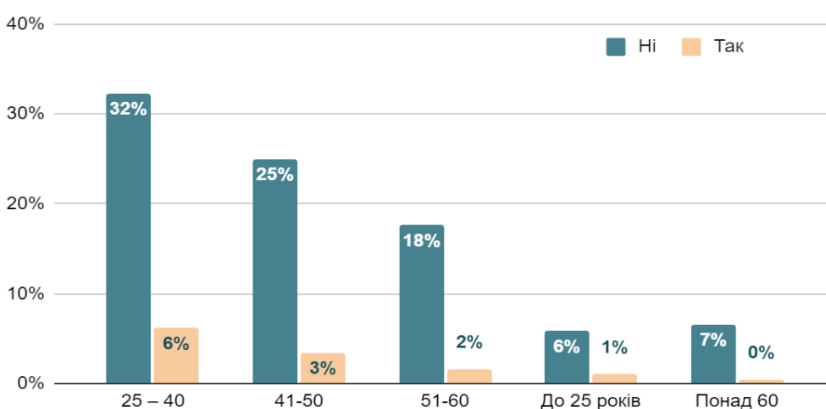

Наступним питанням щодо функціонування укриттів було визначено стан та облаштування таких укриттів. 1190 респондентів або 87 % відзначили незадоволення станом таких укриттів. Найбільше незадоволення було у респондентів у віковій групі 25-40 років. Водночас відповідність стану і облаштування укриттів було позитивно оцінено 179 респондентами.

Задоволення станом та облаштуванням укриттів	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
Ні	451	337	239	74	89	1190
Так	76	51	25	20	7	179
Всього	527	388	264	94	96	1369

Чи проходите ви у найближче укриття під час оголошення повітряної тривоги?	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
Ні	442	342	242	80	90	1196
Так	85	46	22	14	6	173
Всього	527	388	264	94	96	1369

Чи проходите ви у найближче укриття під час оголошення повітряної тривоги

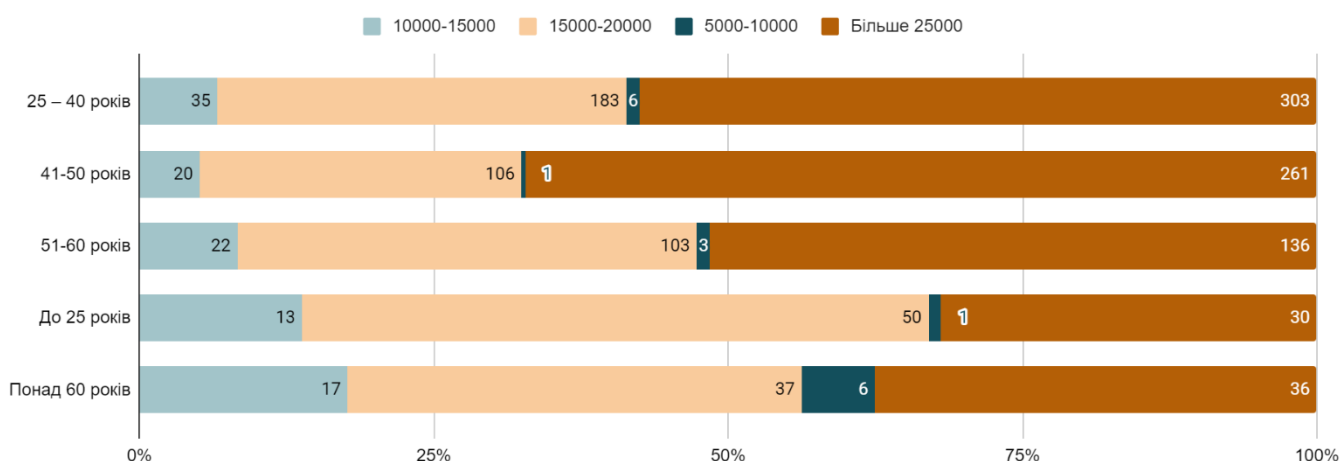
Можливим наслідком перебування в укриттях або сховищах під час небезпеки є безпосередньо недостатність самих укриттів, наявність перешкод до їх доступу та відповідний стан облаштування таких об'єктів цивільного захисту.

Майже по всіх перелічених питаннях функціонування укриттів переважно більшістю мешканців було надано негативні відповіді відносно них.

Прийнятний рівень заробітної плати для мешканців громади

Найбільш прийнятним рівнем заробітної плати опитані респонденти вважають для себе більше 25,0 тис.грн, про такий бажаний рівень доходу заявляють 766 осіб або 56%. Найбільше таких респондентів перебуває у віці 25-40 років і складає 303 особи. У свою чергу 17 респондентів заявляють, що прийнятним рівнем заробітної плати вважають на рівні 5-10,0 тис.грн.

Прийнятний рівень заробітної плати для комфортного проживання у громаді

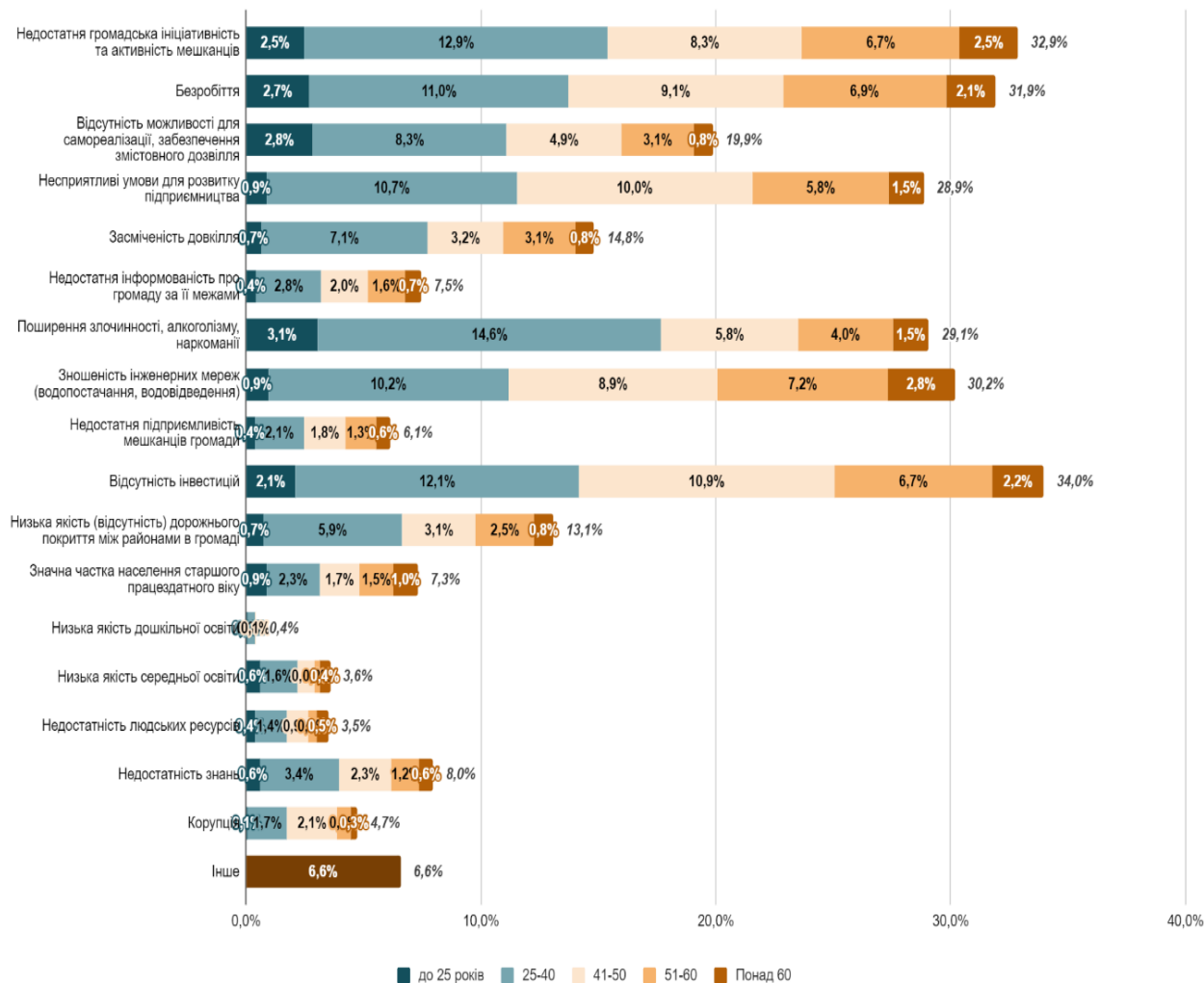

Прийнятний рівень заробітної плати для Вашого комфортного проживання у громаді в грн.	25 – 40 років	41-50 років	51-60 років	До 25 років	Понад 60 років	Всього
10000-15000	35	20	22	13	17	107
15000-20000	183	106	103	50	37	479
5000-10000	6	1	3	1	6	17
Більше 25000	303	261	136	30	36	766
Всього	527	388	264	94	96	1369

Що заважає розвитку громади

Що заважає розвитку громади

На думку опитаних мешканців відсутність інвестицій може суттєво заважати розвитку громади, про що зазначають 465 респондентів. Таким чином, інвестиції є одним із найбільших суттєвих факторів, що може заважати розвитку громади. Інвестиції є необхідним ресурсом для створення нових можливостей, розвитку інфраструктури, стимулювання економічного зростання та підвищення якості життя населення.

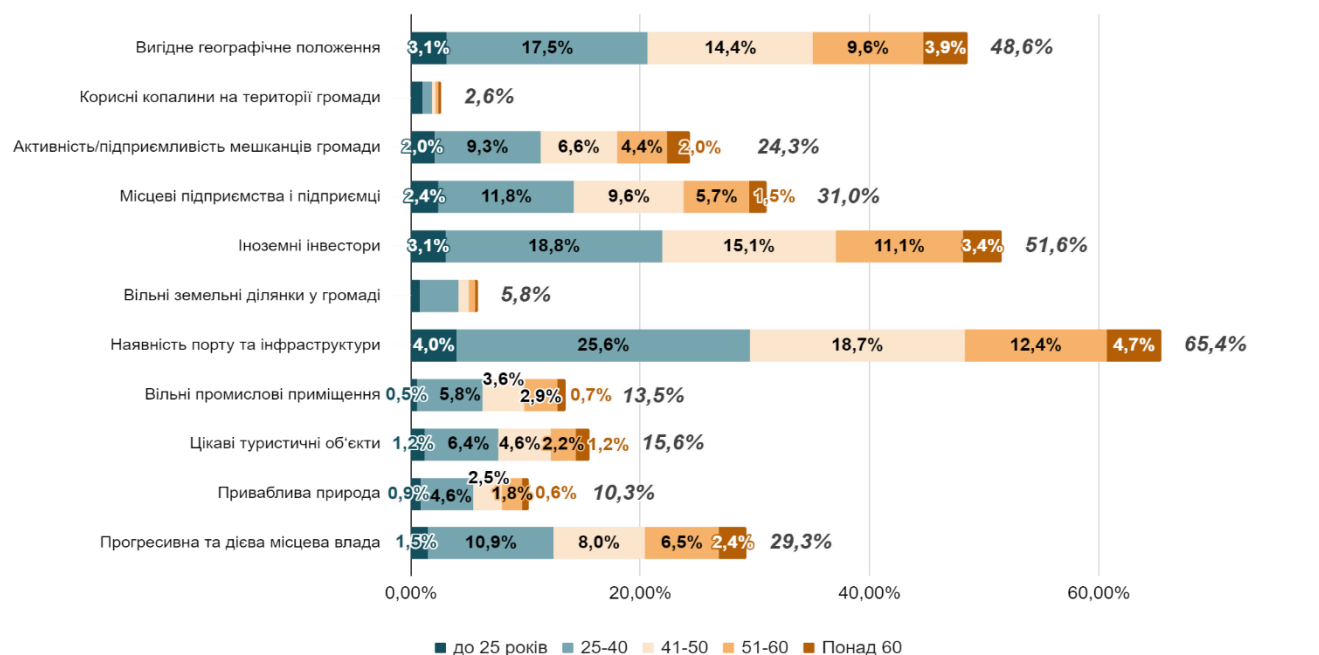
Недостатня громадська активність може призвести до зменшення зацікавленості громадян у подіях і процесах, які відбуваються в їхній громаді. Це може призвести до зниження участі громадян у виборах та інших важливих громадських процесах. Громадська неактивність ускладнює побудову довіри між громадою та владою, затрудняє співпрацю і рішення спільних проблем про що зазначає 465 респондентів.

Так, безробіття є серйозним фактором, який може суттєво заважати розвитку громади. Безробіття вказує на те, що частина населення не може знайти роботу і отримувати достатній дохід для забезпечення своїх потреб. Велика кількість безробітних людей зменшує доходи та внутрішній споживчий попит, що може призвести до зниження економічної активності громади. Безробіття може призвести до соціальної напруженості в громаді, далі безробітні люди можуть відчувати розчарування та безпорадність, що може призвести до конфліктів і протестних настроїв. Безробіття може сприяти відтоку робочої сили з громади в пошуках кращих можливостей працевлаштування, що може призвести до зменшення людського потенціалу громади про загрозу цього фактору зазначає 437 респондентів.

Ресурси громади

Основний ресурс громади для подальшого розвитку

Основним ресурсом для розвитку громади опитувані респонденти зазначають наявність порту та відповідної інфраструктури, про що зазначають 896 респондентів. Так, наявність морського порту та розвиненої інфраструктури може суттєво сприяти розвитку міста Миколаєва і впливати на його економічний та соціальний статус. Морські порти вважаються одними з ключових вузлів для зовнішньоекономічних зв'язків країни і можуть мати дуже позитивний вплив на розвиток регіону. Морські порти створюють прямий доступ до світових ринків, що дозволяє експортувати та імпортувати товари зі зниженими витратами на транспортування. Це сприяє розвитку зовнішньої торгівлі та залученню іноземних інвесторів.

Загалом, морський порт може стати каталізатором розвитку міста Миколаєва та регіону навколо нього. Проте важливо забезпечити ефективне управління, створити сприятливий бізнес-клімат та інфраструктуру, що сприятиме максимальному використанню потенціалу морського порту для розвитку господарства та підвищення якості життя місцевих жителів.

Так, наявність іноземних інвесторів та їх залучення може суттєво сприяти розвитку міста Миколаєва. Іноземні інвестиції можуть мати дуже позитивний вплив на економіку, соціальний прогрес та технологічний розвиток міста про це зазначають 706 респондентів.

Так, географічне положення міста Миколаєва може бути одним із ключових факторів, які сприяють

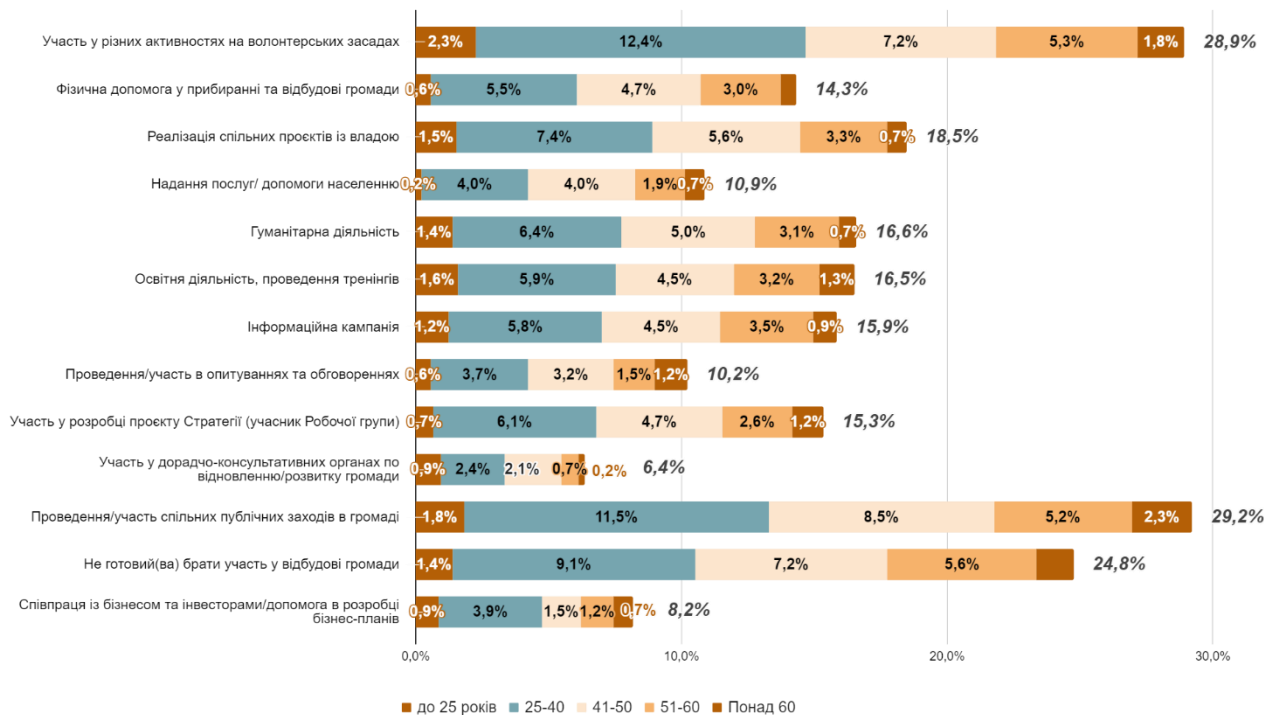
його розвитку. Місто Миколаїв знаходиться на південному заході України, на південному березі річки Інгул. Розташування міста Миколаєва на річці Інгул також надає йому логістичну перевагу. Місто має зручний доступ до внутрішніх водних шляхів України, що сприяє зручному перевезенню вантажів та забезпечує економічний зв'язок з іншими регіонами країни, легший доступ до сировини та експортних можливостей для промислових підприємств. Це створює сприятливі умови для розвитку важкої промисловості такої, як суднобудування, металургія, хімічної промисловості тощо, про це зазначає – 665 респондентів. Однак, важливо пам'ятати, що успіх географічного положення може бути досягнутий лише при належному управлінні, стабільному інвестиційному кліматі та підтримці з боку держави та місцевої влади.

Готовність та форми участі у розробці Стратегії розвитку громади

Досвід розвинутих демократій та вимоги часу переконують, що залучення мешканців до процесів розвитку громади – це необхідний, корисний та вкрай важливий механізм позитивного впливу громадськості на діяльність влади в інтересах громади. З іншого боку, таке залучення – це джерело додаткового інтелектуального ресурсу для публічної влади і тому є корисним і потрібним також і для неї.

Готовність мешканців брати участь у розробці Стратегії

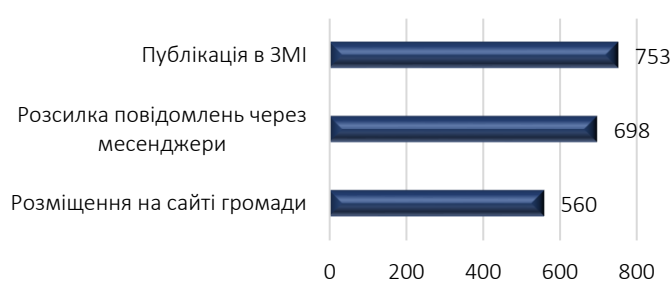

Ефективність мешканців від участі в різноманітних опитуваннях може бути значною, оскільки це є інструментом залучення громади до прийняття рішень та розвитку громадських ініціатив. Опитування може бути проведено на різних рівнях – від місцевих до національних, та стосуються різних аспектів життя громади, включаючи соціальні, економічні, екологічні та інфраструктурні питання. В цьому готова брати участь найбільша частина опитуваних мешканців – 400 осіб.

Участь у різних активностях на волонтерських засадах має багато позитивних аспектів, і вона може мати значний вплив на розвиток громади і самого волонтера. Волонтерство займає важливу роль у будівництві сильних і просунутих громад, а також у сприянні соціальному та економічному розвитку. В цьому готова брати участь найбільша частина опитуваних мешканців – 396 осіб.

Фізична допомога у відбудові громади є одним з окремих елементів участі мешканців у розвитку своєї громади. Якщо громада стикається з природними катастрофами, конфліктами або іншими негативними подіями, фізична допомога може виявитися незамінною для відновлення і покращання життя людей, які постраждали. Брати в цьому участь погодилось 339 осіб.

Канали комунікації з ОМС

Для забезпечення прозорості та публічності діяльності, швидкого поширення інформації й новин, ефективної взаємодії, налагодження зворотного зв'язку й формування довіри між владою і жителями громади, органи місцевого самоврядування використовують різноманітні комунікаційні інструменти. В умовах децентралізації та виконання євроінтеграційних зобов'язань органи влади все більше

використовують у своїй комунікаційній діяльності соціальні мережі. Більшість жителів України є активними користувачами цих онлайн-інструментів, і їх кількість постійно зростає.

На прикладі миколаївців можна пересвідчитись, що переважна кількість мешканців громади визначає найкращими способами комунікації з органами місцевого самоврядування розміщення інформації на сайті громади – 560 респондентів, розсилка повідомлень через месенджери -698 респондентів, найбільшу перевагу мешканців надають публікації в медіа.

Оцінка ступеня важливості сфер життєдіяльності громади

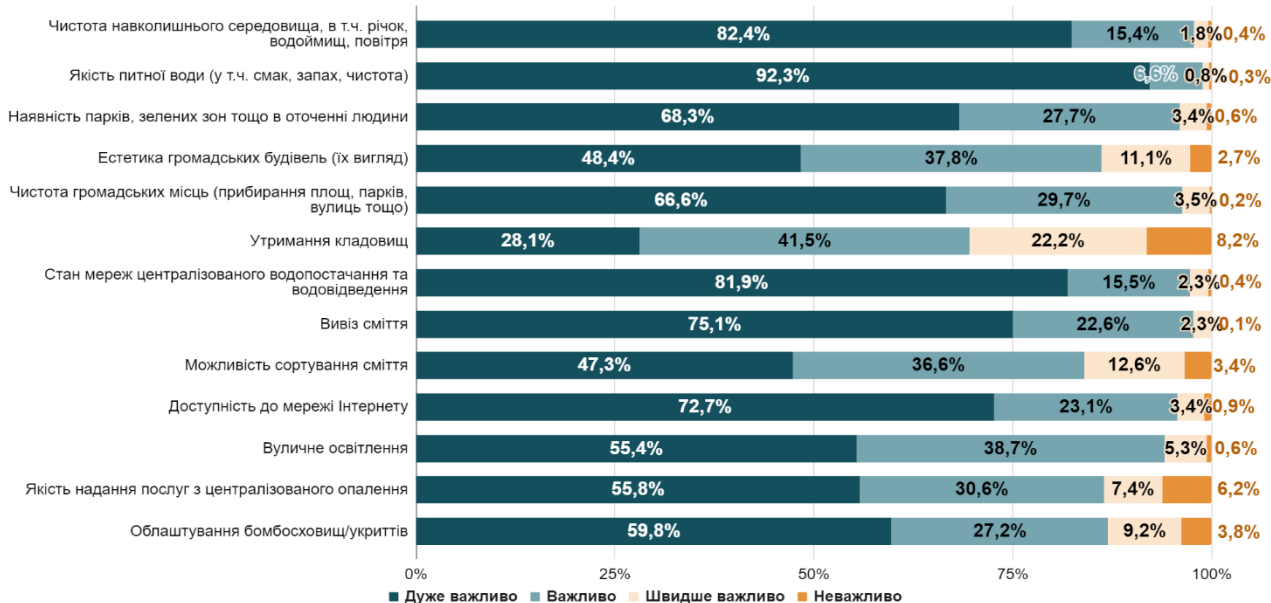
Якість питної води найбільше турбує мешканців м. Миколаєва, про що відзначили 92,3% респондентів, яка має прямий вплив на здоров'я мешканців громади. Забруднення води, викликане шкідливими мікроорганізмами або токсичними речовинами, в свою чергу може спричинити захворювання та проблеми зі здоров'ям. Проблеми з питною водою та її нестачею можуть мати соціально економічні наслідки такі, як збільшення витрат на купівлю питної води в певних районах, обмеження виробничої діяльності через нестачу води або зменшення якості життя населення.

Чистота навколишнього середовища, включаючи води та річки, є надзвичайно важливою для забезпечення сталого розвитку громади та збереження природних ресурсів, про це зазначає понад 82,0% опитуваних мешканців громади. Чисте довкілля має безпосередній вплив на здоров'я мешканців, біорізноманіття, екологічну стійкість, а також на розвиток туризму та економіку. Чисті води та річки приваблюють туристів та мешканців для відпочинку та рекреації. Вони надають можливості для плавання, риболовлі, водних видів спорту та інших форм активного відпочинку. Водойми та річки можуть бути основним ресурсом для розвитку туризму, рибальства, судноплавства та інших галузей, які сприяють економічному розвитку громади. Чисте навколишнє середовище є одним із ключових показників екологічної стійкості громади. Збереження чистоти водойм і річок зменшують негативний вплив людської діяльності на

природне середовище.

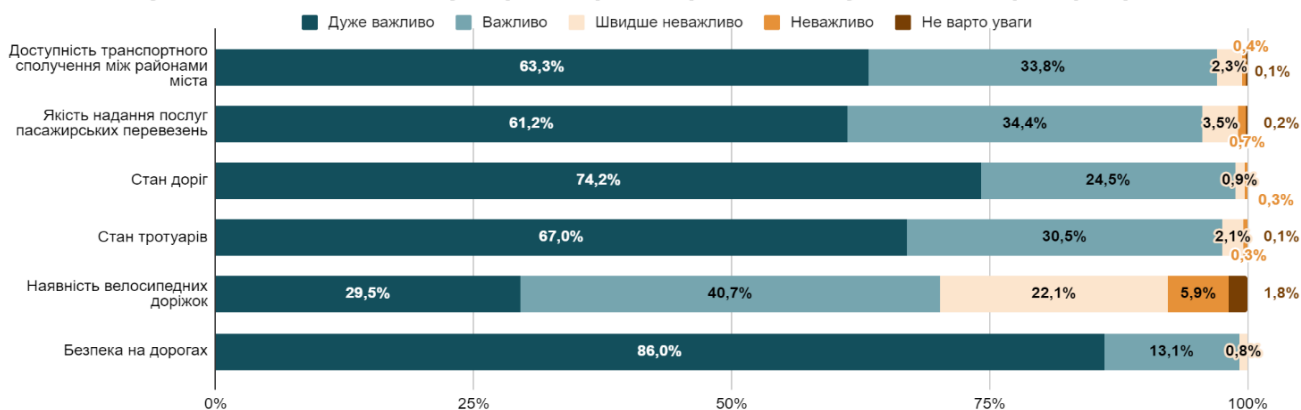
Стан мережі водопостачання та водовідведення є дійсно критичним питанням для місцевих мешканців Миколаївської міської територіальної громади, про це говорить біля 82,0% опитаних мешканців. Ці мережі забезпечують життєво важливі послуги питної води та відведення вод, їх стан впливає на якість життя жителів та стан навколишнього середовища. Постійні перебої або нестабільне водопостачання можуть створювати труднощі для мешканців і підприємств, особливо у важливих моментах, таких як літні спеки чи екстремальні погодні умови. Забруднення або недостатня обробка води може призвести до того, що вона непридатна для пиття або побутових потреб, що ставить під загрозу здоров'я мешканців.

Оцінка ступеня важливості

Безпека на дорогах є важливою складовою транспортного сполучення на території громади та має велике значення для збереження життя та здоров'я людей, попередження травм і аварій, а також для покращання мобільності та ефективності транспортної системи. Забезпечення безпеки на дорогах дозволяє уникнути заторів, створює сприятливі умови для руху транспорту та підвищує ефективність транспортної системи. Забезпечення безпеки на дорогах потребує співпраці влади, поліції, громадських організацій та громади. Це може включати впровадження правил дорожнього руху, організацію інформаційних питань щодо безпеки, встановлення попереджувальних знаків та світлофорів, ремонт та покращання стану доріг і тротуарів, забезпечення пішохідних переходів, велосипедних доріжок та іншої інфраструктури для безпечного руху. Безпека на дорогах має важливе значення для створення зручного, безпечного та ефективного транспортного сполучення на території громади, що сприяє здоров'ю та благополуччю населення і має надвисоку важливість для понад 86,0% мешканців, які взяли участь в опитуванні.

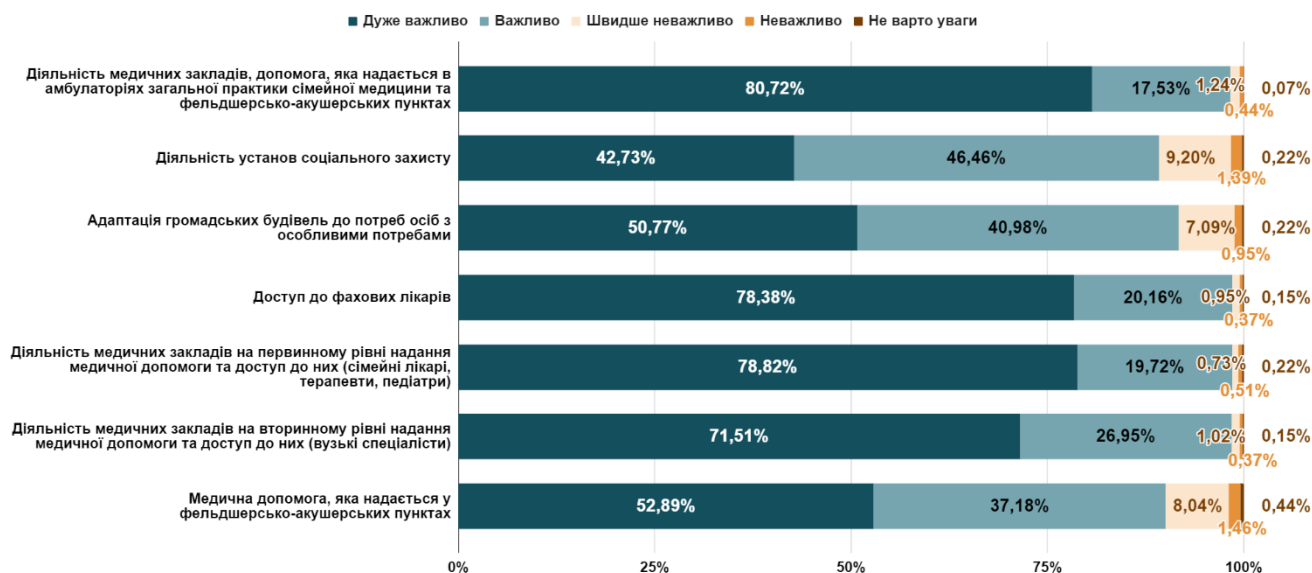
Оцінка ступеня важливості стану доріг та транспортного сполучення на території громади

Найменш важливою проблемою стану доріг та транспортного сполучення на території громади є наявність велосипедних доріжок, про що зазначило близько 30,0 % опитуваних. Причиною цього може бути те, що велосипедна культура менш розвинена, тому мешканці можуть бути менш налаштовані на активне використання велосипедних доріжок або не розуміють їх важливості. Для деяких мешканців може бути зручніше користуватися автотранспортом або громадським транспортом, особливо, якщо їхні маршрути занадто далекі або непридатні для велосипедного руху. Для деяких мешканців можуть існувати більш серйозні проблеми, які мешканці вважають більш важливими, і не зосереджують свою увагу на стані велосипедних доріжок.

Стан доріг є надзвичайно важливою складовою транспортного сполучення на території громади, який впливає на безпеку, ефективність, комфорт та розвиток транспортної системи громади. Гарний стан доріг забезпечує ефективність транспортної системи, дозволяючи зменшити затори, збільшити швидкість пересування транспорту та забезпечити швидкість та зручність доставки товарів. Якісні дороги приваблюють туристів, сприяють розвитку транспортної інфраструктури, покращують умови для підприємництва та інвестицій. Можливо, саме відсутність забезпечення гарного стану доріг вимагає регулярного технічного обслуговування, ремонту та реконструкції інфраструктури. Це може бути завданням місцевої влади, яка відповідає за утримання доріг у громаді. Також важливо впроваджувати ефективне планування розвитку транспортної інфраструктури, залучати інвестиції та забезпечувати перспективний підхід до розвитку доріг для забезпечення майбутнього зростання та розвитку громади.

Оцінка ступеня важливості надання медичних послуг та соціального захисту населення на території громади

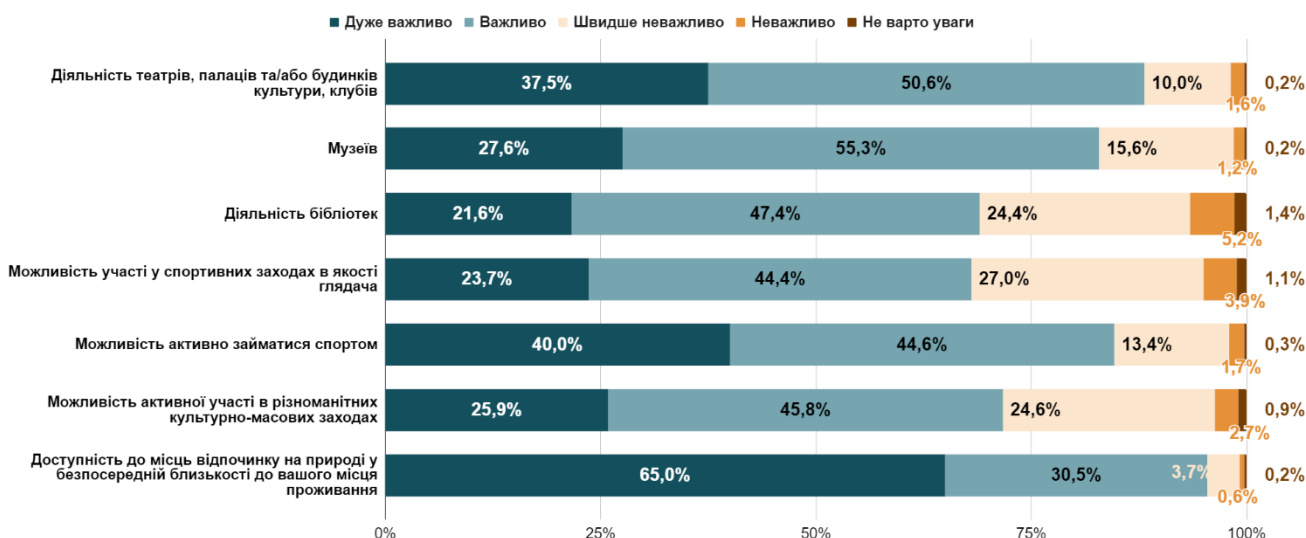

Доступ до фахових лікарів є запорукою надання якісних медичних послуг для мешканців громади та це підтверджують понад 78,0% опитаних респондентів. Кваліфікований медичний персонал є вирішальним фактором для забезпечення ефективної та безпечної медичної допомоги. Фахові лікарні мають доступ до останніх медичних досліджень та технологій, що дозволяє впроваджувати інноваційні методи діагностики та лікування. Фахові лікарі мають вищу медичну освіту, спеціалізацію в конкретних галузях медицини та досвід роботи, що дозволяє їм надавати професійну та кваліфіковану медичну допомогу. Лікарі з високим рівнем кваліфікації та професіоналізму остаточно здобувають довіру допомоги, що сприяє збереженню стабільного та тривалого лікування.

Діяльність медичних закладів на первинному рівні надання медичної допомоги є критично важливою для забезпечення ефективної та доступної медичної допомоги населенню і також значно хвилює мешканців, про що свідчить показник важливості понад 80,0% від опитуваних. Первинний рівень медичної допомоги є першим контактом із системою охорони здоров'я і включає медичні заклади, які надають базові медичні послуги, такі як загальна медицина, педіатрія, сімейна медицина, амбулаторна допомога та профілактичне обстеження. Медичні заклади на первинному рівні є першим місцем, де пацієнти звертаються за медичною допомогою. Це дозволяє рано виявляти та діагностувати захворювання, а також своєчасно направляти

працівників до спеціалістів у разі потреби. Медичні заклади на первинному рівні забезпечують основні медичні послуги та профілактичні заходи, які сприяють попередженню захворювань та збереженню здоров'я населення.

Оцінка ступеня важливості надання послуг у сфері культури, спорту, відпочинку та дозвілля на території громади

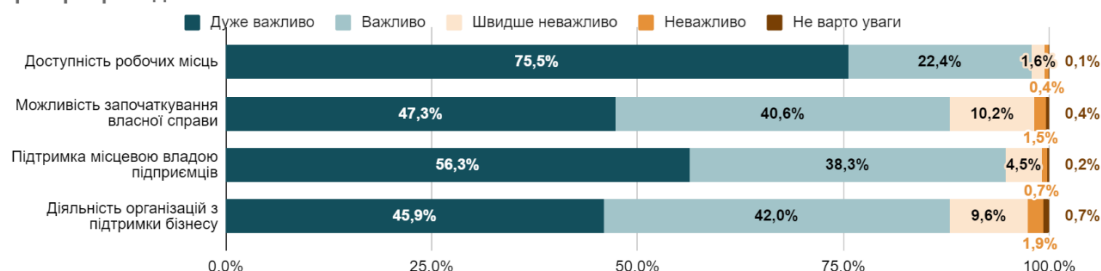

Так, доступність до місць відпочинку на природі у безпосередній близькості до дому є переважним фактором серед 65,0% опитаних респондентів у сфері надання послуг культури, спорту, відпочинку. Це має велике значення для якісного життя мешканців громади і впливає на їхній фізичний та психологічний стан. Доступність до місць відпочинку біля будинку дозволяє жителям насолоджуватися різноманітними видами дозвілля такими, як пікніки, прогулянки, велосипедні поїздки, спортивні ігри та багато іншого. Це якість їхнього вільного часу і робить життя більш насиченим. Місця відпочинку на природі можуть бути прекрасним місцем для сімейного відпочинку та спільних заходів, що сприяє більш тісним сімейним стосункам, відновлюють зв'язок з природою та навколишнім середовищем.

Підтримка доступності до місць відпочинку на природі є завданням для влади міста Миколаєва. Це може включати створення та утримання парків, скверів, велосипедних доріжок, спортивних майданчиків та інших громадських місць для відпочинку. Такі заходи допомагають покращити якість життя миколаївців, зберегти здоров'я громади та сприяти розвитку позитивного і дружнього громадського середовища.

Спорт є не лише розвагою, але має значний соціальний, фізичний і психологічний вплив на мешканців громади, про що зазначило 40,0%. Можливість активно займатись спортом стимулює інтерес до спорту взагалі та розвиває спортивні таланти у молоді. Підтримка спортивного руху та спортивних заходів може реалізовуватись через інвестування в спортивну інфраструктуру, організацію спортивних заходів, також сприяння розвитку спортивних клубів і команд, підтримку спортивної активності серед мешканців громади. Забезпечення доступу до спортивних місць дозволяє створити здорове, активне та щасливе громадське середовище.

Оцінка ступеня важливості можливостей для працевлаштування та розвитку підприємництва на території громади

Дуже важливим фактором для працевлаштування та розвитку підприємництва на території громади є

доступність робочих місць, про що зазначило більшість опитуваних респондентів -75,5%. Доступність робочих місць є критично важливим елементом для працевлаштування та розвитку підприємництва в будь-якій громаді. Це має суттєвий вплив на економічну активність, соціальну стабільність та загальний розвиток громади. Доступність робочих місць забезпечує можливість зайнятості для мешканців громади, що у свій час підвищує їхню економічну самостійність та благополуччя та може допомогти знизити рівень безробіття в громаді, сприяти економічному зростанню та створювати нові можливості для працевлаштування. Важливо підтримувати програми навчання та підвищення кваліфікації працівників, щоб вони були готові до роботи в сучасному ринковому середовищі. Відповідна політика та сприяння розвитку робочих місць може стати вагомим інструментом для покращання якості життя громади та її розвитку.

Наступним за важливістю із факторів, що може допомогти працевлаштуванню та розвитку підприємництва на території громади, є підтримка підприємців місцевою владою, про що зазначило – 56,3% опитуваних. Ця підтримка є дуже важливою, оскільки має безпосередній вплив на економічний розвиток та соціальне благополуччя громади. Міські підприємці створюють робочі місця, сприяють розвитку інфраструктури, підтримують місцеві ініціативи та заходи, а також забезпечують економічне зростання міста. Розвиток місцевих підприємств призведе до збільшення податкових надходжень до бюджету Миколаївської міської територіальної громади, що дозволяє забезпечити фінансування соціальних та інфраструктурних проєктів. Важливо, щоб влада міста Миколаєва надавала підтримку місцевим підприємцям, створювала умови для їхнього розвитку та сприяла їхнім ініціативам. Це може бути досягнуто шляхом удосконалення спеціальної програми підтримки, спрощення бюрократичних процедур, надання фінансової допомоги, а також партнерства між владою та бізнесом для розвитку місцевої економіки.

Завдання та напрями важливі для повоєнного відновлення/розвитку громади

Завдання та напрями, що є найважливішими для повоєнного відновлення визначаються з категорії першочерговості проблем, які були визначені на попередньому етапі опитування.

Поліпшення системи водопостачання та водовідведення - 81,6 %

Так, першочерговим завданням для повоєнного відновлення громади є поліпшення системи водопостачання та водовідведення, про що зазначає 81,6 % опитуваних мешканців.

Ці проблеми є серйозними та потребують негайних заходів для відновлення інфраструктури водопроводу та забезпечення безперебійного постачання питної води населенню. Також важливо сприяти обміну інформацією та співпрацювати з міжнародними партнерами, з метою запобігання подальшому руйнуванню інфраструктури та забезпечення надійного водопостачання жителів міста Миколаєва. Для вирішення цієї проблеми важливо розвивати та підтримувати ефективні системи водопостачання та водовідведення. Це може включати модернізацію інфраструктури, забезпечення регулярного обслуговування та ремонту, впровадження ефективних технологій очищення води, контроль за забрудненням джерел питної та природних водних ресурсів, а також залучення громадськості до участі у збереженні водних ресурсів. Для забезпечення чистоти водних ресурсів необхідно впроваджувати ефективні системи збору та очищення стічних вод, контролювати забруднення водою та забезпечувати належне управління природними ресурсами. Важливо залучати мешканців до свідомого споживання водних ресурсів, а також впроваджувати екологічні практики у господарській діяльності та розвитку інфраструктури. Це сприятиме збереженню водних ресурсів і сталому розвитку громади.

Розвиток системи медичного обслуговування – 80,4%

Забезпечення доступу до медицини може вимагати розвитку медичної інфраструктури, залучення інвестицій у систему охорони здоров'я, підтримки медичних університетів та постійного навчання медичного персоналу. Також важливо розвивати мережу медичних закладів, яка забезпечує доступність якісних медичних послуг у всіх районах міста Миколаєва, зокрема у віддалених. Крім цього, можливість якісного впровадження телемедицини та інноваційних підходів до надання медичної допомоги може також

підвищити доступність та якість медичних послуг для мешканців громади.

Діяльність медичних закладів на первинному рівні є одним із ключових факторів для забезпечення якісною та своєчасною медичною допомогою населення. Важливо надавати належну підтримку та інвестування в розвиток цього рівня медичної допомоги для забезпечення здоров'я та добробуту мешканців міста Миколаєва. Доступ до фахових лікарень на первинному рівні забезпечує здоров'я та благополуччя населення громади, знижує ризик розвитку ускладнень. Розвиток та підтримка медичних закладів на первинному рівні має велике значення для підвищення якості медичних послуг та забезпечення здоров'я мешканців міста Миколаєва.

Забезпечення безпеки громади – 79,6%

В умовах війни з Росією забезпечення безпеки міста Миколаєва стає головним завданням для місцевих органів влади. Важливо розробляти стратегії та плани дій, спрямовані на захист міста, безпеку мешканців та його території. Надзвичайна вагомість цього режиму вимагає об'єднаних зусиль усіх рівнів влади та підтримки міжнародної співпраці для забезпечення світу та стабільності.

Розвиток цивільної оборони - залучення та підготовка населення до можливих надзвичайних ситуацій, включаючи навчання евакуації, захист та надання першої медичної допомоги. Захист критичної інфраструктури - безпека та захист критичних об'єктів таких, як електростанції, системиводопостачання, телекомунікації, мости та інші ключові інфраструктурні об'єкти

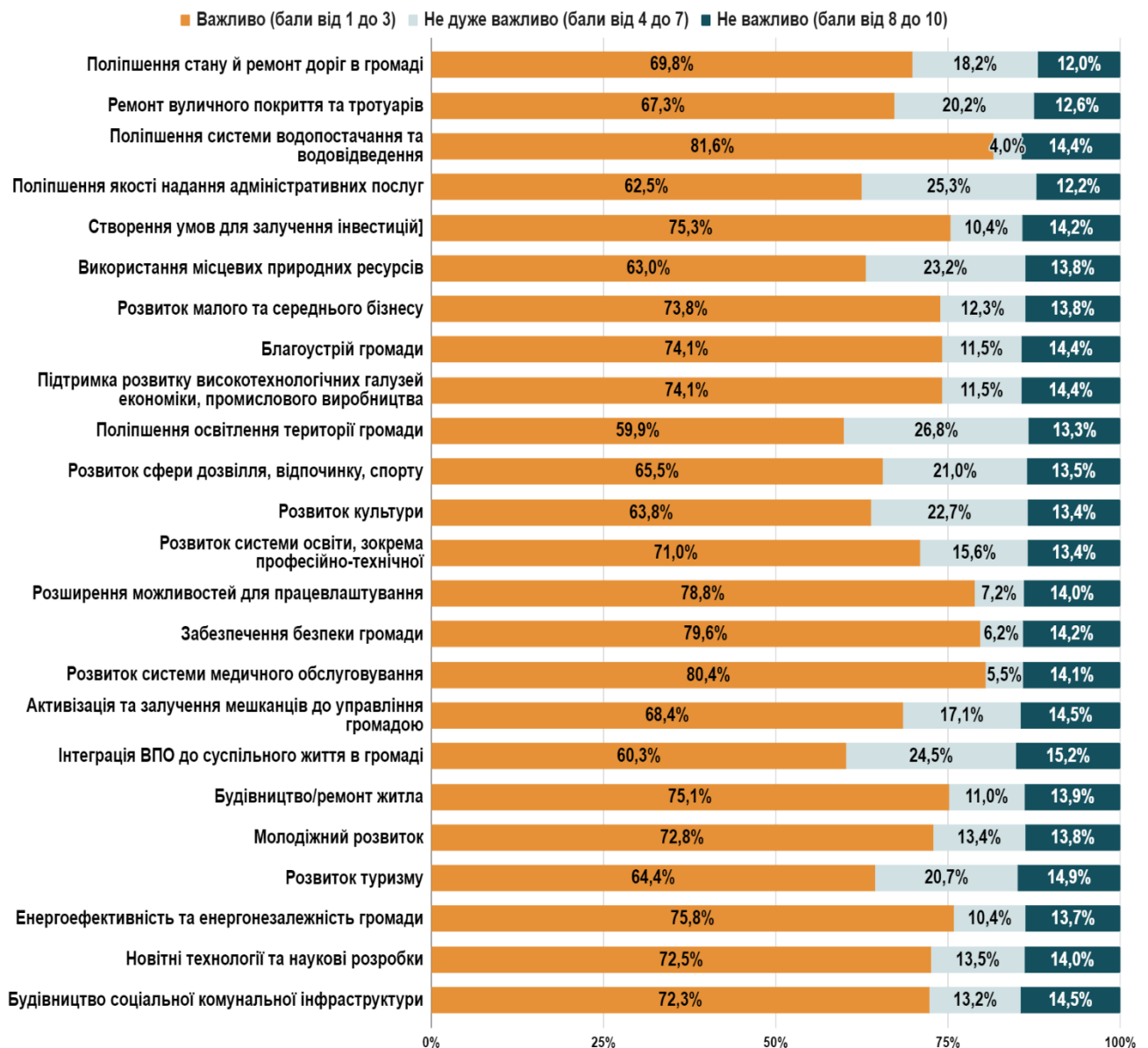
Моніторинг та інформаційна безпека- відстеження та аналіз інформації про наявні загрози та небезпеки для швидкого реагування на зміну ситуації. Запобігання дезінформації - активна робота із засобами масової інформації та громадськістю для забезпечення правдивої та достовірної інформації під час конфлікту. Співпраця з військовими структурами - координація та співпраця з військовими зведеннями для ефективного захисту території міста.

Розширення можливостей для працевлаштування – 78,8%

Розширення можливостей для працевлаштування в громаді є завданням для стимулювання розвитку та підвищення якості життя мешканців. Забезпечення робочих місць та підтримка підприємництва сприяють економічному зростанню та залученню інвестицій. Зростання можливостей для працевлаштування потребує комплексного підходу та співпраці з усіма корисними сторонами, включаючи владу, громадські організації, підприємців. Комбінація вищезазначених заходів може сприяти створенню стабільних робочих місць, зниженню безробіття та економічному розвитку міста Миколаєва.

Розвиток і підтримка малого і середнього бізнесу створює нові робочі місця та стимулює економічний розвиток, надає підприємцям фінансову та консультаційну підтримку, сприяти їхньому навчанню та розвитку навичок. Створення індустріальних парків та спеціальних економічних зон може залучити іноземних інвесторів і, як наслідок, розвиток нових підприємств. Інноваційні індустрії такі, як інформаційні технології, біотехнології, екоенергетика, стимулюють створення високотехнологічних робочих місць.

Завдання / напрями, які є найважливішими для повоєнного відновлення / розвитку громади

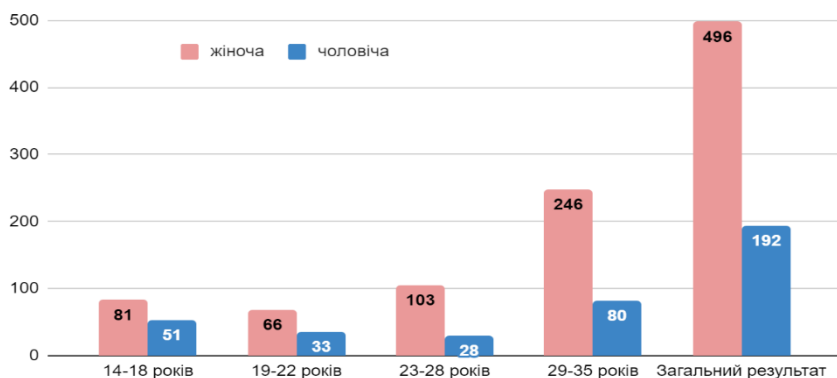

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ/АНКЕТУВАННЯ СЕРЕД МОЛОДІ

В онлайн опитуванні/анкетуванні, яке проводилось серед молоді на території Миколаївської міської територіальної громади взяли участь 688 респондентів, з яких 72,1% жінок та 27,9% чоловіків.

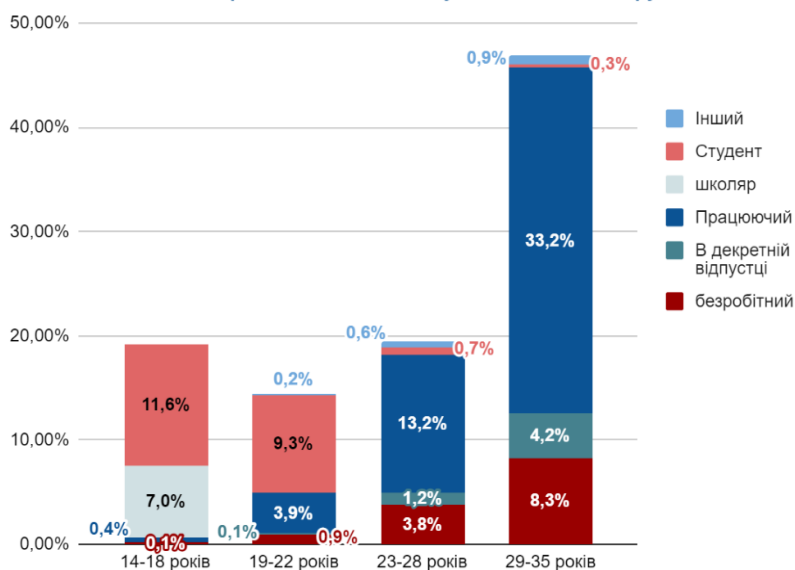
Розподіл респондентів за віком, статтю, статусом та належністю до громади

Розподіл респондентів за віковими групами, осіб

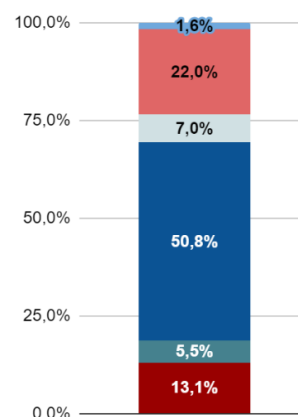

Найбільше представлена вікова група 29-35 років – всього 326 осіб (47,4 %), майже однаковий відсоток активності продемонстрували вікові групи 14-18 років (19,2 %) та 23-28 років (19,0 %), найменш активною виявилася група 19-22 років (14,4 %).

Розподіл респондентів за статусом та віковими групами

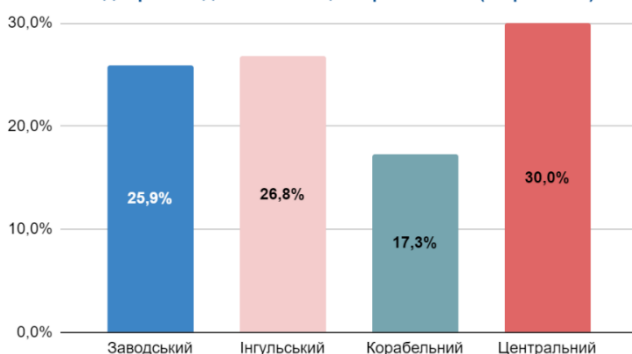

Загальний розподіл респондентів за статусом

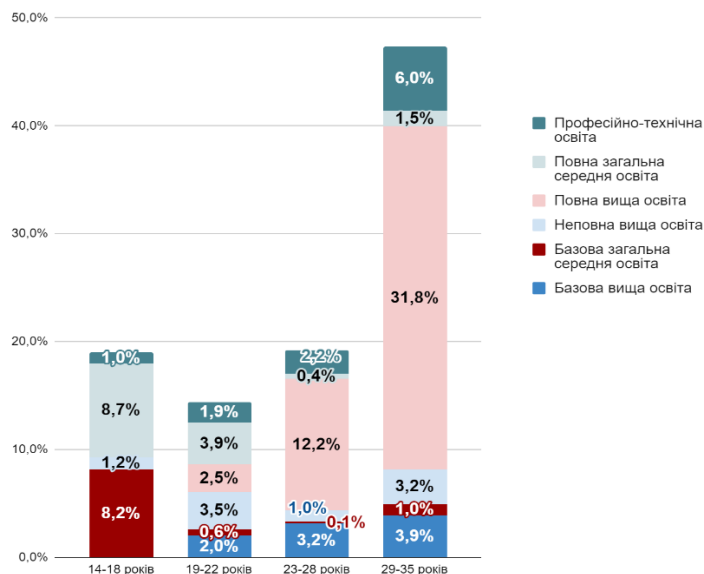
Більше половини респондентів – 50,8 % на момент опитування працюють, 22 % - студенти, 13,1 % - безробітні, 7 % - учні середньої школи, 5 % - жінки в декретній відпустці та 1,6 % - віднесли себе до категорії «інші».

Розподіл респондентів за місцем проживання (по районах)

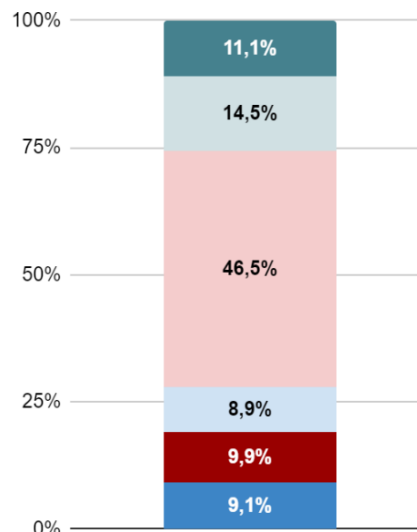

Найбільш активними виявились мешканці Центрального району міста (30 % респондентів), з невеликим відставанням взяли участь респонденти Інгульського району міста (26,8 %) та Заводського району міста (25,9 %) районів. Найменш активними були мешканці Корабельного району міста (17,3 %).

Розподіл респондентів за ступенем освіти та віковими групами

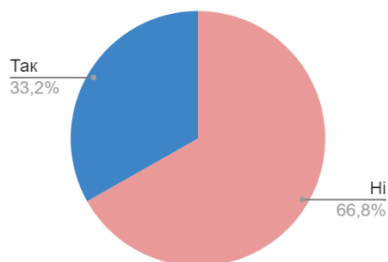

Загальний розподіл респондентів за рівнем освіти

Майже 2/3 опитаних (64,8 %) мають повну вищу освіту (46,5 %), неповну вищу (8,9 %) та базову вищу (9,1 %) освіту.

Наявність дітей

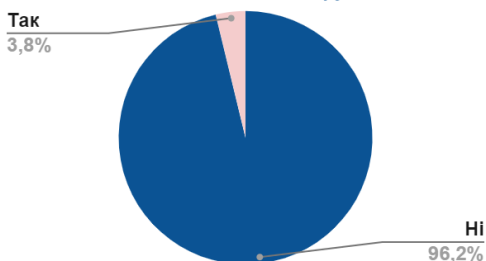

У віковій групі 19-22 роки 3% опитуваних мають дітей

У віковій групі 23-28 роки – 23,7% опитуваних

У віковій групі 29-35 років – 59,7% опитуваних

Належність до маломобільної групи населення

У віковій групі 14-18 роки 8,3% опитуваних належать до маломобільної групи населення

У віковій групі 19-23 роки – 1% опитуваних

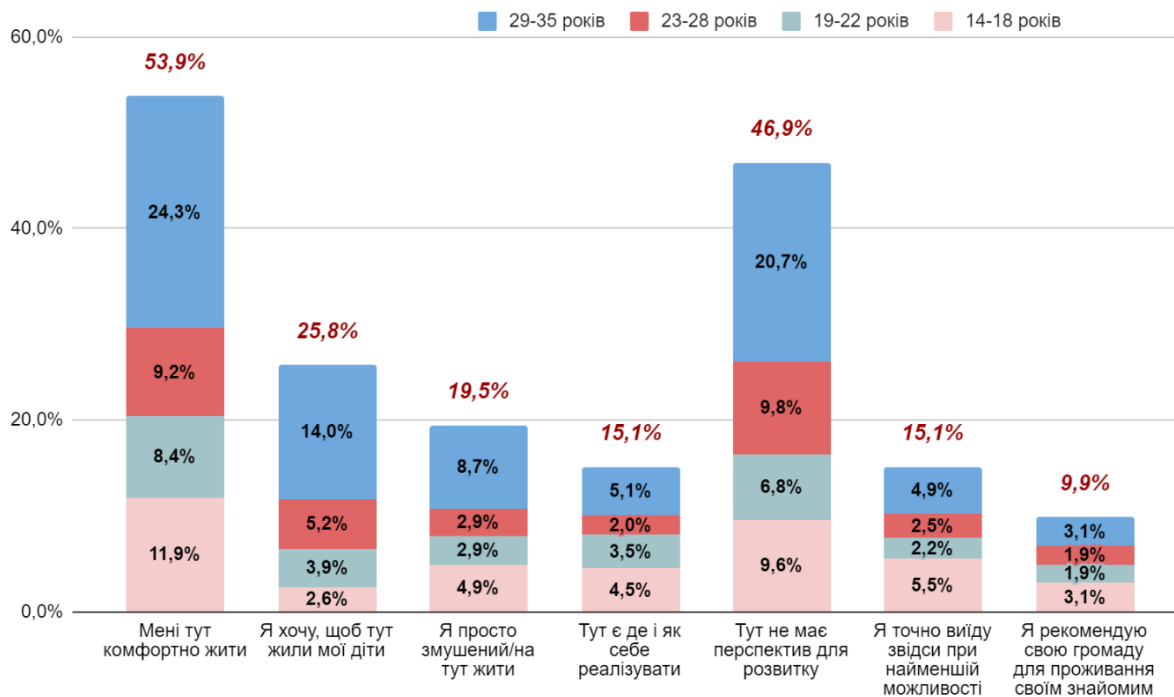
У віковій групі 23-28 роки – 2,3% опитуваних

У віковій групі 29-35 років – 3,4% опитуваних

Ставлення до громади

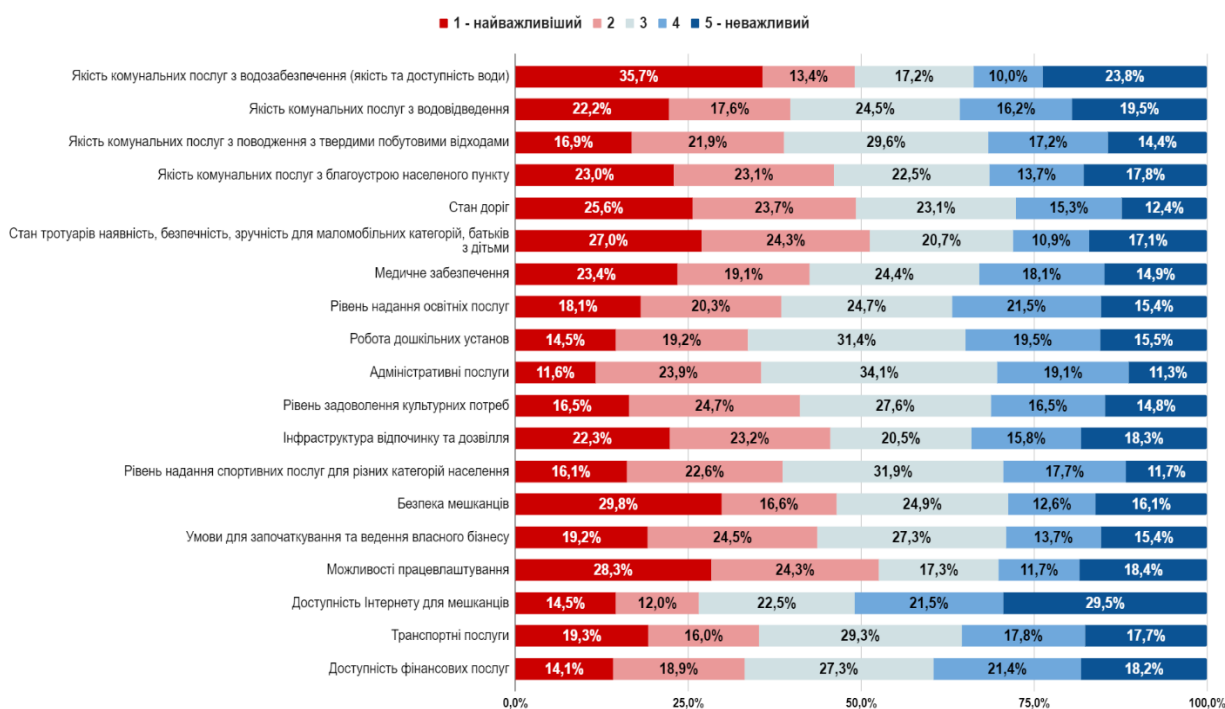
Майже однаковий відсоток респондентів серед молоді заявили, що їм комфортно жити в громаді (53,9 %) та одночасно «тут немає перспектив для розвитку» (46,9 %). Чверть опитаних хочуть, щоб в місті Миколаєві жили їхні діти. Одночасно лише майже 10 % рекомендували би свою громаду для проживання своїм знайомим.

Твердження, якими респонденти характеризують громаду

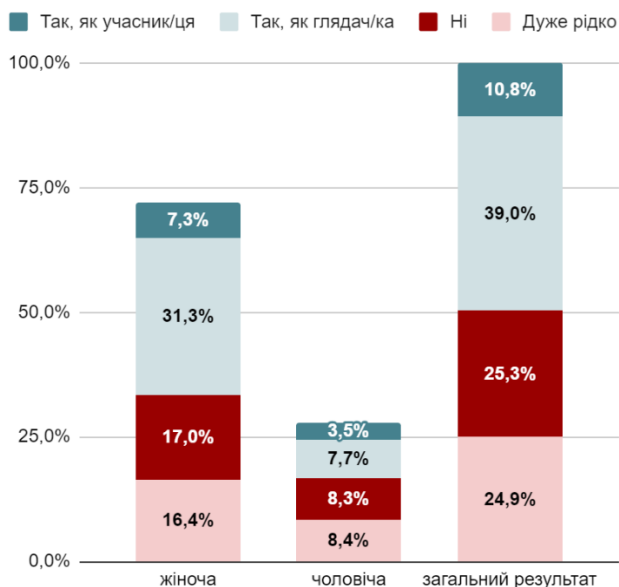
Потреба покращання рівня окремих показників

Дуже вагомими за пріоритетністю для молоді є: можливість працевлаштування; наявність та стан тротуарів, безпечність та зручність для маломобільних категорій, батьків з дітьми; якість питної води та водозабезпечення; стан доріг; благоустрій міста та поводження з відходами. Найменш важливим є доступність до інтернету (29,5 % респондентів поставили найнижчий бал). Це, зокрема, може свідчити про відсутність особливих проблем з наданням цієї послуги. А отже вона є звичайною та стабільною для користувачів.

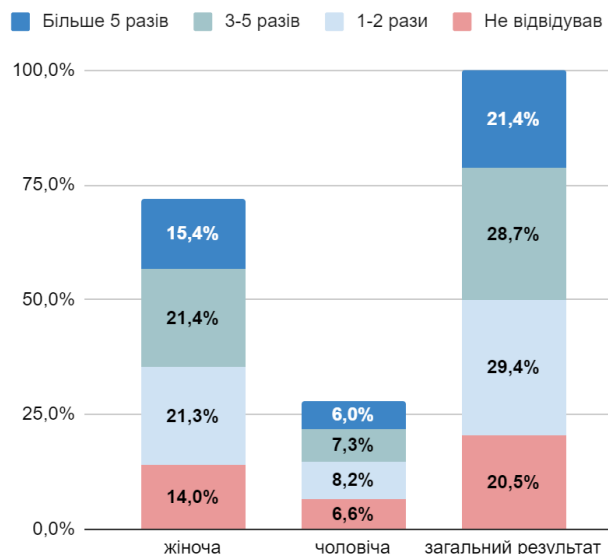

Участь у заходах, які проводяться в громаді

Участь у заходах, які проводились у Миколаївській міській територіальній громаді до 24.02.2022

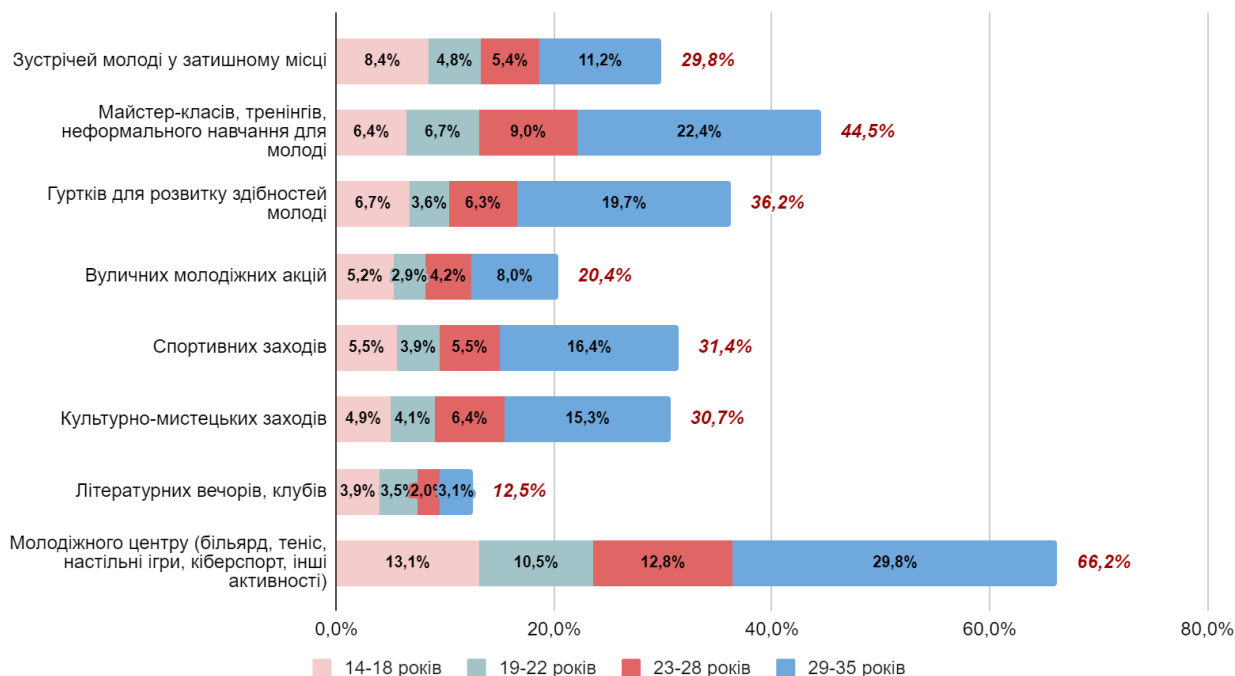
Частота відвідування протягом року масових заходів, які проходили в громаді до 24.02.2022

Загалом половина респондентів відвідує масові заходи, які проводяться в м.Миколаєві від 3-5 разів на рік та більше. Майже 30 % менш активно цікавляться такими міськими заходами, а кожен 5 взагалі не відвідує масових заходів.

Чого не вистачає та що заважає розвитку громади

Чого не вистачає у громаді для розвитку молоді

Більше 2/3 опитаних зазначили, що місту потрібен Молодіжний центр. Також важливими для молоді є різні заходи з особистого розвитку, зокрема: майстер-класи, тренінги, неформальне навчання, а також гуртки для розвитку власних здібностей, спортивні та культурно-мистецькі заходи.

Причини, які заважають розвитку громади

На думку молоді основними причинами, що заважають розвитку громади є:

1. Війна
2. Безробіття
3. Недостатня комунікація влади з громадою
4. Поширення злочинності, алкоголізму, наркоманії, насильства
5. Нестача об'єктів та можливостей для змістовного дозвілля та відпочинку
6. Недостатня громадська активність
7. Відсутність інвестицій
8. Відсутність можливості для самореалізації, розвитку підприємництва

Напрямки молодіжної політики

Найоптимальніші напрямки молодіжної політики громади

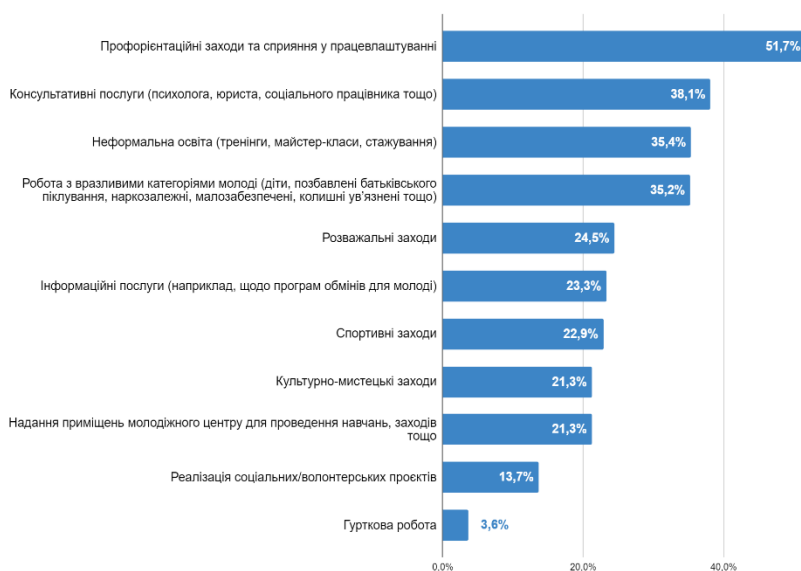
Серед основних напрямів молодіжної політики в громаді молоді зазначає:

- 1) сприяння зайнятості та самозайнятості
- 2) розвиток молодіжної інфраструктури
- 3) забезпечення житлом
- 4) підтримка талановитої молоді
- 5) популяризація здорового способу життя.

Важливими є також підтримка молодих людей в складних життєвих обставинах, стимулювання громадської активності, національно-патріотична робота та підтримка учасників бойових дій.

Послуги, які мають бути у громаді

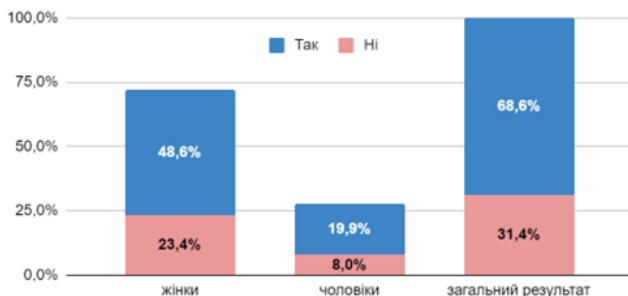
Послуги для молоді, які мають бути у громаді

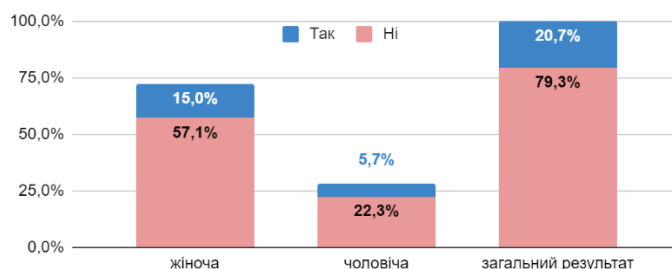
На думку молоді, у громаді бракує послуг з профоріації та сприяння у пошуку першого місця роботи та працевлаштування (51,7 %). Також є великий попит на консультаційні послуги (психологічні, юридичні, соціальні тощо) та послуги з надання неформальної освіти, а також робота з вразливими категоріями молоді (діти, позбавлені батьківського піклування, наркозалежні, малозабезпечені, колишні ув'язнені тощо).

Участь у діяльності громади

Бажання долучитися до підготовки Стратегії розвитку Николаївської міської територіальної громади на період до 2027 року

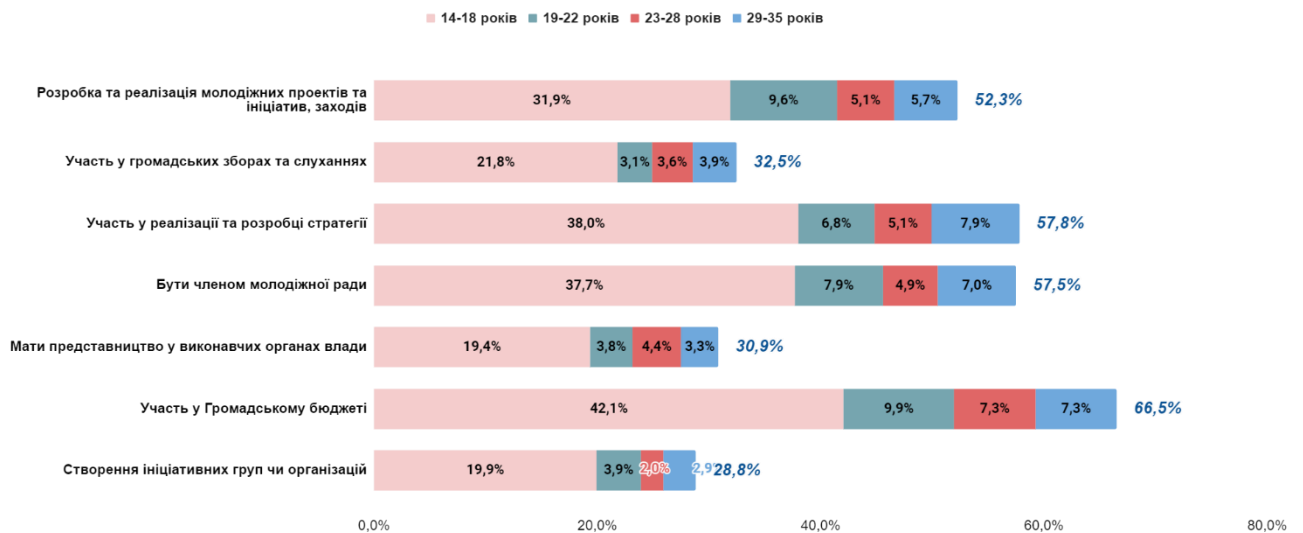

Якщо виникла креативна ідея, щоб змінити своє місто, то відомо куди звертатись, щоб втілити її у життя?

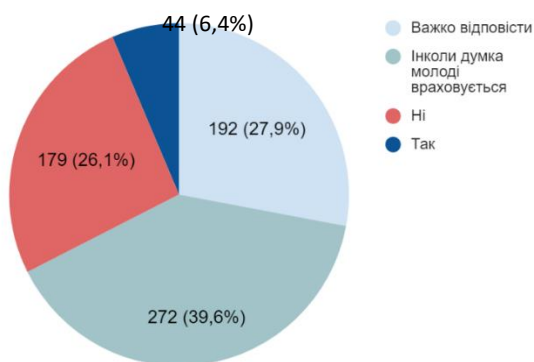
Загалом 2/3 опитаних готові долучитися до підготовки Стратегії, але майже 80 % молодих людей не знають, куди треба звернутися зі своєю креативною ідеєю або проєктом.

Яким чином молодь бажає брати участь у діяльності територіальної громади

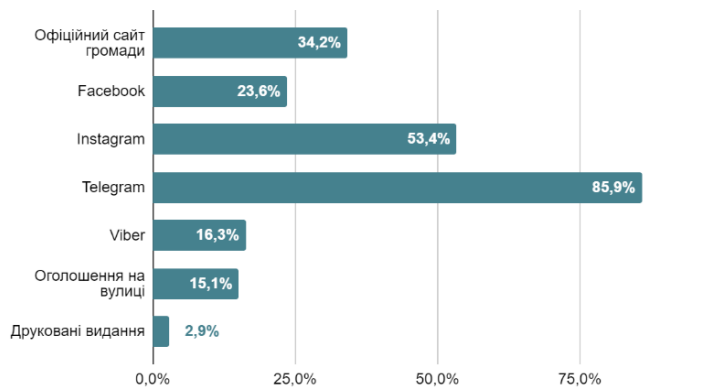

Молодь готова брати участь у розробці та реалізації молодіжних проєктів та ініціатив. Це стосується всіх вікових категорій. Молоді люди 29-35 років готові брати участь у громадських зборах та слуханнях, а також у розробці та реалізації Стратегії. Наймолодша група молоді 14-18 років скоріше готова бути членом молодіжної ради та розробляти молодіжні проєкти. Участь у громадському бюджеті готова брати найменша кількість респондентів. Це питання потребує більш детального вивчення під час проведення фокус-групи.

Чи враховує місцева влада думку молоді при ухваленні рішень, що стосується розвитку громади

Джерела інформації про можливості, події, заходи (та інше) для молоді в громаді

Лише 6,4 % респондентів вважають, що міська влада враховує думку молоді.

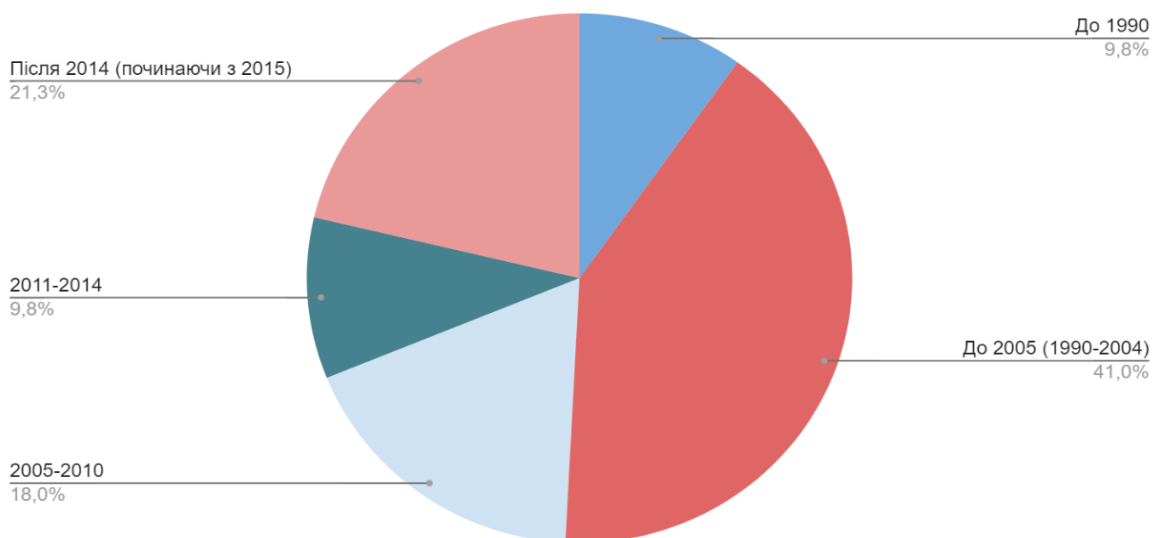
Під час ухвалення рішень, що стосуються розвитку громади, одночасно 26,1 % вважають, що їхня думка не враховується, а 39,6 % - що враховується інколи.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ/АНКЕТУВАННЯ БІЗНЕСУ

В опитуванні/анкетуванні, яке проводилось серед представників бізнесу на території Миколаївської міської територіальної громади, взяли участь 150 респондентів.

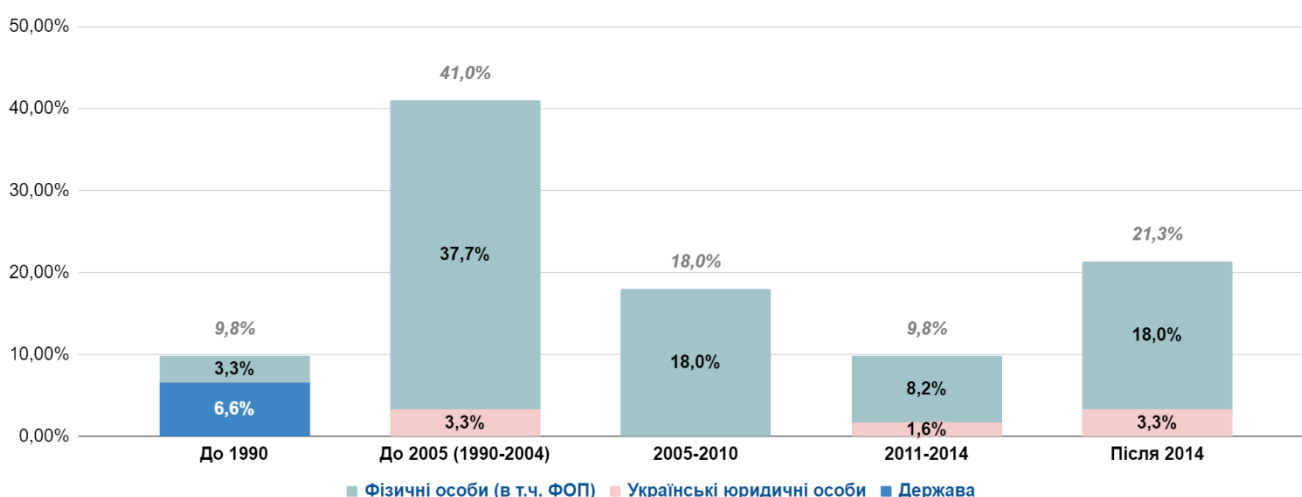
Інформація щодо респондентів

Коли було створено бізнес

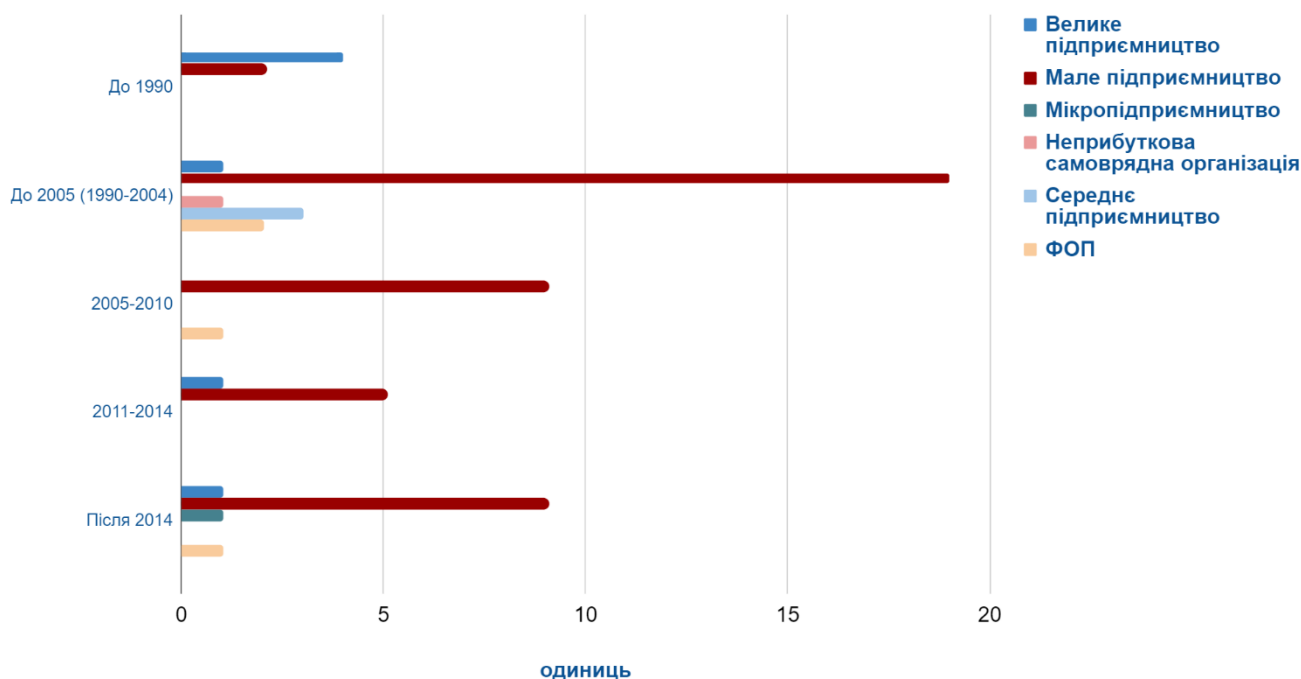
Найбільшу питому вагу 41% із загальної кількості опитуваних представників бізнесу складають представники бізнесу, що створений у період 1990-2004 роки. Найменшу питому вагу, майже 10%, складає бізнес, створений до 1990 року та бізнес, створений у період 2011-2014 років. Бізнес, створений після 2014 року, складає 21,3%.

Основні власники бізнесу за роками створення

У більшості суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від періодів утворення переважає бізнес, де власником є фізичні особи- підприємці, за винятком бізнесу, створеного до 1990 року – у даній категорії бізнесу переважає власник – держава.

Категорія бізнесу

Серед опитуваних суб'єктів підприємницької діяльності за категоріями бізнесу незалежно від періодів їх утворення переважають представники малого підприємництва, за винятком бізнесу, створеного до 1990 року, який класифікується як велике підприємництво або велике підприємство.

Критерії оцінки за рік, що передує звітному

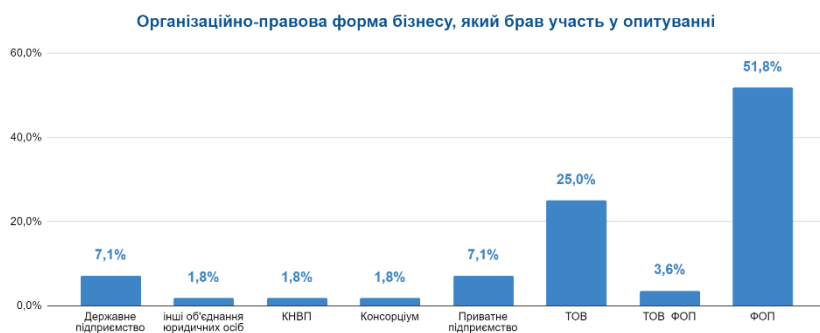
Категорія підприємства	Балансова вартість активів, євро*	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), євро*	Середня кількість працівників, осіб
Мікропідприємства	До 350 тис.	До 700 тис.	До 10
Малі	До 4 млн	До 8 млн	До 50
Середні	До 20 млн	До 40 млн	До 250
Великі	Понад 20 млн	Понад 40 млн	Понад 250

Застосовується офіційний курс гривні до іноземної валюти (середній за період), розрахований на підставі курсів НБУ, я встановлювалися для євро протягом відповідного року

Стаття 2 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

Аналізуючи характер бізнесу, що взяв участь в опитуванні, можна зазначити, що майже 25% респондентів займаються роздрібною торгівлею, майже по 8% складають СПД важкої та легкої промисловості, майже 7% займаються харчовою промисловістю, транспортним обслуговуванням та ресторанним господарством. 2% представлено бізнесу надає консультаційні, юридичні та побутові послуги.

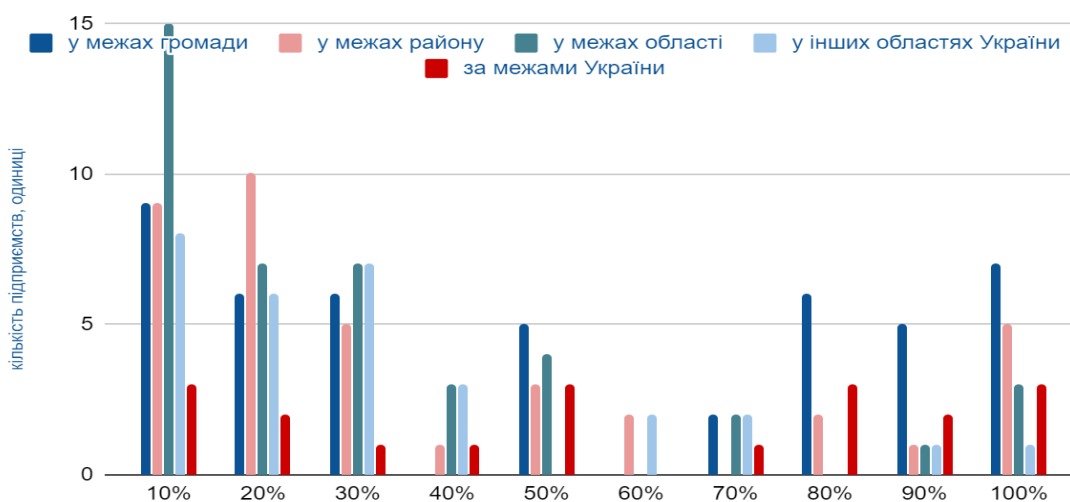

51,8% респондентів зареєстровані як фізичні особи –підприємці, 25,0% - товариства з обмеженою відповідальністю, по 7,1% присутні представники приватних та державних підприємств.

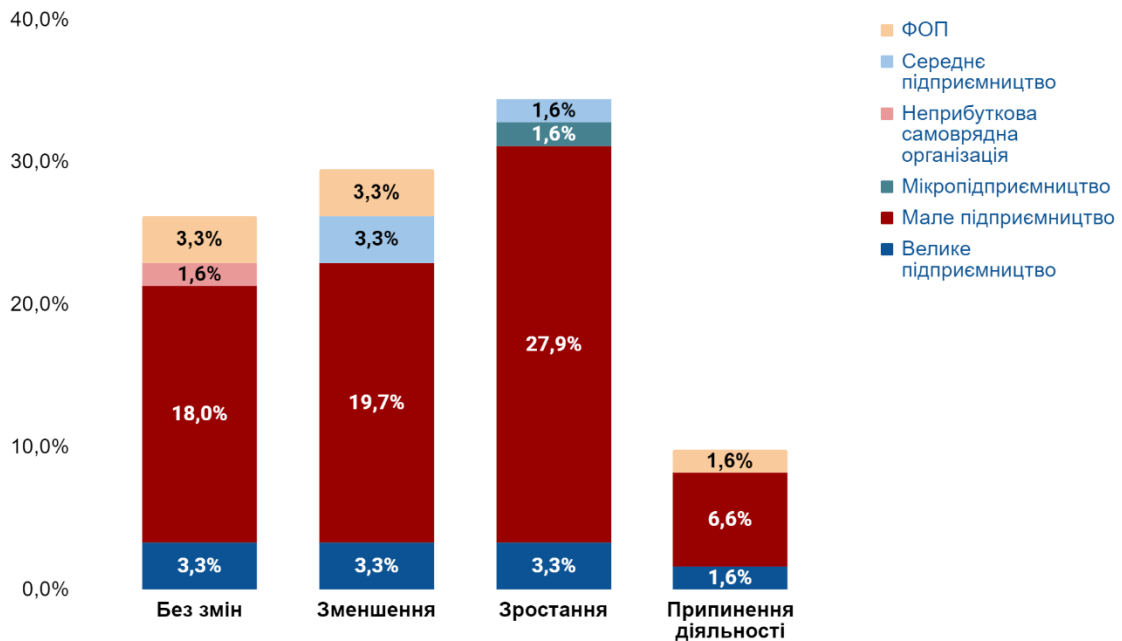
2% представлено бізнесу надає консультаційні, юридичні та побутові послуги.

Діяльності респондентів та основні потреби

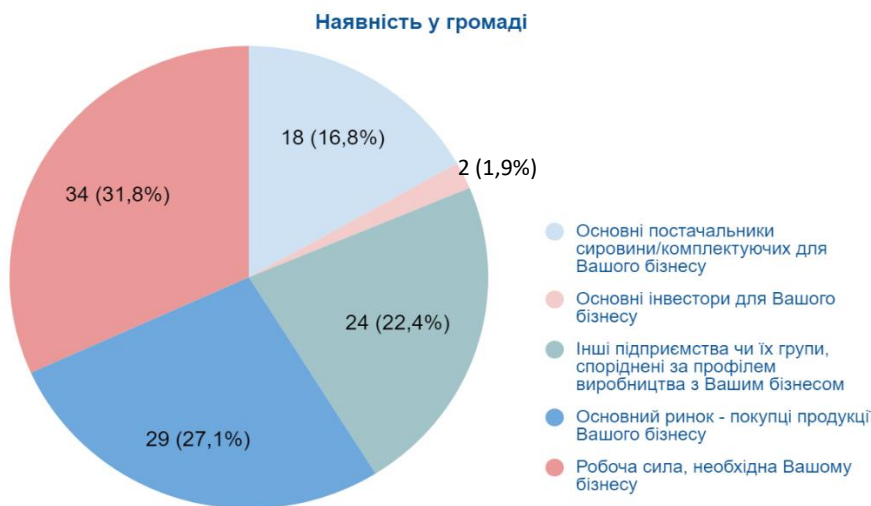
Відсоток загального обсягу збуту (товари і послуги), який припадає на покупців

Очікування бізнесу щодо зміни у збуті товарів та послуг у 2024 році

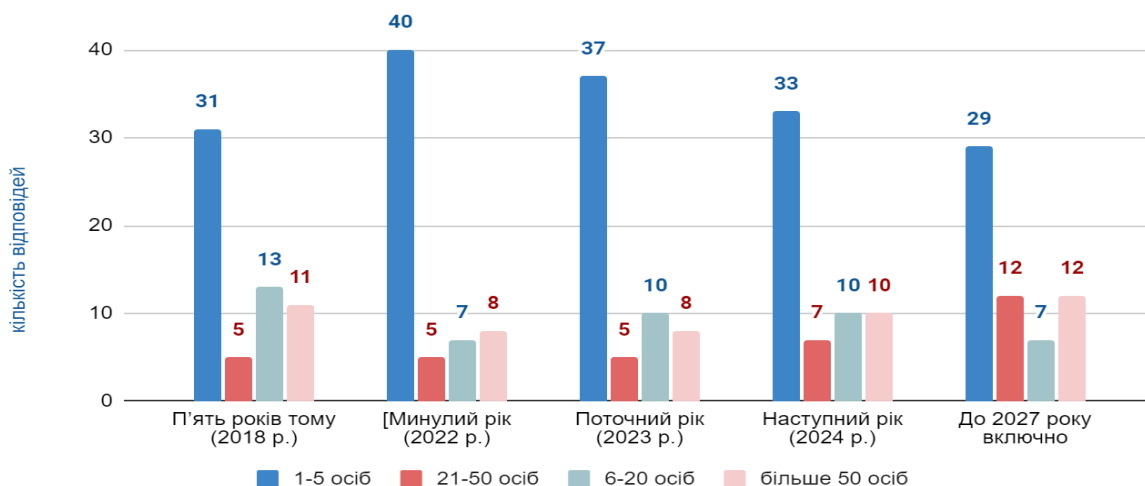

Відносно оптимістичні очікування у 35% представників бізнесу щодо зростання обсягів збуту товарів та послуг в майбутньому. Найбільше позитивно щодо зростання обсягів збуту товарів та послуг в майбутньому налаштовані представники малого підприємництва, де їх питома вага складає 27,9%. Не очікують будь-яких значних змін щодо зростання обсягів збуту товарів та послуг в майбутньому майже 26,0% опитаних СПД. Також з даного питання переважну кількість складають представники малого підприємництва, де їх питома вага складає 27,9%. На жаль, очікують припинення діяльності майже 10% опитуваних респондентів.

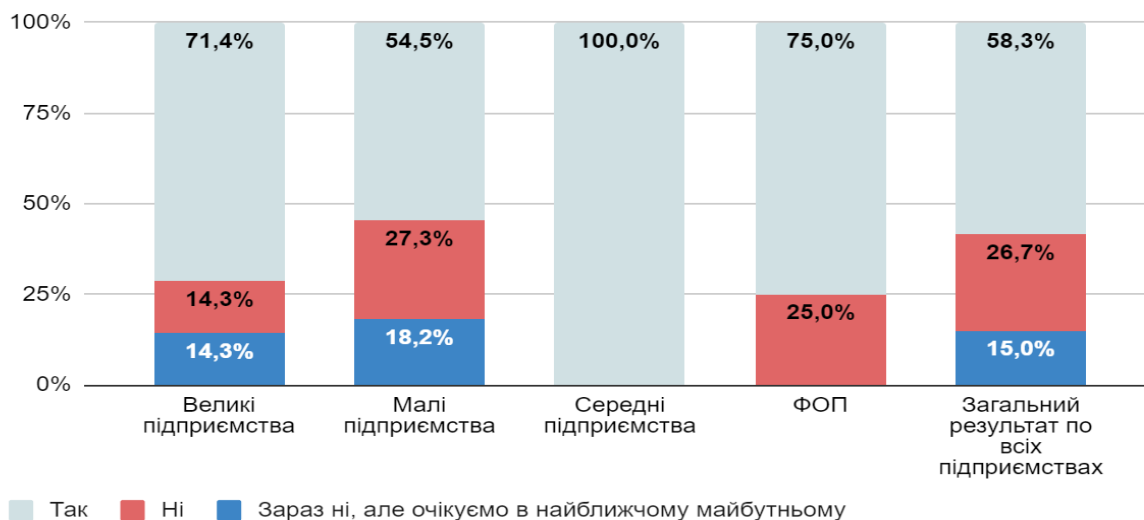
31,8% опитуваних респондентів вважають перевагою для свого бізнесу наявність в громаді робочої сили необхідної для свого бізнесу. Для 27,1% опитуваних представників бізнесу територія громади – це основний ринок збуту товарів, робіт та послуг, в свою чергу 16,8% заявляють, що мають основних постачальників сировини/комплектуючих для свого бізнесу. Таким чином, майже 75% опитуваних представників бізнесу не можуть повноцінно функціонувати без громади та її ресурсів.

Скільки працівників з повним робочим днем працювали чи працюватимуть у бізнесі в зазначені нижче періоди

Представлений в опитуванні бізнес майже стабільно мав від 1 до 5 працівників у зазначених періодах. Так, найбільше таку категорію працівників мали представники 40 СПД у 2022 році, яка поступово зменшується та не очікує перспектив для збільшення працівників. Також майже стабільно тримається кількість працівників понад 50 осіб для 8-10 СПД та можливо буде чекати їх збільшення до 2027 року. Також позитивно можна вважати очікуване збільшення працівників у кількості 21-50 осіб для 7 СПД у 2024 році та 12 СПД до 2027 року.

Потреба у спеціалістах певних специфічних професій, навичок персоналу, які є важливими для майбутнього розвитку бізнеса

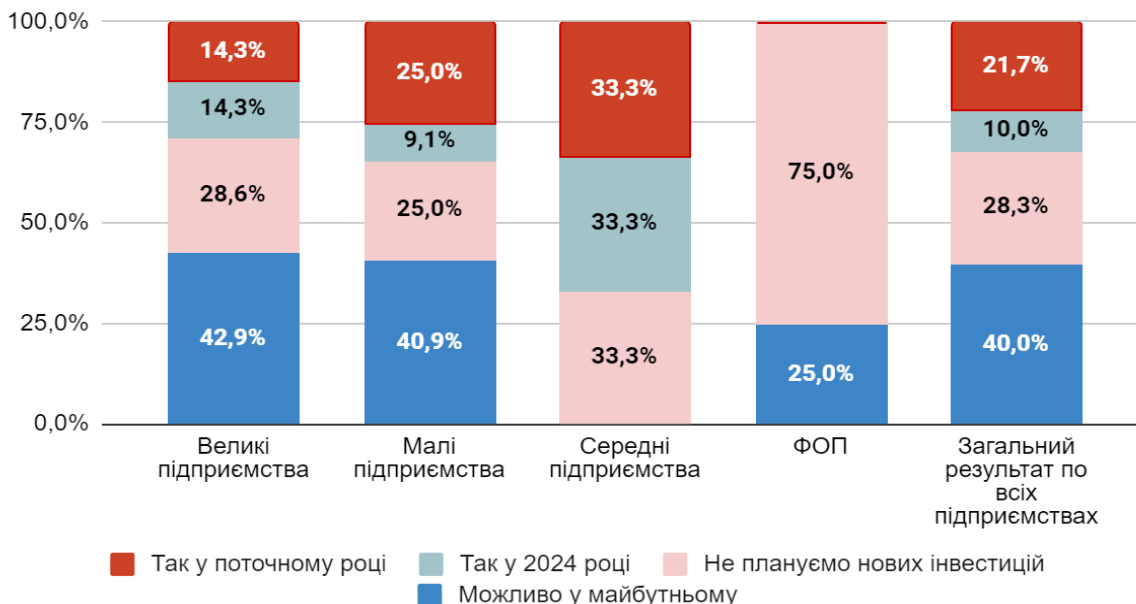
Майже по всіх категоріях бізнесу відчувається потреба у спеціалістах зараз або в майбутньому, які можуть бути важливими для розвитку бізнесу. Найбільшу потребу у фахівцях прямо зараз відчувають представники середніх підприємств, про що заявляє 100% їх респондентів. На другому місці знаходяться ФОП, 75% яких заявляють про таку потребу. Не очікують потребу у додаткових спеціалістах малі підприємства із показником 27,3%

Перелік певних специфічних професій, навичок персоналу, які є важливими для майбутнього розвитку бізнесу.

- Інженери- суднобудівники
- Кваліфіковані покрівельники
- Електромонтери, слюсарі, токарі
- Бухгалтер, економіст для роботи з РРО
- Менеджери, логісти
- Всі, що належать до будівельних

- Персонал, який має досвід роботи виготовлення ПВХ вікон та склопакетів
 - Фармацевти
 - Геодезист, землевпорядник, еколог
 - Зварювальник, складальник кмс
 - Авіаційний інженер, авіаційний механік, механік з ремонту авіаційного, радіоелектронного обладнання
 - Ведення інстаграм і телеграм
 - Кухарі, покоївки, офіціанти
 - Основні робітничі професії, інженери-конструктори, інженери-технологи
 - Слюсар - сантехнік, пакувальник
 - Машинобудівельник
- професій
 - Оператор екскаватора
 - Водій, механік
 - Фахівці холодильного та технологічного обладнання
 - Закрійниці, швачки
 - Кухарі, бармени, бариста
 - Медична сестра
 - Агрономи
 - Продавці
 - Економісти
 - Конструктори, технологи, спеціалісти в області машинобудування, розробки технологічного устаткування тощо.

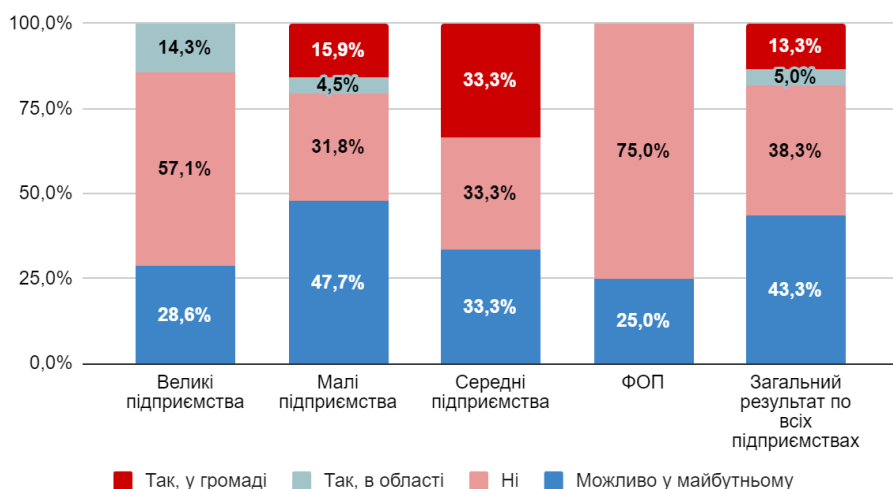
Щодо інвестування у збільшення виробництва продукції (послуг) у громаді

Переважною більшістю голосів потенційно можливого інвестування для збільшення виробництва продукції (послуг) у громаді очікують великі, малі підприємства та ФОП в майбутньому. Загальний рівень такого можливого оптимізму складає 40,% серед усіх респондентів. 21,7% опитаних представників бізнесу планує інвестування у свій розвиток у поточному році. На жаль, 28,3% опитуваних не планують інвестування у розвиток бізнесу. Найбільша аудиторія таких респондентів серед представників ФОП.

Перспективи бізнесу

Можливе розширення бізнесу зі створенням додаткових потужностей в інших адміністративно-територіальних одиниц

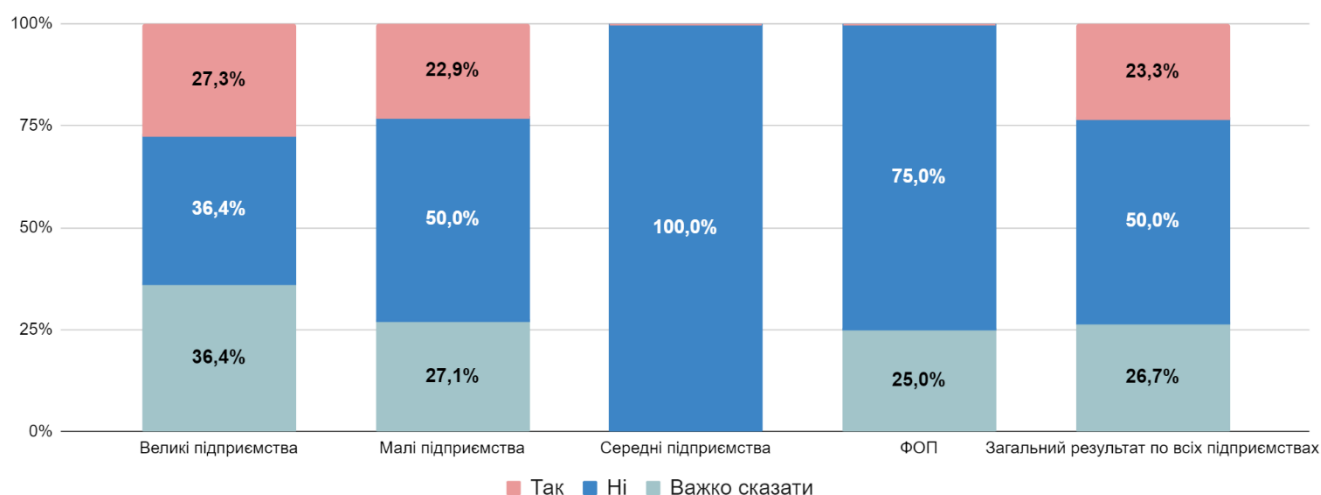

- У місті Миколаєві (6 відповідей)
- У Миколаївській області (2 відповіді)
- Миколаївський район (1 відповідь)
- Корабельний р-н (1 відповідь)
- Шевченківська тг, с. Шевченкове (1 відповідь)
- Івано-Франківська область, селище Ворохта (1 відповідь)

Дуже оптимістично налаштований бізнес щодо перспектив можливого розширення та створення додаткових потужностей в майбутньому. Так, 43,3 % опитаних представників бізнесу очікує таке розширення в майбутньому, найбільше очікуване зростання відмічається серед малих та середніх підприємств.

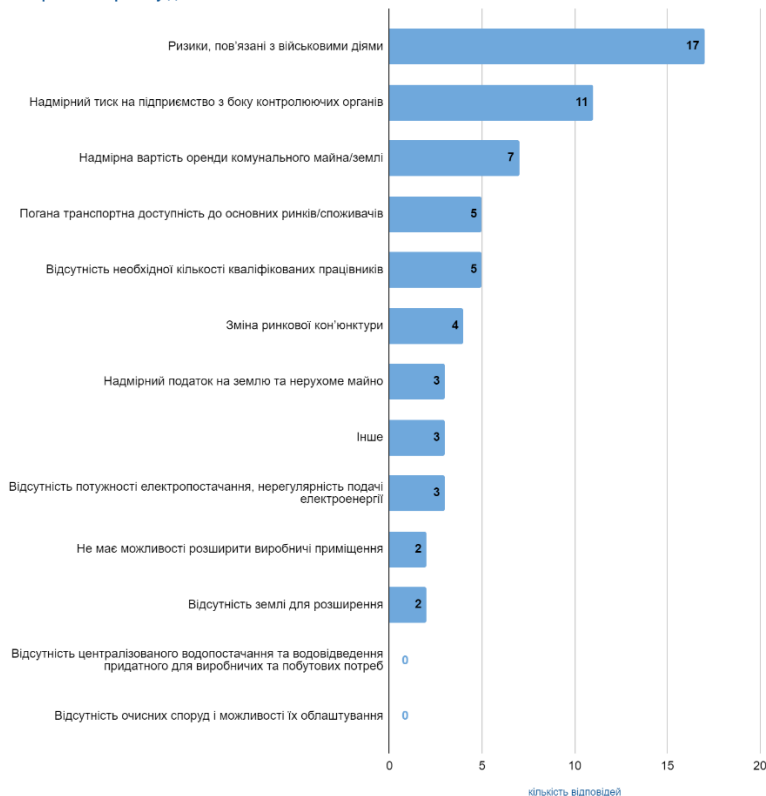
Не очікують можливого розширення та створення додаткових потужностей в майбутньому 38,3% опитаних бізнесменів. Найбільш песимістичні представники бізнесу представлені серед ФОП.

Щодо можливості (у цей час або в майбутньому) перенести всю або частину своєї діяльності до іншої громади або регіону

Також оптимістичним можна вважати показник щодо можливостей перенесення всього або частини бізнесу до іншої громади або регіону. Так, 50,0% опитаних респондентів не планують такого перенесення, максимальна кількість таких респондентів є серед представників середніх підприємств та ФОПів. Перенесення бізнесу очікує 23,3% опитуваних представників, найбільше яких серед великих підприємств.

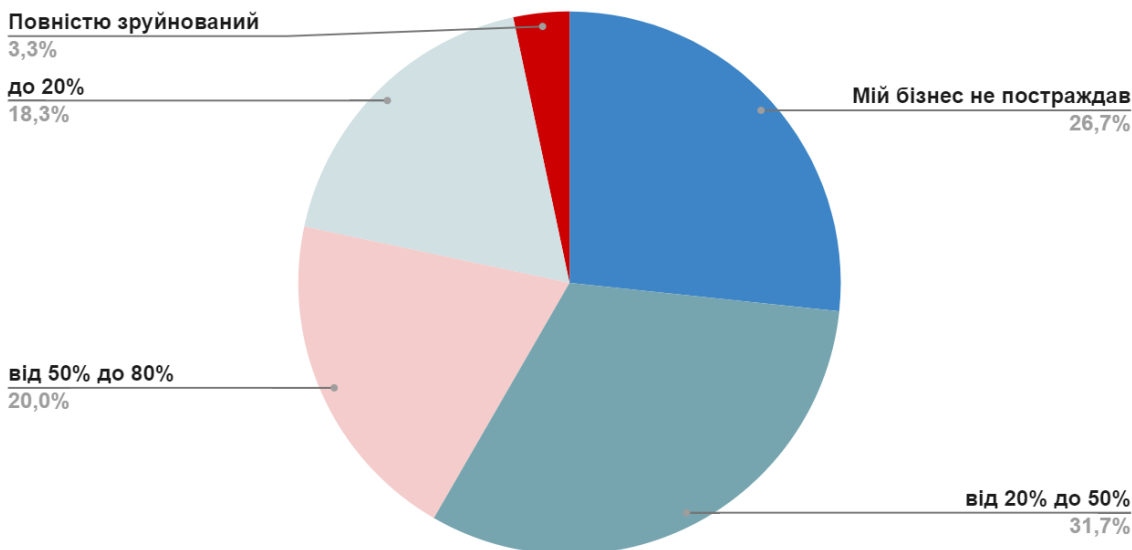
Основні причини переносу діяльності

До основних причин перенесення бізнесу 17 СПД заявляють про ризики, пов'язані із військовими діями, 11 СПД відзначають надмірний тиск на підприємство з боку контролюючих органів та 7 СПД- надмірну вартість оренди комунального майна/землі.

Вплив війни на бізнес

Вплив війни на бізнес: відсоток руйнування/пошкодження бізнесу

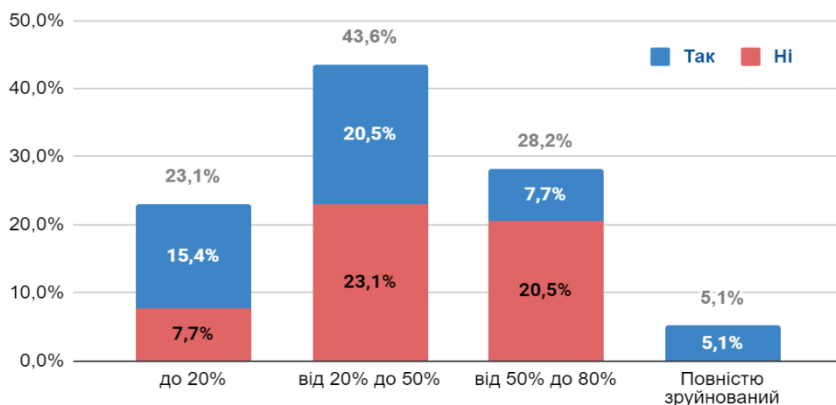
Оцінюючи вплив війни на бізнес в частині руйнування та пошкодження бізнесу 31,7 % представників бізнесу зазначають про руйнування в діапазоні від 20-50%. Лише 3,3% представників бізнесу заявляють про повну руйнацію бізнесу. 26,7% зазначають, що бізнес не постраждав, а 18,3 %, що бізнес постраждав до 20,0%. Значно постраждав бізнес для 20,0% респондентів.

Загалом, війна має негативний вплив на місцевий бізнес, але ефективне управління, підтримка влади,

адаптація до нових умов та пошук інноваційних рішень можуть допомогти зменшити негативний вплив і зберегти життєздатність бізнесу у цих умовах.

Однак, варто відзначити, що в деяких випадках певні галузі та підприємства можуть вигравати в умовах війни, наприклад, ті, що спеціалізуються на виробництві або постачанні інших товарів та послуг для армії чи населення. Також можуть з'явитися нові можливості у сферах реконструкції, відновлення та гуманітарної допомоги.

Фіксація в установленому порядку руйнації/пошкоджень в залежності від ступеня

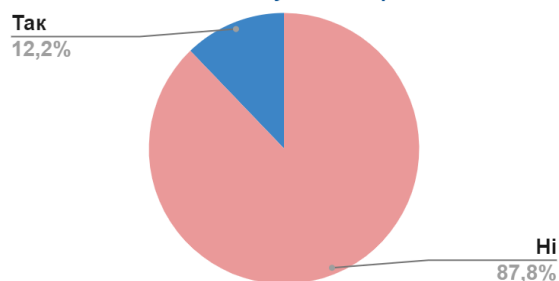

Майже половина представників бізнесу не зафіксувала руйнування спричинені військовими діями. Фіксація руйнування бізнесу внаслідок військових дій є процесом для оцінки збитків та встановлення належної компенсації, а також для відновлення економічної діяльності після завершення конфлікту. Також цей процес може включати взаємодію з експертами,

страховими компаніями, місцевими органами влади та міжнародними організаціями, які містять гуманітарну допомогу та підтримку в районах конфлікту. Важливо, щоб цей процес був здійснений об'єктивно та прозоро для забезпечення справедливості та належної допомоги підприємцям та жителям, які постраждали від військових дій.

У грошовому еквіваленті рівень збитків, пошкоджень оцінюється представниками бізнесу від 0,3 млн грн до 15184 млн грн. Загальна сума завданих збитків представникам бізнесу, які взяли участь в опитуванні складає 15,1 млрд грн.

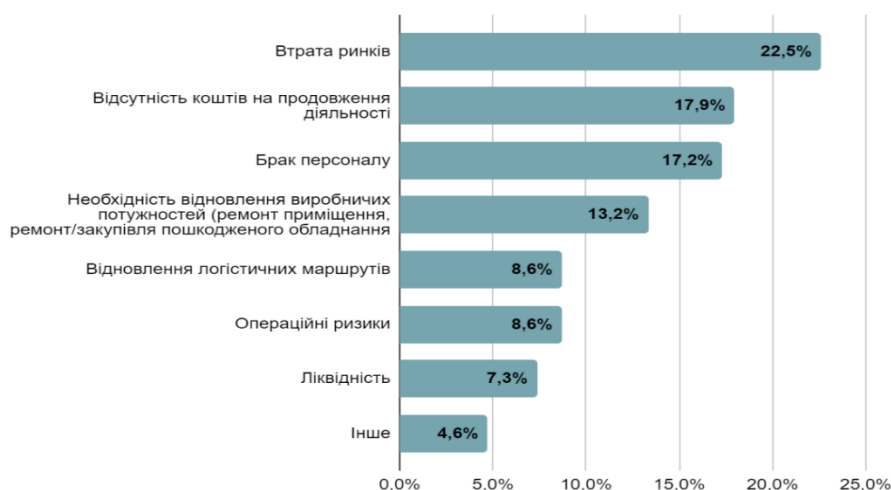
Здійснення судових заходів щодо стягнення збитків з винуватої сторони

Проблеми бізнесу на сьогодні

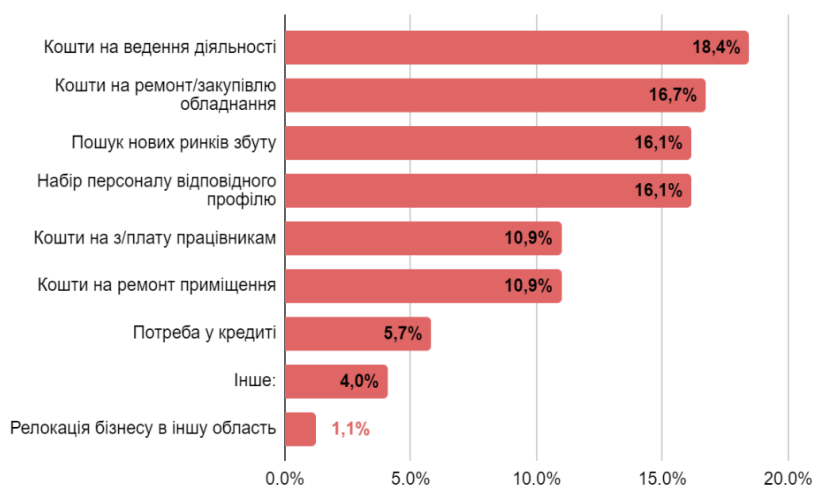
П'ята частина опитуваного бізнесу проблемами в розвитку бізнесу бачить втрату ринків, майже однакову кількість відсотків займають причини відсутності коштів на продовження діяльності – 17,9% та брак персоналу -17,2%.

Проблеми бізнесу на сьогодні

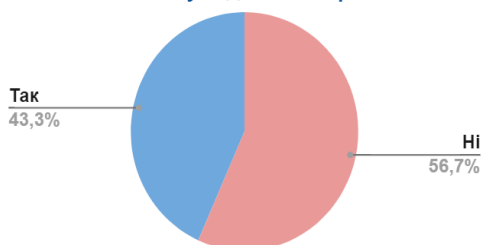

Сучасними проблемами бізнесу в громаді на сьогоднішній день є відсутність коштів на ведення діяльності – 18,4%, відсутність коштів на ремонт/закупівлю обладнання 16,7%. Пошук нових ринків збуту та набір персоналу відповідного займають по 16,0%.

Сучасні потреби бізнесу громади у 2023 році

Спроможність бізнесу експортувати товари та послуги до інших країн

Що заважає розвитку громади

Зміни в економічному кліматі, коливання валютних курсів, зростання інфляції та інші економічні ризики можуть вплинути на фінансову стійкість підприємств і зробити управління бізнесом більш складним. Нестабільність в економіці може призвести до недостатнього попиту, зниження платоспроможності населення та затримок у платежах, що впливає на фінансовий стан підприємств. Узагальнюючи вищевикладене, бізнес відмічає про несприятливі умови для ведення бізнесу (22,4% респондентів).

Розвитку громади заважає

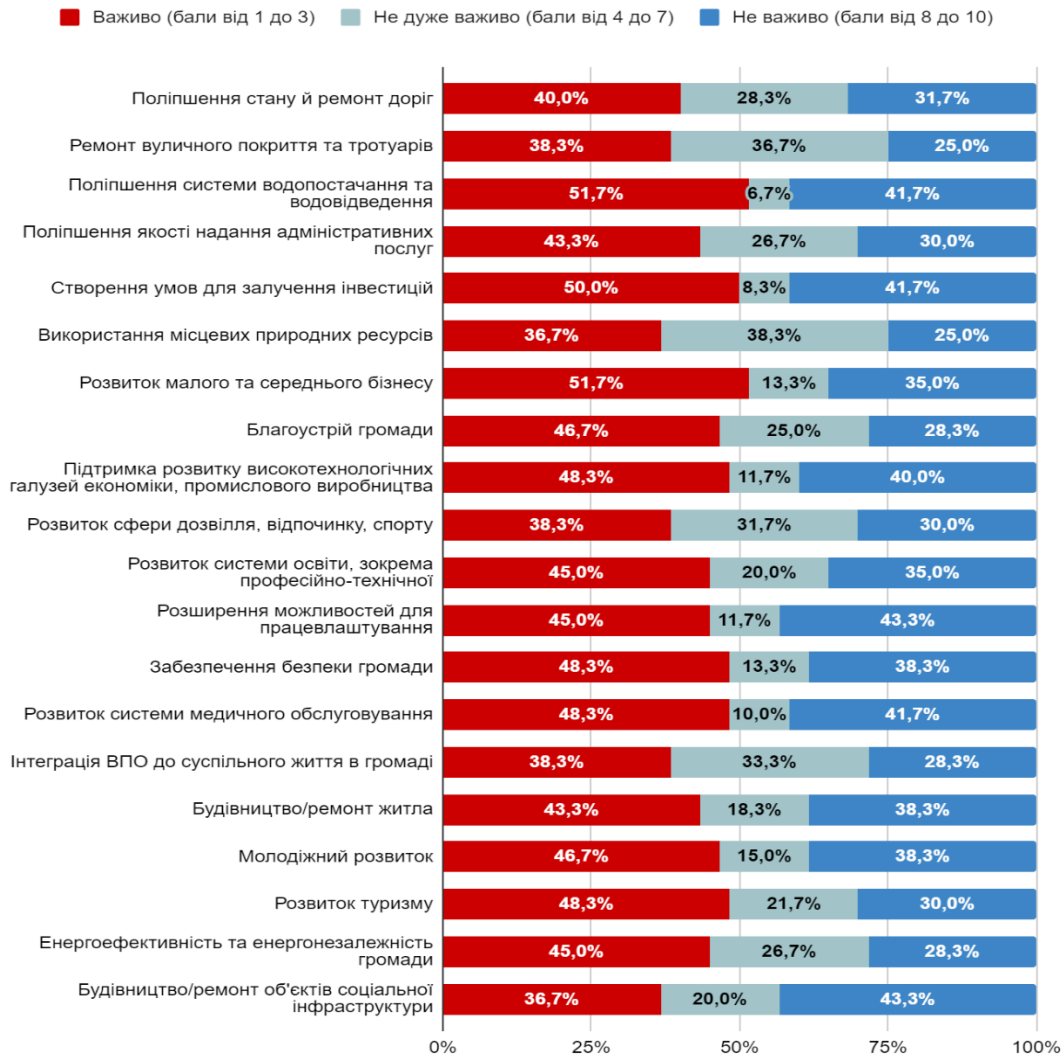
школи, лікарні, водопостачання тощо. Відсутність інвестицій може обмежувати можливості для покращання інфраструктури та підвищення якості життя мешканців.

Так, безробіття є серйозним фактором, який може суттєво заважати розвитку громади. Безробіття вказує на те, що частина населення не може знайти роботу і отримувати достатній дохід для забезпечення своїх потреб. Велика кількість безробітних людей зменшує доходи та внутрішній споживчий попит, що може призвести до зниження економічної активності громади. Безробіття може призвести до соціальної напруженості в громаді, далі безробітні люди можуть відчувати розчарування та безпорадність, що може спричинити конфлікти і протестні настрої, та може сприяти відтоку робочої сили з громади в пошуках кращих можливостей працевлаштування, зменшенню людського потенціалу громади, про загрозу цього фактору зазначає 12,0% респондентів.

Завдання та напрями повоєнного відновлення/розвитку громади

Відсутність інвестицій є наступним фактором, що заважає розвитку громади, про що зазначає 18,0% опитуваних мешканців. Інвестиції є джерелом стимулювання економічного зростання. Відсутність інвестицій може спричинити зниження рівня виробництва, обсягу робочих місць і доходів населення та може обмежити створення нових робочих місць, які у свій час можуть призвести до збільшення безробіття та зниження соціально-економічного населення громади. Інвестиції є ключовим джерелом фінансування для розвитку інфраструктури такої, як дороги,

Завдання / напрями за ступенем важливості для повоєнного відновлення/розвитку громади

Поліпшення системи водопостачання та водовідведення – 51,7 %

Так, першочерговим завданням для повоєнного відновлення громади є поліпшення системи водопостачання та водовідведення, про що зазначає 81,6 % опитуваних мешканців.

Ці проблеми є серйозними та потребують негайних заходів для відновлення інфраструктури водопроводу та забезпечення безперебійного постачання питної води населенню. Також важливо сприяти обміну інформацією та співпрацювати з міжнародними партнерами, щоб запобігти подальшому руйнуванню інфраструктури та забезпечити надійне водопостачання жителів міста Миколаїв. Для вирішення цієї проблеми важливо розвивати та підтримувати ефективні системи водопостачання та водовідведення. Це може включати модернізацію інфраструктури, забезпечення регулярного обслуговування та ремонту, впровадження ефективних технологій очищення води, контроль за забрудненням джерел питної водита природних водних ресурсів, а також залучення громадськості до участі у збереженні та управлінні водними ресурсами. Місцева влада, організації надання послуг, обласна влада, а також жителі громади можуть спільно працювати над вирішенням цих проблем, щоб забезпечити чисту та стабільну систему водопостачання та водовідведення, яка відповідає потребам та інтересам мешканців та сприятиме сталому розвитку громади. Для забезпечення чистоти водних ресурсів необхідно впроваджувати ефективні системи збору та очищення стічних вод, контролювати забруднення водою та забезпечувати належне управління природними ресурсами. Важливо залучати мешканців до свідомого споживання водних ресурсів, а також впроваджувати екологічні практики у господарській діяльності та розвитку інфраструктури. Це сприятиме

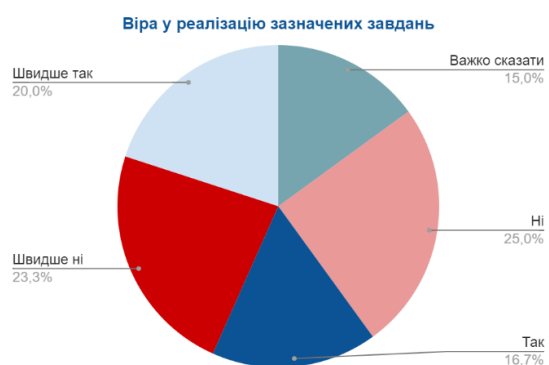
збереженню чистоти водних ресурсів і сталому розвитку громади.

Створення умов для залучення інвестицій -50,0%

Відсутність інвестицій може призвести до зниження економічного зростання та підвищення рівня безробіття, що робить громаду більш залежною від інших регіонів чи держави. Недостатність можливостей для зайнятості та розвитку може спричинити відтік молодих, талановитих людей із громади у пошуках кращих перспектив та умов життя. Для покращання інвестиційного клімату громади можна звертатись до різних джерел фінансування таких, як державні та міжнародні програми, приватні інвестори, гранти та пожертви. Також важливо створити сприятливі умови для бізнесу, забезпечити стабільність та передбачуваність правового середовища, надати підтримку розвитку місцевих підприємств та створенню робочих місць.

Розвиток малого та середнього бізнесу – 51,5%

Розвиток малого та середнього бізнесу (МСБ) є фактором сталого економічного зростання та розвитку громад. МСБ змінюють ключову роль у створенні нових робочих місць, стимулюванні інновацій та конкуренції, підвищенні рівня життя та покращанні соціально-економічної ситуації в регіонах. Для розвитку МСБ необхідна активна підтримка та сприяння від місцевих та державних органів влади. Це може включати зниження податкових ставок, спрощення процедур реєстрації бізнесу, надання фінансової підтримки, грантів, субсидій та консультацій для підприємців. Забезпечення доступу до кредитів та інвестиційних ресурсів є критичним місцем для забезпечення старту та розвитку МСБ. Розвиток спеціалізованих фінансових інструментів, грантів та гарантій може знизити ризики для інвесторів та кредиторів.

Все ж таки здається, що підприємці налаштовані менш оптимістично та не дуже вірять в реалізацію завдань. Повністю не вірять 25,0%, швидше ні -23,3% респондентів важко сказати на це питання зазначають- 15,0 %. Але є і оптимісти- 16,7 % респондентів, які вірять або швидше вірять у реалізацію зазначених питань -20,0% респондентів.

Переробка сільськогосподарської продукції може бути дуже перспективною діяльністю для розвитку громади, про це зазначають 23,0% опитуваних представників бізнесу. Це важливий сектор, який має потенціал забезпечити економічне зростання, створення нових робочих місць, підвищення доходів та покращання якості життя мешканців. Переробка дозволяє додати вартість до сільськогосподарської продукції, що дозволяє отримувати вищі ціни на свою продукцію та отримувати більший прибуток. Для успішного розвитку переробки сільськогосподарської продукції необхідно створити сприятливе інвестиційне середовище, підтримувати підприємців у цій галузі, розвивати науково-технічний потенціал та сприяти створенню сучасних технологічних підприємств. Також важливо сприяти навчанню та підвищенню кваліфікації місцевих фахівців, що допоможе підвищити якість та ефективність переробних процесів.

Види економічної діяльності, які є пріоритетними для майбутнього розвитку громади

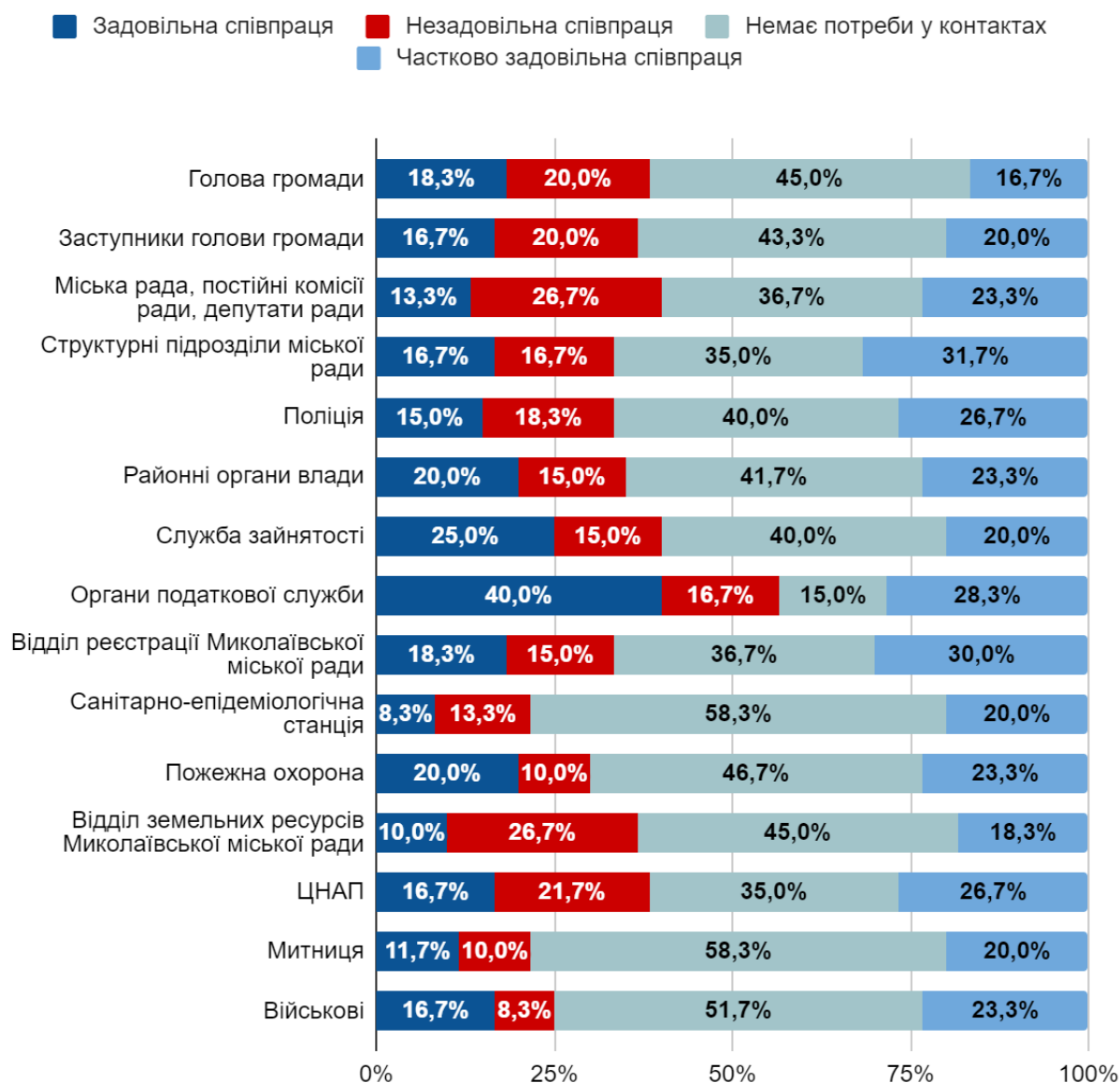

Наступним перспективним видом діяльності для громади може стати торгівля, про це зазначило 13,7% опитуваних представників бізнесу. Торгівля може створювати робочі місця не тільки в магазинах і супермаркетах, але і в оптових компаніях, логістичних центрах, рекламних місцях тощо. Збільшення обсягів торгівлі може сприяти економічному розвитку громади, збільшенню обороту коштів та підвищенню рівня доходів мешканців. Розвиток торгівлі привертає інвестиції, зокрема відкриття нових магазинів, торгових центрів та інфраструктури. Торгівля може стимулювати розвиток малого

бізнесу, зокрема магазинів, кафе, ресторанів, які мають важливий вклад у збільшення кількості робочих місць та розширення асортименту послуг. Однак, важливо зауважити, що успішний розвиток торгівлі потребує ефективного управління, сприяння малому та середньому бізнесу, регулювання ринкової конкуренції та підтримки від влади. Крім того, розвиток торгівлі повинен відбуватися з урахуванням екологічних та соціальних аспектів для збереження сталого розвитку громад.

Важка промисловість може бути дуже пріоритетною діяльністю для розвитку Миколаївської міської територіальної громади, особливо, якщо вона створена з урахуванням сталого розвитку та екологічних аспектів, про що зазначає 13,1% респондентів. Промисловість має великий потенціал для створення сектору робочих місць, підвищення рівня доходів населення, залучення інвестицій та підвищення економічного зростання. Важка промисловість така, як металургія, машинобудування, хімічна промисловість, може створити значну кількість робочих місць для мешканців громади. Однак розвиток важкої промисловості також пов'язаний з викликами та ризиками. Наприклад, великі виробничі потужності можуть забруднювати довкілля, тому негативно впливають екологічні аспекти та застосування сучасних екологічно чистих технологій. Також важливий належний контроль якості продукції та дотримання найвищих стандартів безпеки праці. Для успішного розвитку важкої промисловості необхідно сприяти інвестиціям, забезпечити належне навчання та підвищення кваліфікації працівників, створити сприятливе регулювання та стійке правове середовище, а також сприяти розвитку науково-технічного потенціалу для інноваційного зростання.

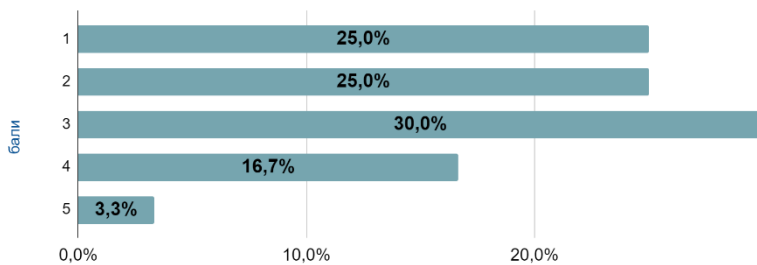
Оцінка рівня комунікації бізнесу із зазначеними посадовими особами і організаціями

Оцінюючи рівень комунікації із різними органами та службами, підприємці відзначають найбільше незадовільну співпрацю із управлінням земельних ресурсів ММР – 26,7%, міською радою, депутатами ради – 26,7%, ЦНАП – 21,7%, по 20,0% незадовільної комунікації дістається голові та його заступникам. Водночас найбільш позитивну комунікацію відзначають із органами податкової служби – 40,0%, службою зайнятості – 25,0%, пожежною охороною – 20,0%, органами районної влади – 20,0%. Найменш потребують контактів із поліцією – 40,0%, службою зайнятості – 40,0%, пожежною охороною – 46,7%, митницею – 58,3%, санітарно-епідеміологічною службою – 58,3%.

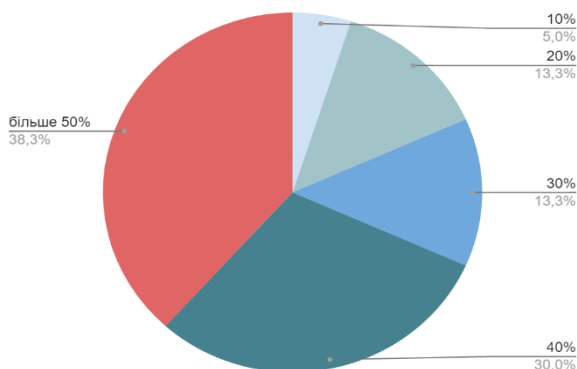
Як місце для ведення бізнесу більшість підприємців оцінюють Миколаївську міську територіальну громаду на тверду трійку, про що зазначають 30,0% опитуваних.

Загальна думка про Миколаївську громаду як місце для ведення бізнесу за 5 бальною системою

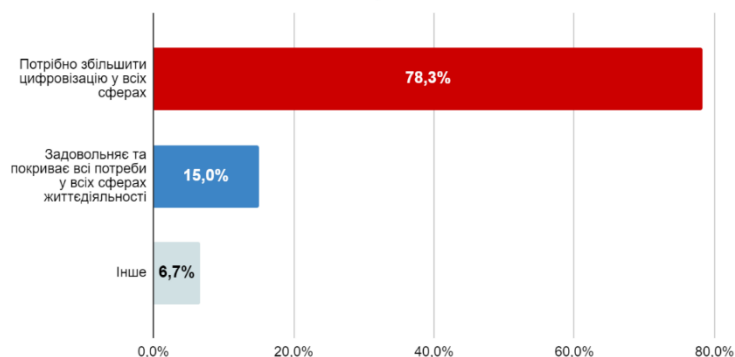

На думку опитуваних підприємців, орієнтовна оцінка розміру тіньового бізнесу в громаді складає більше 50,0%, про це повідомляє 38,3%. Про 40,0% тіньового бізнесу в громаді зазначають 30,0%.

Орієнтовна оцінка розміру тіньового бізнесу у громаді

Задоволення бізнесу кількістю адміністративних послуг, що надаються у цифровому вигляді в громаді

Можливо бізнес мав і не дуже позитивну комунікацію із представниками ЦНАП, про що зазначено у попередніх питаннях, але водночас 78,3 % опитаних представників бізнесу зазначають про необхідність збільшення цифровізації у всіх сферах.

Шляхи вирішення проблем бізнесу, пропозиції і побажання до:

Міської влади

- Розробка концепції розвитку міста та на її основі - стратегії оновлення м.Миколаєва
- Налагодження контактів з місцевим бізнесом. Сприяння розвитку місцевого бізнесу та місцевої ініціативи
- Підтримка фінансово та інформаційно
- Прямі контакти з бізнесом для вирішення поточних проблем

Уряду України

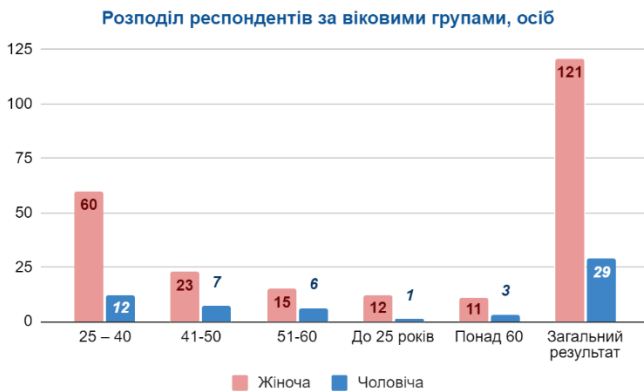
- Розробка морської доктрини України
- Відновлення морської могутності держави. Захист морських торгових шляхів
- Увага на інтелектуальну діяльність винахідників України
- Треба спростити умови надання грантів підприємцям. Дуже багато умов, які перешкоджають людям почати або відновити свій бізнес
- Можливість звернень до профільних міністерств напряму, а не через обласну владу

- Звертання уваги на віддалені райони, створення нових робочих місць, і хоча б збереження існуючих
- Відновлення проєкту переправи для уникнення транзитних вантажівок
- Допомога в узгодженнях при відкритті нового бізнесу, супровід, контроль роботи інспектуючих органів
- Пошук інвесторів, грантові програми
- Обізнаність міської влади в можливостях регіонального бізнесу, більше уваги до середнього бізнесу, не тільки до великого
- Захист підприємництва
- Створення СЕЗ у місті на 50 років як мінімум з вигідними умовами для інвестицій
- Прискорення іновації
- Місто максимально комфортне для мешканців і бізнесу
- Боротьба з корупцією, спрощення вирішення питань в держ.органах
- Вирішення земельних питань на користь землекористувачів
- Ставка на дрібний бізнес та сфери актуальні для регіону (наприклад аграрна та туризм). Відмова від напрямку суднобудування
- Спрощення процедури щодо вирішення міських та громадських питань, потрібно прискорити роботу депутатів по рішенню питань, проблем на засіданнях ММР
- Розвиток вітро- та геліоенергетики, розмінування територій
- Треба все робити для процвітання міста
- Підтримка малого бізнесу фінансово
- Евакуація флоту з м.Миколаєва із включенням Миколаївського морського вузла до експорту зерна та іншої продукції
- Пошук інвесторів грантових програм пріоритет усім, хто залишився під час війни у Україні.
- Боротьба з корупцією, зниження податків та тарифів для бізнесу
- Зменшення адміністративного і податкового тиску
- Реформа податків, надання підтримки бізнесу для виходу на міжнародні ринки, програми підтримки вітчизняних виробників, зменшення впливу китайських виробників на внутрішній ринок.
- Не вбивати малий бізнес, принаймі поки війна.
- Створення СЕЗ у місті на 50 років як мінімум з вигідними умовами для інвестицій
- Дати спокій малому бізнесу, припинити тиск на підприємців
- Боротьба з корупцією, забезпечення верховенства права. Зменшення кількості депутатів
- Єдині низькі рівні податки для всіх, відміна всіх спрощених систем оподаткування
- Прозоре та просте оподаткування
- Створення нормального плану розвитку та план, що робити, коли перестануть надходити західні дотації
- Зміна Податкового кодексу України
- Скорочення штату, введення іспиту на депутатську посаду, зменшення заробітної плати, яка недоцільно висока по відношенню до мінімальної зарплати та пенсії. Збільшення покарання за хабарі і корупцію. Не брати до владних органів з подвійним громадянством, а брати громадян України в п'ятому поколінні (як у Норвегії)
- Внесення змін до Податкового кодексу України щодо плати за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки (земельні частки (паї), що розташовані на територіях, на яких ведуться (велись) активні бойові дії або на тимчасово окупованих РФ територіях України
- Гранти для малого бізнесу та кредити під нульові відсотки
- Припинення намагання контролювати малий та середній бізнес через перевірки та ПРРО, направлення зусиль та коштів для створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього бізнесу, тим самим заохочуючи вийти підприємців з тіні. Набагато ефективніше поповнення казни буде, якщо уряд країни зверне увагу на тотальне розкрадання державних коштів на всіх рівнях влади
- Незалежна від РФ , ЄС та США зовнішня політика

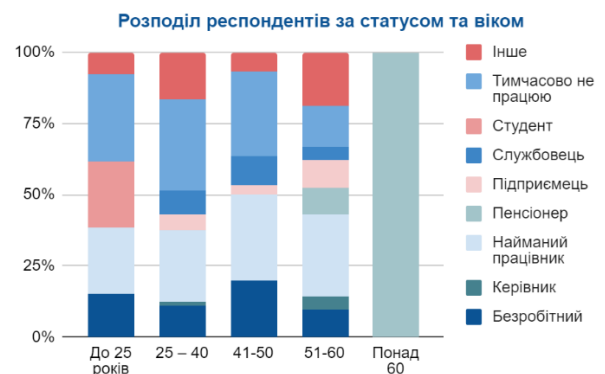
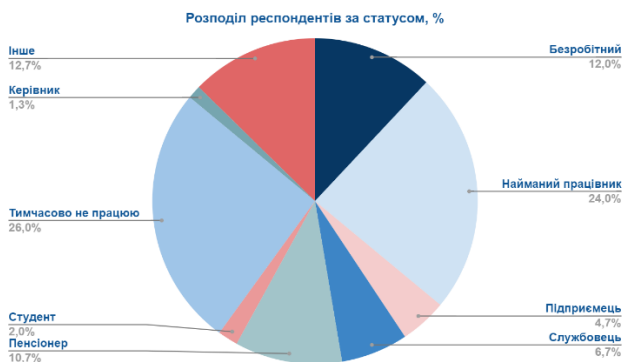
РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ/АНКЕТУВАННЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

В опитуванні/анкетуванні, яке проводилось серед представників внутрішньо переміщених осіб на території Миколаївської громади, взяли участь 150 респондентів із розподілом на 80,7% жінок та 29,3% чоловіків.

Загальна інформація про респондентів

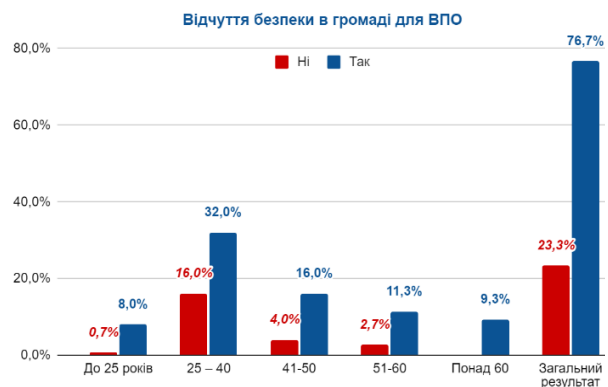
При цьому більшість представників ВПО належать до вікової групи 25-40 років, серед яких більшість жінки. Загалом більшості респондентів довелося виїхати з Херсонської (59% від загальної кількості респондентів) та Миколаївської (30% від загальної кількості респондентів) областей. У 2022 році покинути постійне місце проживання довелося 67% респондентів і половина з них виїхала у лютому-квітні.

Поряд з цим майже 60% респондентів не працюють: мають статус безробітного, тимчасово знаходяться без роботи, є пенсіонерами, доглядають за дітьми та є опікунами.

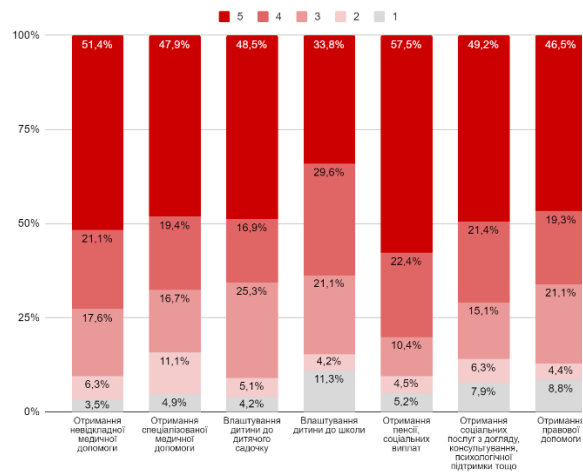
Умови перебування в громаді (безпека, ставлення, доступність послуг)

Не дивлячись на продовження ведення країною-агресором постійних обстрілів території громади, більшість респондентів (76,7%) на новому місці відчують себе в безпеці.

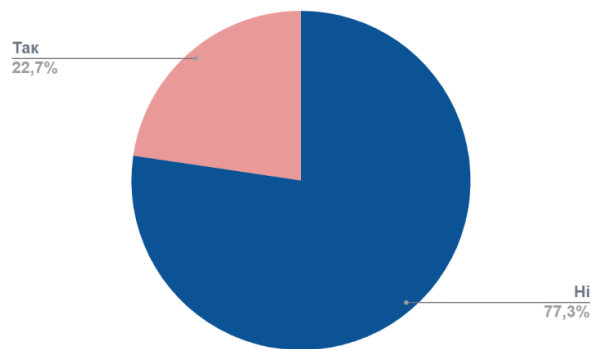

Аналіз доступності послуг та сервісів, які надаються в громаді ВПО, показав, що в цілому респонденти на високому рівні оцінюють можливість отримання більшості послуг. Так, більше 60% респондентів (від 63,5% за послугою з «влаштування дитини до школи» до 79,9% за послугою з «отримання пенсій, соціальних допомог») оцінюють доступність на високому рівні (4 та 5 балів) і не більше 12% опитуваних (від 4,2% за послугою з «влаштування дитини до дитячого садочку» до 11,3% за послугою з «влаштування дитини до школи») оцінюють доступність як найгірше.

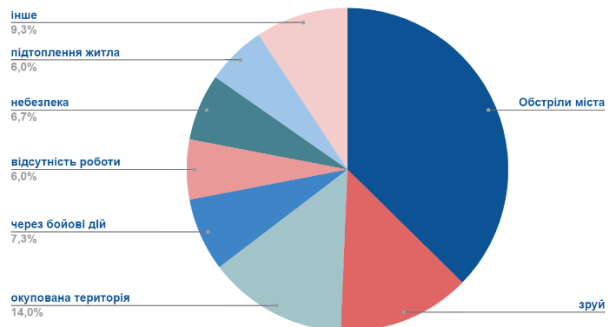
Оцінка доступності послуг в Миколаївській громаді (оцінка «1 бал» - найгірша, оцінка «5 бал найвища»)

На питання щодо упередженого ставлення до внутрішньо переміщених осіб через їх статус більшість респондентів відповіли «Ні». При цьому з тих, хто відповів «Так» найчастіше стикнулись з упередженням при спілкуванні з місцевим населенням (29,5% від відповідей «Так») та в сфері надання соціальних послуг (17% від відповідей «Так»).

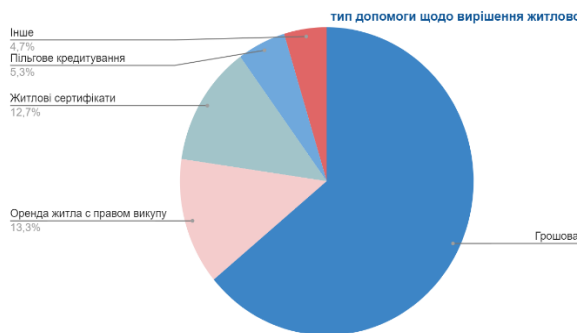
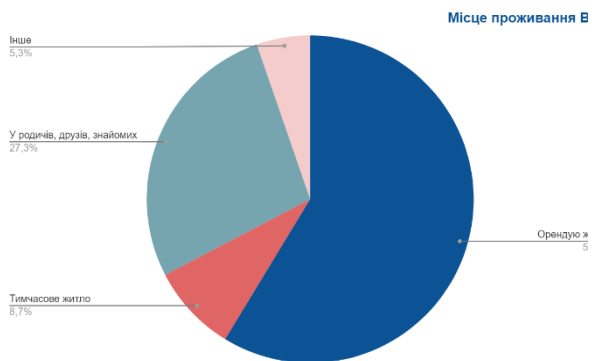
Серед основних причини, з яких ВПО не можуть повернутися додому/ до покинутого місця проживання, більшість респондентів 37,3% від загальної кількості опитуваних зазначають постійні обстріли міста, окупацію території (14%) та зруйноване житло (13,3%).

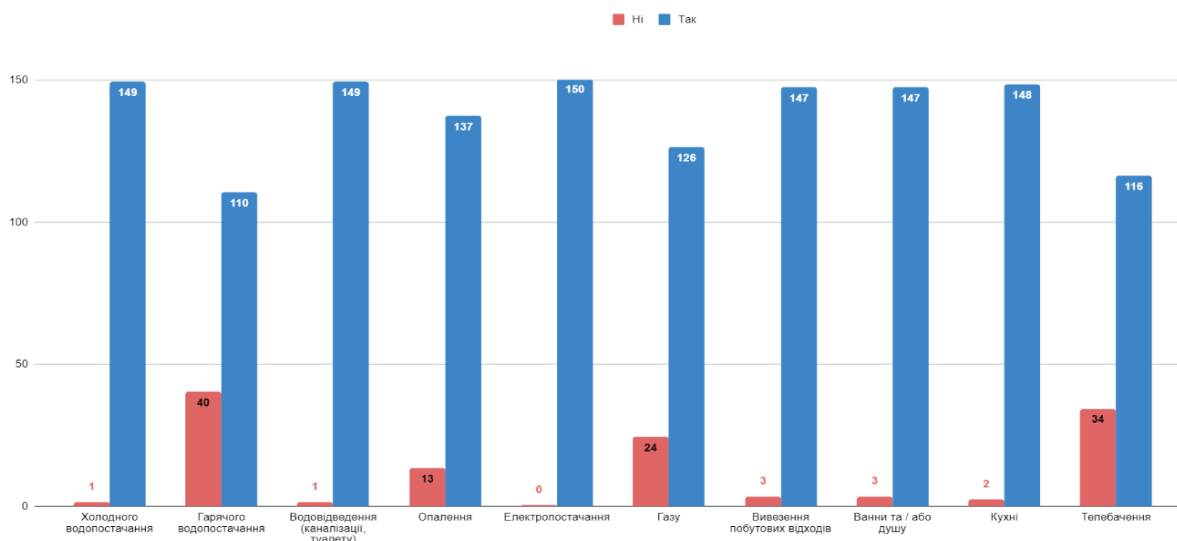
Житлові умови перебування в громаді

Аналіз житлових умов ВПО та питань, пов'язаних з вирішенням житлового питання, виявив наступне:

- 58,7% ВПО орендують житло;
- розмір площі житлового приміщення, де проживають ВПО в середньому становить 13 кв.м на одну особу;
- більшість респондентів (64% від загальної кількості опитуваних) зацікавлені у отриманні грошової компенсації задля вирішення житлового питання;
- респонденти ВПО майже всі мають доступ до комунальних послуг, телебачення та інтернету;
- 28% опитаних ВПО планують проживати у даному житлі до кінця військових дій, а 27% не можуть надати відповідь на це питання.

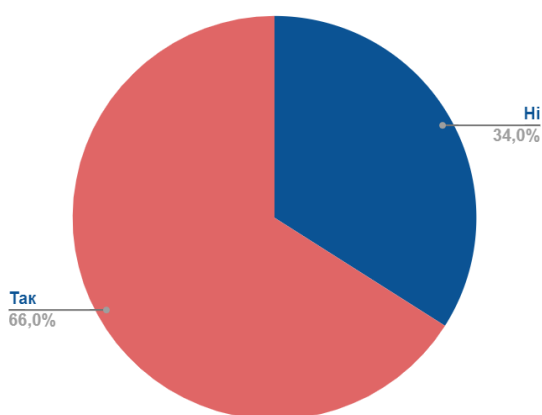
Доступ до:

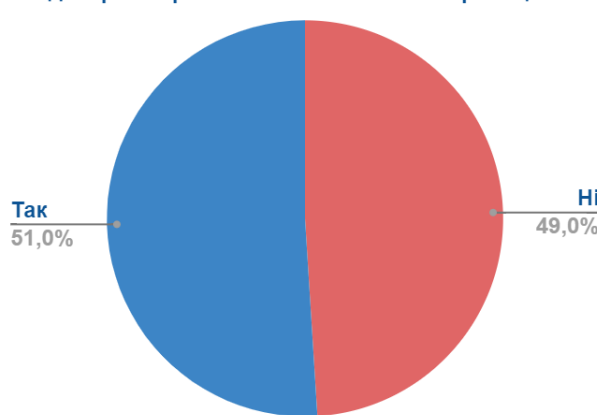
Працевлаштування в громаді

66% опитуваних ВПО зазначають, що втратили джерело доходів або засоби для існування у зв'язку із переміщенням, водночас майже порівну з опитуваних ВПО як намагались, так і не намагались знайти роботу в громаді або відтворити/розпочати бізнес після переміщення.

Втрата ВПО у зв'язку із переміщенням важливого джерела доходів / засобів існування

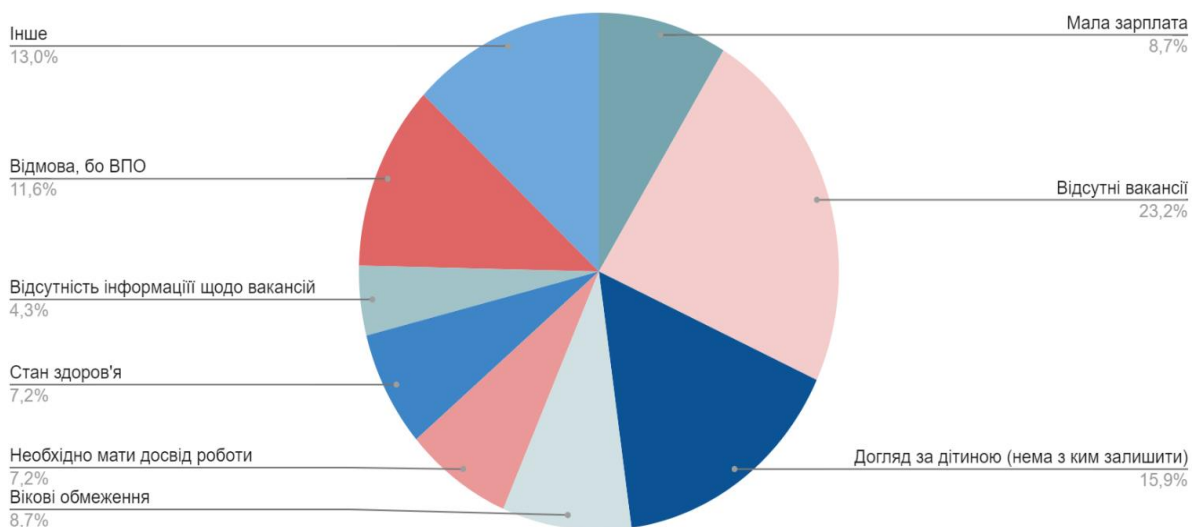
Чи намагались ВПО знайти роботу в громаді або відтворити / розпочати бізнес після переміщення

При цьому намагались знайти роботу в громаді або відтворити /розпочати бізнес після переміщення ВПО вікової категорії від 25 до 40 років.

	До 25 років	25 – 40	41-50	51-60	Понад 60	Загальний результат
Ні	4,7%	20,2%	8,7%	6,7%	8,7%	49%
Так	4,0%	28,0%	11,3%	7,0%	0,7%	51%

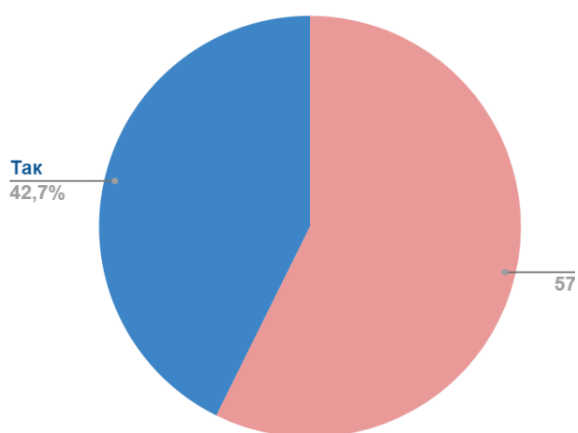
Відповіді щодо труднощів, з якими довелося зіткнутися ВПО підчас пошуку роботи або відновлення бізнесу, можна об'єднати наступним чином:

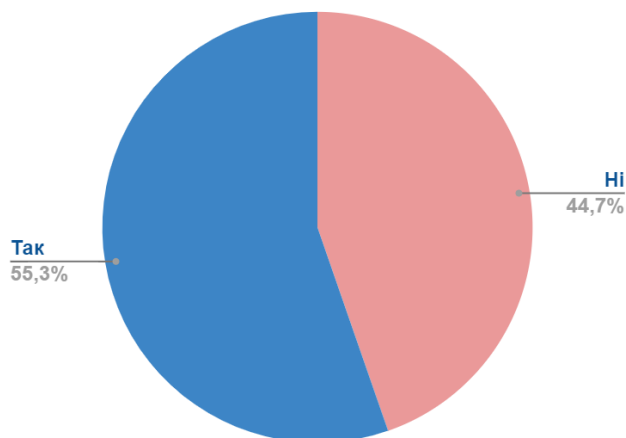
Потреби ВПО у послугах

При аналізі потреб у можливих послугах ВПО, 42,7% опитуваних зазначають про необхідність потреби в освітніх послугах і водночас 55,3% опитуваних респондентів потребують додаткових соціальних послуг. Зазначені результати є наслідком того, що більшість ВПО відноситься до вікової категорії 25-40 років і здебільшого це жінки з дітьми.

Потреба в отриманні освітніх послуг

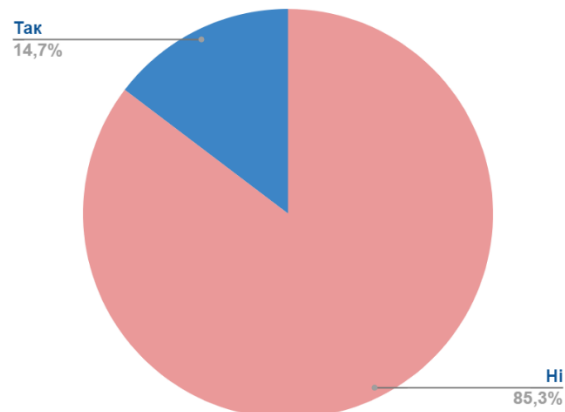
Потреба в отриманні соціальних послуг

Що стосується потреби у правовій допомозі, 85,3% опитуваних ВПО такої потреби не мають. Однак 14,7% відчувають потребу у отриманні послуг з питань:

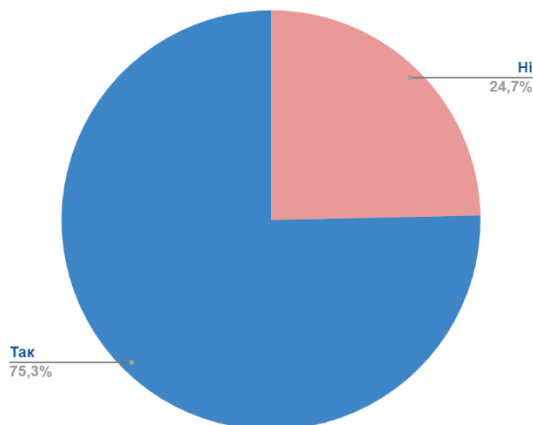
- Отримання компенсації за зруйноване майно
- Вирішення житлових питань
- Оформлення документів на спадщину, розлучення, аліментів
- Оформлення інвалідності, пільги
- Працевлаштування
- Відновлення документів.

Потреба у правовій допомозі

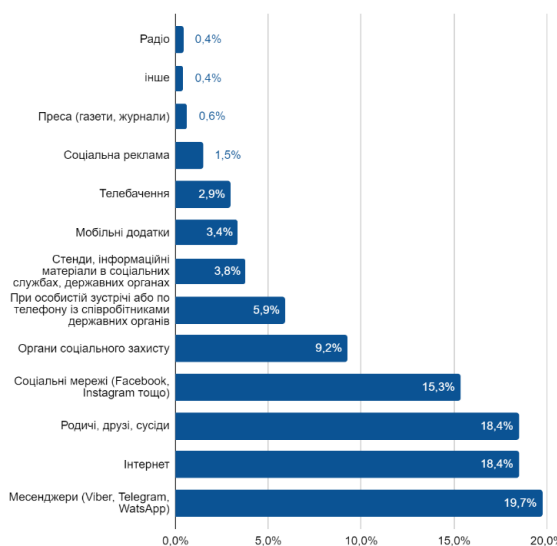
Більш ніж 75% ВПО отримали допомогу від благодійних фондів, громадських, міжнародних організацій, волонтерів. Серед основних видів ВПО зазначили:

- продуктові набори, надання предметів першої необхідності, предмети побуту;
- надання притулку;
- виплати від держави як ВПО
- різні види грошової допомоги від міжнародних організацій (ООН, Юнісеф, Червоний Хрест, Карітас)

Джерела інформації для ВПО

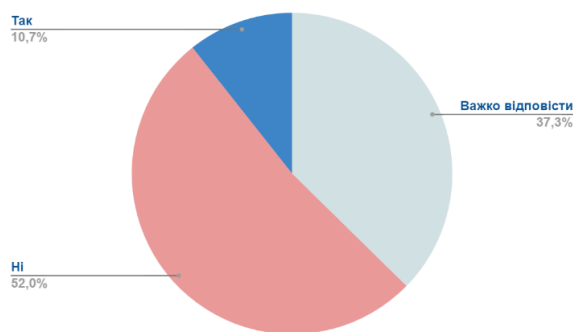
Основним джерелом інформації для ВПО Миколаївської ТГ є месенджери такі, як Viber, Telegram, WhatsApp (19,7% опитуваних), інтернет (18,4%) та соціальні мережі такі, як Facebook, Instagram тощо (15,3%). Важливим джерелом інформації для багатьох ВПО (18,4% опитуваних) також є родичі, друзі та сусіди. Поряд з цим, органи соціального захисту, стенди, інформаційні матеріали в соціальних службах, державних органах, особисті зустрічі або телефонні розмови із співробітниками державних органів є важливим джерелом інформації для респондентів вікової категорії від 51 року і старше.

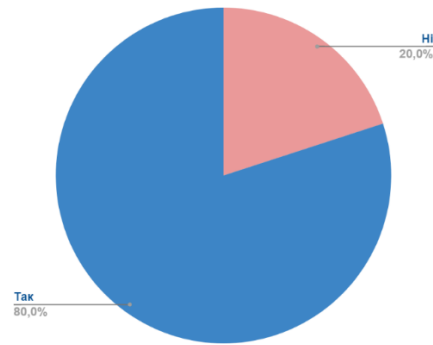
Плани на майбутнє

Аналіз відповідей щодо планів ВПО переїжджати куди-небудь протягом найближчих 6 місяців, то лише 10,7% відповіли: «Так». Основні причини:

- Бажання повернутись додому (60% від відповідей «Так»);
- Не подобаються умови життя (17%);
- Пошук більш безпечного місця проживання (13%).

Серед ВПО 80% планують брати участь у життєдіяльності громади та прийнятті рішень щодо її розвитку.

Більшість опитаних ВПО зазначили, що для підвищення прозорості, результативності та ефективності витрачання бюджетних коштів та коштів донорської допомоги під час повоєнного відновлення та розвитку громади необхідно зробити прозору систему, підвищити контроль та відповідальність, вжити необхідні заходи щодо боротьби з корупцією тощо.

ВИСНОВКИ

Миколаївці визначили більшістю голосів пріоритетні проблеми, що заважають розвитку громади, а також першочергові завдання і напрями, які є найважливішими для повоєнного відновлення міста. Серед них:

- Поліпшення системи водопостачання та водовідведення - 81,6 %
- Розвиток системи медичного обслуговування – 80,4%
- Забезпечення безпеки в громаді – 79,6%
- Розширення можливостей для працевлаштування та зменшення безробіття – 78,8%
- Енергоефективність та енергонезалежність громади – 75,8%
- Будівництво/ремонт житла – 75,1%
- Благоустрій громади – 74,1%
- Підтримка розвитку високотехнологічних галузей економіки, промислового виробництва – 74,1%
- Розвиток малого та середнього бізнесу – 73,8%
- Підтримка та розвиток молоді – 72,8%
- Впровадження новітніх технологій та наукових розробок – 72,5%
- Розбудова соціальної комунальної інфраструктури – 72,3%
- Розвиток системи освіти, зокрема професійно-технічної – 71,0%
- та багато інших.

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ ФОКУС-ГРУП

Фокус-група «Люди пенсійного та старшого віку»

Відбулась 28.07.2023

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ:

1. Як Ви оцінюєте в цілому рівень залучення людей старшого віку до суспільного життя в громаді та прийняття важливих рішень для розвитку міста?
2. Чи брали ви особисто (або представники вашої організації) участь у розробленні / обговоренні місцевих стратегій, програм, планів та інвестиційних проєктів? Як ви оцінюєте ефективність проведення такого обговорення? Чи була врахована ваша думка?
3. Чи легко Вам отримати актуальну інформацію про стан справ в місті? У який спосіб вам було б найзручніше отримувати інформацію від місцевої влади щодо важливих питань розвитку міста (зокрема, розроблення стратегії розвитку, планів та інвестиційних проєктів, які планується впроваджувати за публічні кошти)?
4. Як би Ви оцінили загальний рівень доступності публічних послуг для людей старшого віку?
5. Які з Вашої точки зору послуги складно отримати в громаді? У чому полягає причина?
6. Що, на Вашу думку, заважає ефективному розвитку громади?
7. Якими є пріоритетні завдання, які необхідно здійснити місцевій владі для розвитку громади?

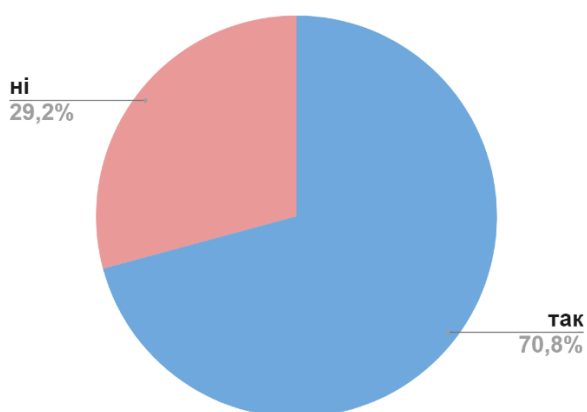
ПІД ЧАС ОБГОВОРЕННЯ УЧАСНИКИ ФОКУС-ГРУПИ поряд з іншими загальноміськими проблемами ЖКГ (вода, тротуари, безпека, медицина, екологія) особливо звертали увагу на:

- брак інформації щодо останніх подій в місті або можливості отримати окремі послуги;
- відсутність велодоріжок для безпечного пересування містом;
- необхідність створення умов для активного дозвілля не тільки молоді, а й людей поважного віку;
- забезпечення можливостей для навчання протягом життя та особистісного розвитку.

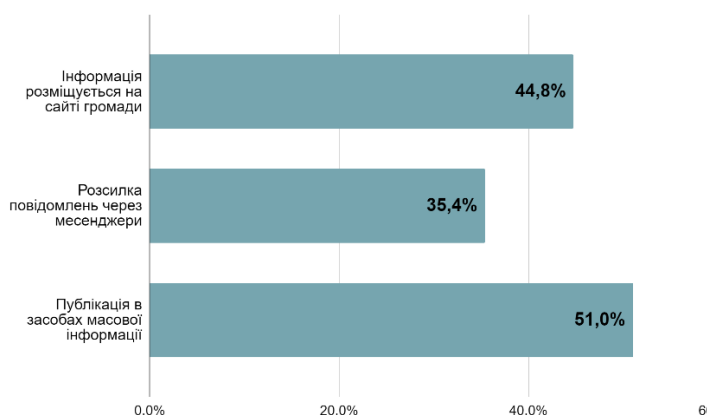
Одночасно учасники фокус-групи одностайно висловили готовність та можливість активно долучатися до різних міських заходів спільно з молодим поколінням, передавати досвід та знання молоді, брати участь в обговореннях та прийнятті рішень щодо майбутнього розвитку громади.

Окремі результати обговорення питань з учасниками фокус-групи

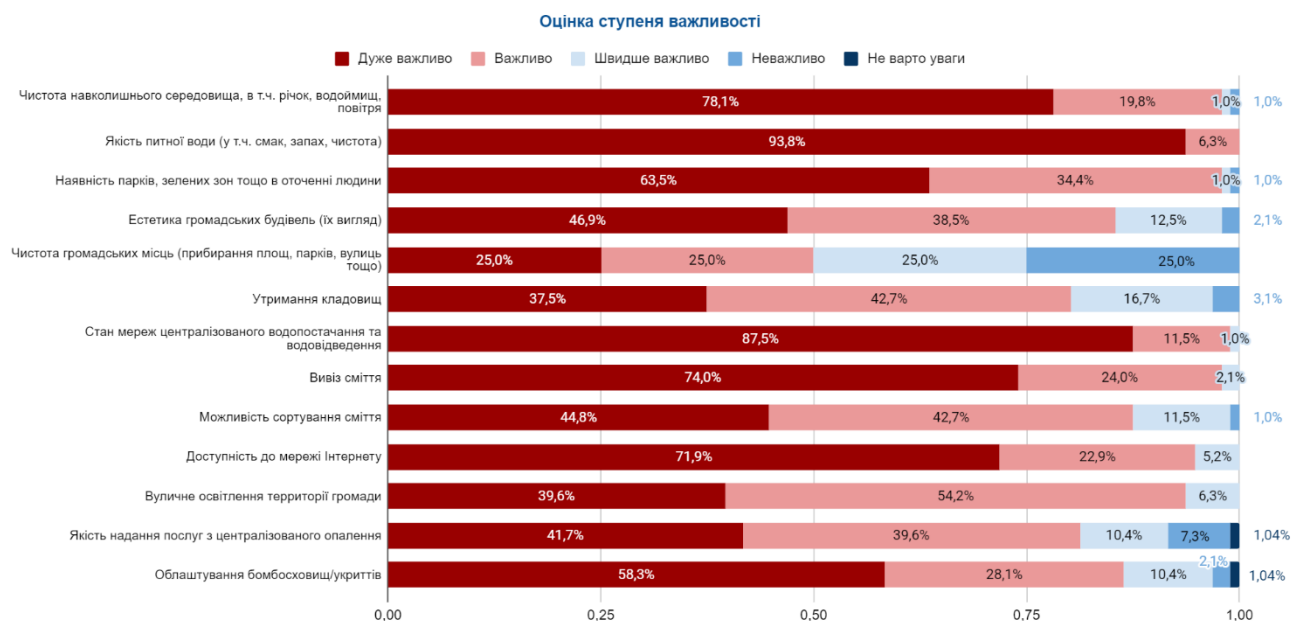
Чи є у Вас бажання особисто брати участь в реалізації проєктів з підвищення рівня благоустрою громади та комфорту життя її мешканців

Спосіб, у який найзручніше отримувати інформацію від органів місцевої влади

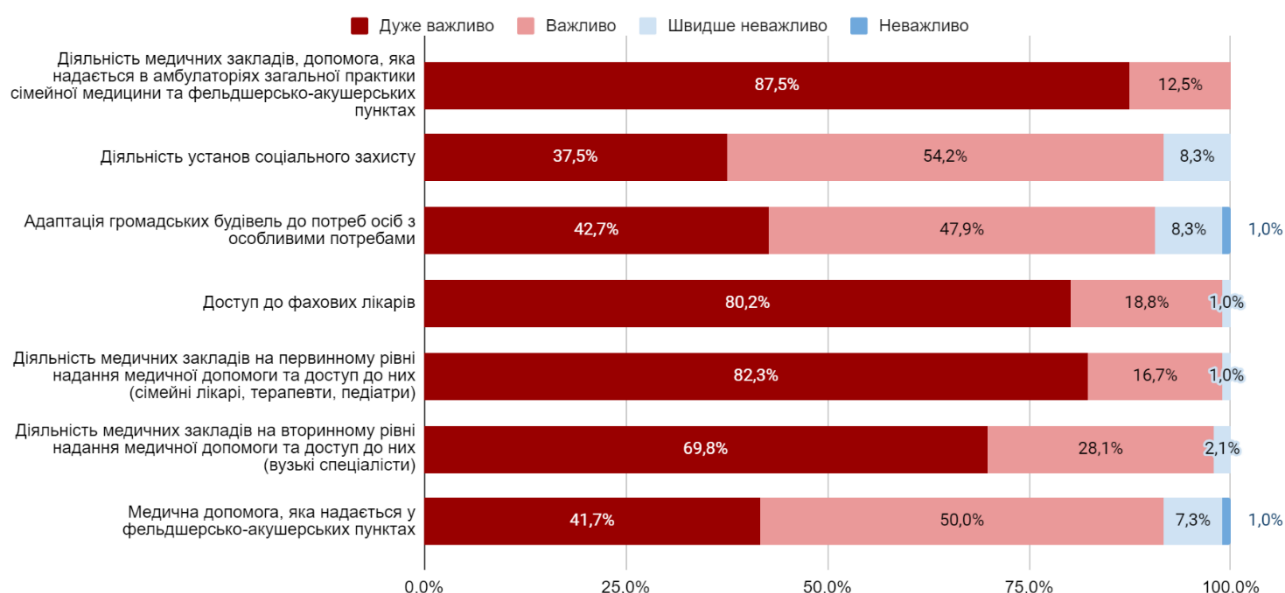
Оцінка потреб людей пенсійного та старшого віку

Показники оцінені як дуже важливі відповідно до районів громади

	Центральний район	Корабельний район	Заводський район	Інгульський район
Чистота навколишнього середовища, в т.ч. річок, водоймищ, повітря	90,6%	66,7%	67,7%	78,1%
Якість питної води (у т.ч. смак, запах, чистота)	96,9%	100,0%	90,3%	93,8%
Наявність парків, зелених зон тощо в оточенні людини	68,8%	33,3%	74,2%	63,5%
Естетика громадських будівель (їх вигляд)	46,9%	22,2%	48,4%	46,9%
Чистота громадських місць (прибирання площ, парків, вулиць тощо)	59,4%	44,4%	61,3%	25,0%
Утримання кладовищ	59,4%	11,1%	22,6%	37,5%
Стан мереж централізованого водопостачання та водовідведення	81,3%	100,0%	90,3%	87,5%
Вивіз сміття	75,0%	66,7%	74,2%	74,0%
Можливість сортування сміття	43,8%	44,4%	51,6%	44,8%
Доступність до мережі Інтернету	59,4%	88,9%	71,0%	71,9%
Вуличне освітлення території	43,8%	22,2%	35,5%	39,6%
Якість надання послуг з централізованого опалення	31,3%	44,4%	48,4%	41,7%
Облаштування бомбосховищ/укриттів	62,5%	44,4%	51,6%	58,3%

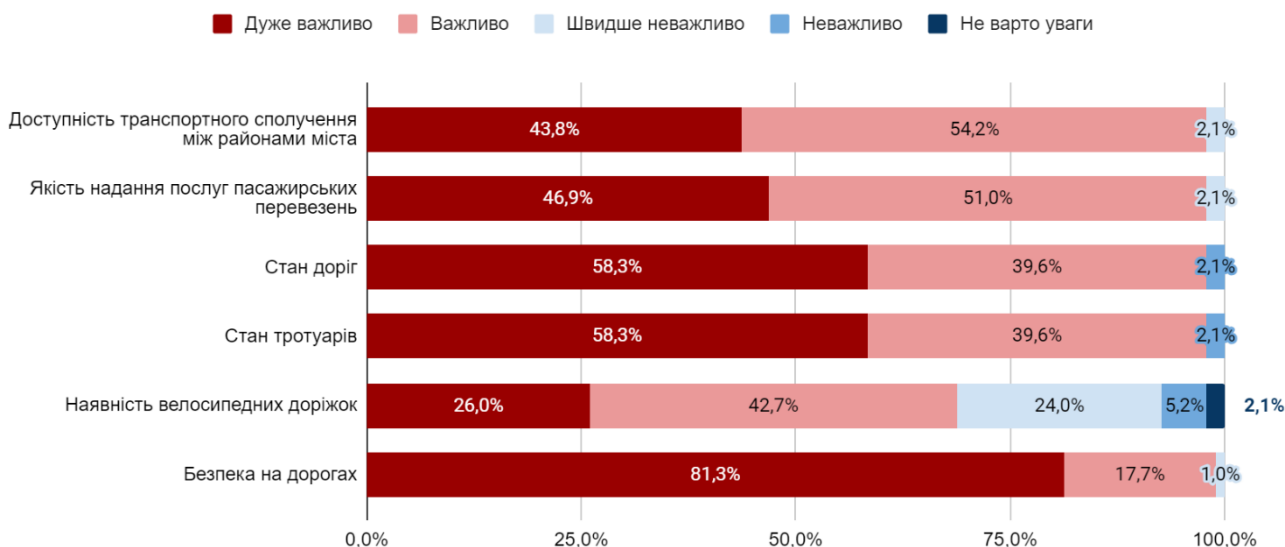
Оцінка ступеню важливості надання медичних послуг та соціального захисту населення на території громади

Показники оцінені як дуже важливі відповідно до районів громади

	Центральний район	Корабельний район	Заводський район	Інгульський район
Діяльність медичних закладів, допомога, яка надається в амбулаторіях загальної практики сімейної медицини та фельдшерсько-акушерських пунктах	90,6%	88,9%	74,2%	87,5%
Діяльність установ соціального захисту	50,0%	33,3%	35,5%	37,5%
Адаптація громадських будівель до потреб осіб з особливими потребами	50,0%	44,4%	38,7%	37,5%
Доступ до фахових лікарів	81,3%	55,6%	80,6%	87,5%
Діяльність медичних закладів на первинному рівні надання медичної допомоги та доступ до них (сімейні лікарі, терапевти, педіатри)	84,4%	77,8%	87,1%	75,0%
Діяльність медичних закладів на вторинному рівні надання медичної допомоги та доступ до них (вузькі спеціалісти)	68,8%	77,8%	64,5%	75,0%
Медична допомога, яка надається у фельдшерсько-акушерських пунктах	50,0%	22,2%	32,3%	50,0%

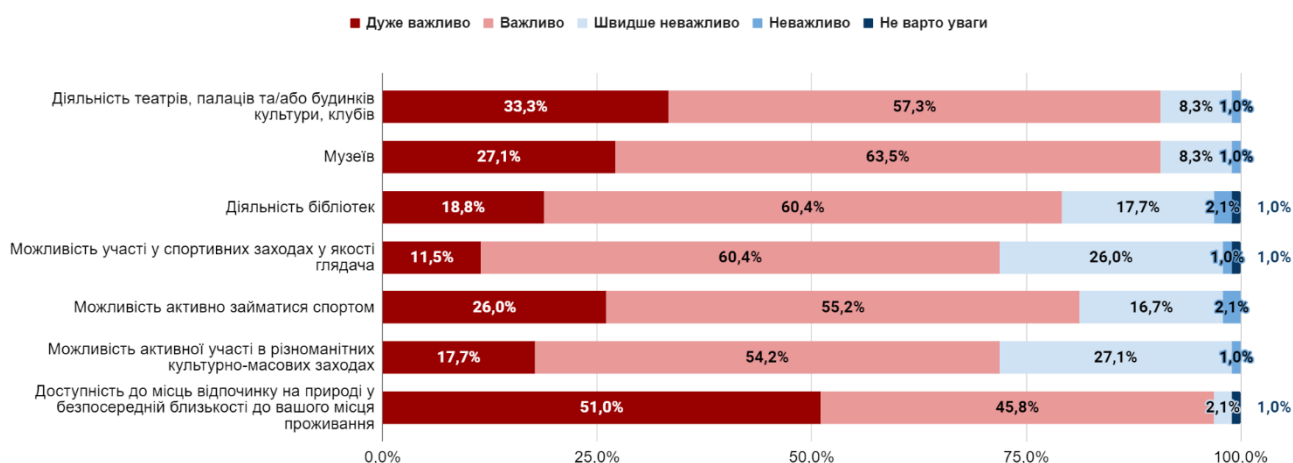
Оцінка ступеню важливості стану доріг та транспортного сполучення на території громади

Показники оцінені як дуже важливі відповідно до районів громади

	Центральний район	Корабельний район	Заводський район	Інгульський район
Доступність транспортного сполучення між районами міста	34,4%	55,6%	45,2%	50,0%
Якість надання послуг пасажирських перевезень	53,1%	55,6%	38,7%	45,8%
Стан доріг	53,1%	55,6%	58,1%	66,7%
Стан тротуарів	56,3%	44,4%	58,1%	66,7%
Наявність велосипедних доріжок	25,0%	22,2%	19,4%	37,5%
Безпека на дорогах	81,3%	55,6%	83,9%	87,5%

Оцінка ступеню важливості надання послуг у сфері культури, спорту, відпочинку та дозвілля на території громади

Показники оцінені як дуже важливі відповідно до районів громади

	Центральний район	Корабельний район	Заводський район	Інгульський район
Діяльність театрів, палаців та/або будинків культури, клубів	43,8%	11,1%	35,5%	25,0%
Музеїв	34,4%	0,0%	25,8%	29,2%
Діяльність бібліотек	21,9%	0,0%	16,1%	25,0%
Можливість участі у спортивних заходах у якості глядача	18,8%	0,0%	6,5%	12,5%
Можливість активно займатися спортом	34,4%	0,0%	25,8%	25,0%
Можливість активної участі в різноманітних культурно-масових заходах	21,9%	0,0%	12,9%	25,0%
Доступність до місць відпочинку на природі у безпосередній близькості до вашого місця проживання	46,9%	11,1%	64,5%	54,2%

Фокус-група «Вивчення потреб/проблем людей з інвалідністю»

Відбулась 28.07.2023

ПИТАННЯ ДЛЯ БЕНЕФІЦІАРІВ

1. Як Ви оцінюєте в цілому рівень залучення людей з інвалідністю до суспільного життя в громаді та прийняття важливих рішень для розвитку міста?
2. Чи брали Ви особисто (або представники вашої організації) участь у розробленні / обговоренні місцевих стратегій, програм, планів та інвестиційних проєктів? Як Ви оцінюєте ефективність проведення такого обговорення? Чи була врахована Ваша думка?
3. У який спосіб Вам було б найзручніше отримувати інформацію від місцевої влади щодо важливих питань розвитку міста (розроблення стратегії розвитку, планів та інвестиційних проєктів, які планується впроваджувати за публічні кошти)?
4. Як би Ви оцінили загальний рівень доступності публічних послуг для людей з інвалідністю?
5. Які з Вашої точки зору послуги складно отримати в громаді? У чому полягає причина?
6. Що, на Вашу думку, заважає ефективному розвитку громади?
7. Якими є пріоритетні завдання, які необхідно здійснити місцевій владі для розвитку громади?

ЛЮДИ З ІНВАЛІДНІСТЮ. Фокус-група засвідчила, що потреби людей з інвалідністю є різними та базуються на аспектах їхнього життя та повсяденних потреб. Деякі з найбільших загальних потреб цієї категорії громадян було відзначено під час фокус -групи, а саме:

Люди з інвалідністю потребують доступної інфраструктури такої, як підйомники на тротуарах, пандуси, спеціальні заходи для входу в приміщення, адаптовані туалети тощо. Це забезпечує їм свободний рух, мобільність та незалежність у місті.

Важливо забезпечити доступ до соціальних послуг та підтримки для людей з інвалідністю, включаючи медичну допомогу, психологічну підтримку, психосоціальну реабілітацію, можливість перебування в Центрі денного перебування та інші послуги.

Люди з інвалідністю потребують доступу до якісної освіти, яка враховує їхні потреби та можливості самореалізації. Важливо створити умови для навчання, розвитку професійних навичок та отримання освіти

протягом життя.

Сприяння трудової зайнятості та можливості самореалізації на праці є важливим для покращання економічного становища людей з ринковою працездатністю.

Інформування та максимальне залучення цієї категорії миколаївців до суспільного життя є первинною потребою для усвідомлення себе частиною громади та учасником процесу вирішення її повсякденних проблем.

Фокус-група «Вивчення потреб/проблем організацій громадянського суспільства»

Відбулась 31.07.2023

ПИТАННЯ ДЛЯ БЕНЕФІЦІАРІВ

1. *Інтереси якої групи у суспільстві Ви представляєте?*
2. *Які методи впливу на формування місцевої політики використовує Ваша організація?*
3. *Як Ви оцінюєте в цілому рівень залучення ГО та громадськості до суспільного життя в громаді та прийняття важливих рішень для розвитку міста?*
4. *Чи брали Ви особисто (або представники вашої організації) участь у розробленні / обговоренні місцевих стратегій, програм, планів та інвестиційних проєктів? Як Ви оцінюєте ефективність проведення такого обговорення? Чи була врахована Ваша думка?*
5. *Що має зробити місцева влада для налагодження ефективної комунікації та співпраці з громадою м.Миколаєва на партисипативних засадах?*
6. *Як би Ви оцінили загальний рівень надання публічних послуг в громаді?*
7. *Які з Вашої точки зору послуги складно отримати в громаді? У чому полягає причина?*
8. *Які на Вашу думку 3 головні переваги (ресурси) Миколаївської громади для відновлення та подальшого повоєнного зростання економіки?*
9. *Що, на Вашу думку, заважає ефективному розвитку громади?*
10. *Якими є пріоритетні завдання, які необхідно здійснити місцевій владі для розвитку громади?*
11. *Якою Ви бачите (хотіли би бачити) свою громаду через 5-10 років?*

ГРОМАДСЬКІСТЬ. Організації громадянського суспільства міста є доволі професійними та представляють інтереси відповідних цільових груп населення міста. Під час фокус-групи було висловлено багато професійних пропозицій до Стратегії, зокрема: щодо розвитку економіки міста, соціальної сфери, покращання екологічної ситуації, просторового розвитку, взаємодії влади та громадськості. ГО – висловили готовність брати активну участь у підготовці Стратегії, інвестиційних проєктів щодо розвитку громади та моніторингу і оцінки її реалізації.

ЗАЗНАЧЕНА ФОКУС-ГРУПА (її учасники) можуть стати сильним фаховим партнером місцевої влади з питань розроблення стратегічних, планувальних та програмних документів з розв'язання проблем розвитку міста в різних сферах.

Фокус-група «Вивчення потреб/проблем молоді»

Відбулась 01.08.2023

ПИТАННЯ ДЛЯ БЕНЕФІЦІАРІВ

1. *Чи представляєте Ви інтереси певної групи молоді в громаді?*
2. *Як Ви в цілому оцінюєте останні тенденції розвитку громади? Чи в правильному напрямку відбувається розвиток громади чи в неправильному? Поясніть свою думку.*
3. *Чи брали Ви особисто (або представники вашої організації) участь у розробленні / обговоренні місцевих стратегій, програм, планів та інвестиційних проєктів? Як Ви оцінюєте ефективність проведення такого обговорення? Чи була врахована Ваша думка?*

4. Як Ви оцінюєте в цілому рівень залучення молоді до суспільного життя в громаді та прийняття важливих рішень для розвитку міста?

5. Що має зробити місцева влада для налагодження ефективної комунікації та співпраці з молоддю міста Миколаєва?

6. Як би Ви оцінили загальний рівень можливості отримання в громаді послуг відповідно до потреб молоді?

7. Які з Вашої точки зору послуги складно для молодих людей отримати в громаді? У чому полягає причина?

8. Які на Вашу думку 3 головні переваги (ресурси) Миколаївської громади для відновлення та подальшого повоєнного зростання економіки?

9. Що, на Вашу думку, заважає ефективному розвитку громади?

10. Якими є пріоритетні завдання, які необхідно здійснити місцевій владі для того, щоб молодь залишалась в місті або повернулась в громаду?

11. Якою Ви бачите (хотіли би бачити) свою громаду через 5-10 років?

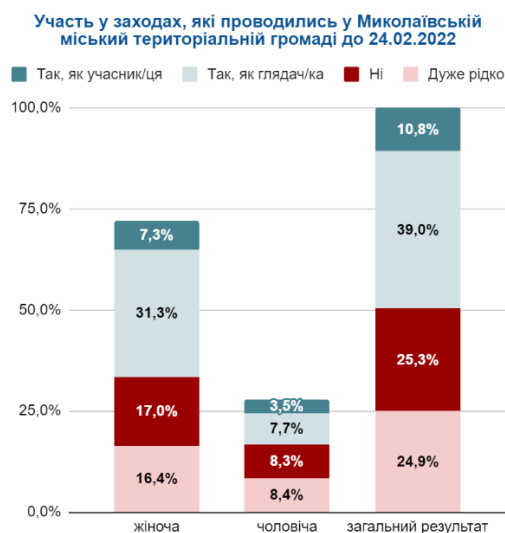
На засіданні фокус-групи молодь зазначила, що місту потрібен Молодіжний центр. Також важливими для молоді є різні заходи з особистого розвитку, зокрема: майстер-класи, тренінги, неформальне навчання, а також гуртки для розвитку власних здібностей, спортивні та культурно-мистецькі заходи.

Серед основних напрямів молодіжної політики в громаді молодь визначила:

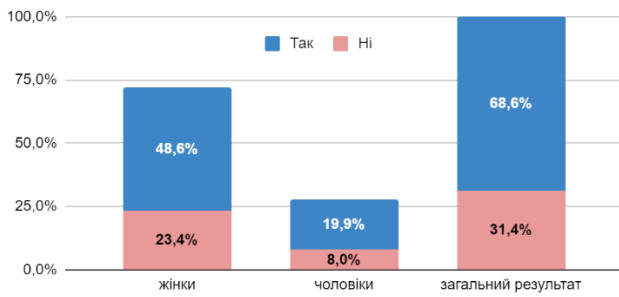
- сприяння зайнятості та самозайнятості, у тому числі сприяння у пошуку першого місця роботи та працевлаштування;
- забезпечення житлом (молодіжне будівництво);
- підтримка талановитої молоді, молодіжний обмін,
- популяризація здорового способу життя.

Молодь готова брати участь у розробці та реалізації молодіжних проєктів та ініціатив. Також вона мріє, щоб громада була дружньою до дітей та молоді і врешті стала «Молодіжною столицею».

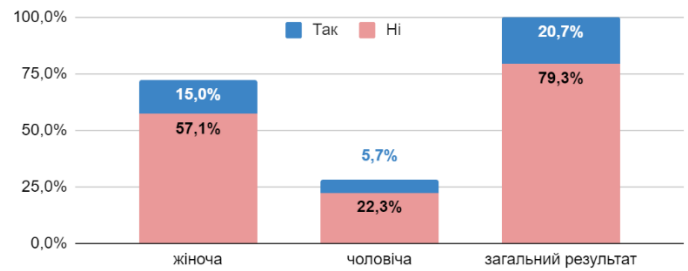
Окремі результати обговорення питань з учасниками фокус-групи

Бажання долучитись до підготовки Стратегії розвитку Миколаївської міської територіальної громади на період до 2027 року

Якщо виникла креативна ідея, щоб змінити своє місто, то відомо куди звертатись, щоб втілити її у життя?

Фокус-група «Вивчення потреб/проблем бізнесу»

Відбулась 03.08.2023

ПИТАННЯ ДЛЯ БЕНЕФІЦІАРІВ

1. *Інтереси якого бізнесу ви представляєте (великий, середній, малий, мікро, ФОП)?*
2. *Як Ви в цілому оцінюєте останні тенденції розвитку громади? Чи в правильному напрямку відбувається розвиток громади, чи в неправильному? Поясніть свою думку.*
3. *Чи брали Ви особисто (або представники вашої організації) участь у розробленні / обговоренні місцевих стратегій, програм, планів та інвестиційних проєктів? Як Ви оцінюєте ефективність проведення такого обговорення? Чи була врахована Ваша думка?*
4. *Як Ви оцінюєте в цілому бізнес-клімат в громаді?*
5. *Як Ви оцінюєте в цілому рівень залучення представників бізнесу до суспільного життя в громаді та прийняття важливих рішень для розвитку міста?*
6. *Що має зробити місцева влада для налагодження ефективної комунікації та партнерства з бізнесом м.Миколаєва?*
7. *Як би Ви оцінили загальний рівень можливості отримання в громаді послуг відповідно до потреб бізнесу?*
8. *Які з Вашої точки зору послуги складно для бізнесу отримати в громаді? У чому полягає причина?*
9. *Які на Вашу думку 3 головні переваги (ресурси) Миколаївської громади для відновлення та подальшого повоєнного зростання економіки?*
10. *Що, на Вашу думку, заважає активному розвитку підприємництва та громади?*
11. *Що може зробити бізнес для повоєнного розвитку громади?*
12. *Якими є пріоритетні завдання, які необхідно здійснити місцевій владі для того, щоб бізнес залишався в місті та розширював свою діяльність?*
13. *Якою Ви бачите (хотіли би бачити) свою громаду через 5-10 років?*

Фокус-група засвідчила доволі оптимістичні оцінки бізнесом можливості майбутнього розвитку м.Миколаєва, оскільки природно-ресурсний, історико-культурний, промисловий, трудовий, логістичний, потенціал міста та його ефективне використання є запорукою конкурентності громади на зовнішньому та внутрішньому ринках.

Під час фокус-групи підприємцями громади було зазначено, що наявність морського порту в м.Миколаєві дає перевагу для розвитку зовнішньої торгівлі та залучення іноземних інвесторів в майбутньому. Місто Миколаїв має потенціал розвитку туристичної індустрії та культурних подій. Розвиток туризму може стимулювати розкриття нових бізнесів у сфері гостинності (готельний та ресторанний бізнес), а також створювати попит на місцеві товари та послуги. Активна підтримка місцевою владою підприємництва, створення відповідної інфраструктури, покращання бізнес-клімату та розвиток партнерства між владою та приватним сектором може дати нові стимули для диверсифікації та розвитку місцевої економіки, створення робочих місць та наповнення бюджету.

Громада очима бізнесу

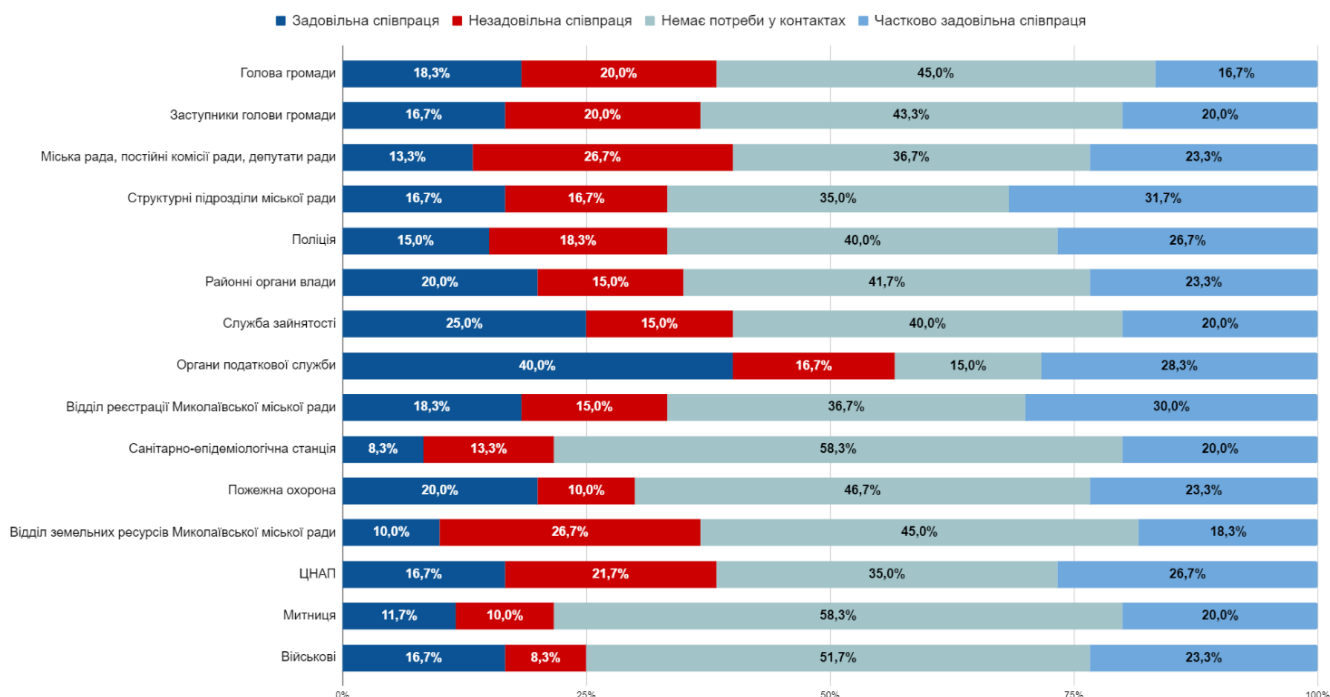
Розвитку громади заважає

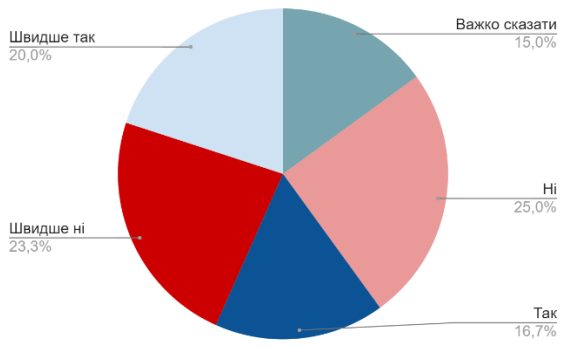
Завдання / напрями, які є найважливішими для повосенного відновлення / розвитку громади

Оцінка рівня комунікації бізнесу із зазначеними посадовими особами і організаціями

Віра у реалізацію завдань повоєнного відновлення

Задоволення бізнесу кількістю адміністративних послуг, що надаються у цифровому вигляді в громаді

